



LUMMIS SMITH

SĂCRĂTUL MULȚUMIRII

VOLUMUL 3

Pollyanna puse tocul jos și-și frecă încheietura amortită. Potrivit cu calendarul, era început de iunie, doi iunie. Dar termometrul indica altfel. Sufrageria unde se afla Pollyanna împreună cu Jimmy era încăperea cea mai răcoroasă din toată casa, însă și aici domnea o zăpușeală ca aceea dintr-un cuptor.

Dimineața, prin fereastra larg deschisă se vedeau florile proaspete din grădină, care însă acum erau istovite de dogoarea soarelui. Fără să vrea, Pollyanna se gîndea la un cîine care gîfîie cu limba scoasă.

Ședea de o parte a mesei, iar în fața ei era Jimmy. În dreapta și-n stînga, se vedeau cutii albe așezate unele peste altele. Jimmy spusese că acestea-i aminteau de niște morminte împodobite cu coloane albe de marmură, iar Pollyanna se încruntase și, ca să-și arate supărarea, trăsese liniuța la un "t", dintr-o mișcare bruscă.

Cutiile albe conțineau invitații la nuntă. Cele din dreapta Pollyannei erau completate cu adresele, iar

cele din stînga își așteptau rîndul. Ca să poată scrie citeț, trebuia să-și concentreze atenția asupra fiecărei litere, încercînd să uite conținutul plicurilor albe:

"Doamna Polly Chilton are onoarea a vă face cunoscut căsătoria nepoatei sale"... Cînd ajungea aici, Pollyanna se lăsa în voia gîndurilor. O invitație la nuntă, desigur, nu conținea nimic deosebit: te poți aștepta oricînd să primești așa ceva, mai cu seamă în iunie. Asemenea bilețele o interesau întotdeauna, totuși, nici unul nu-i dăduse emoții ca cele din fața ei. Ce e drept, de astă dată doamna Polly Chilton făcea cunoscut căsătoria nepoatei sale Pollyanna Whittier cu domnul James Pendleton. Pollyanna se împotrivise, spunînd că invitațiile erau încă o cheltuială în plus:

- Nu e nevoie, tanti Polly. La noi, toată lumea știe că mă căsătoresc. O să scriem celor de departe dacă vrem să știe și ei, iar ceilalți o să afle mai curînd sau mai tîrziu.

Tanti Polly însă interveni cu o insistență deosebită:

- Ești extraordinară, Polîyanna! Nu cumva crezi că e un lucru fără importanță căsătoria unei fete din neamul nostru?

- Nu vreau să spun una ca asta, tanti Polly, dar e o cheltuială în plus, și-mi pare rău cînd te văd scocotind pînă te doare capul, să mai scoți bani de unde nu-s. Dar dacă dumneata crezi că nu se poate altfel, mă supun. Totuși, dacă în locul invitațiilor litografiate am face invitații tipărite, ar fi mai ieftin, ce zici?

- Tipărite?!

Tanti Polly se lăsă pe speteaza scaunului, supărată foc.

- Uneori cred că nu m-am priceput să-ți dau educație, Pollyanna. Sînt lucruri pe care nu le pricepei

cînd erai fetiță mică, dar știu că, chiar dac-aș trăi numai cu pîine și cu apă pînă voi muri, tot vom face nunta cum se cuvine pentru o fată de neam ca tine.

Iată din ce cauză, la început de iunie, masa din sufragerie gemea de cutii, și de ce Pollyanna își freca încheietura amorțită. Jimmy care tocmai adăuga înflorituri la o adresă o privi zîbind.

- Are să fie de ajuns cînd vor fi expediate toate acestea, ce zici? Orice ființă care ne știe numele, pe-al tău sau pe-al meu, va afla de îndrăzneță noastră încercare!

Pollyanna surîdea în gol cu gîndul aiurea.

- Dacă aș scrie o carte, Jimmy, ar fi deosebită față de toate cele pe care le-am citit!

În ochii lui Jimmy hazul se îmbina cu duioșia.

- Nu cumva ai de gînd să te apuci din nou de literatură?

Pollyanna se opri din rîs. Îi povestise odată lui Jimmy că a scris pe vremuri povestiri pentru un concurs, că le-a copiat la mașină și le-a trimis editorilor pe rînd și că s-au întors toate ca porumbeii călători la porumbar. Ea nu se supăra deloc că o necăjește, dimpotrivă, îi plăcea să-1 vadă părăsindu-și rolul de îndrăgostit, ca să redevină cel de altădată. Îndrăgostitul îi părea încă străin, un arhanghel care, trecîndu-i brațul pe după mijloc, o ridica în slăvi. Se simțea mai sigură cînd călca pămîntul. Jimmy, care o necăjea, era iar băiețelul de altădată cu care se jucase, cu care se certase, căruia îi luase apărarea cînd n-avea încă prieteni, băiatul cu care era obișnuită. Pe Jimmy cel nou îl iubea, dar despărțirea de camaradul de joacă de altădată ar fi fost cea mai dureroasă.

- Se prea poate să mă apuc iar de literatură, răspunse fata pătrunsă de seriozitate, și se prea poate să nu mă apuc. Nu m-am hotărât încă ce am să fac după ce-ți voi găti mîncarea și-ți voi cîrpi ciorapii. Dacă mă hotărâsc însă să scriu o carte, să știi, Jimmy, că ea se va deosebi de celelalte. Mai toate se termină cu o căsătorie, ca și cum aceasta ar fi sfîrșitul lumii, dar eu cred, Jimmy, că e tocmai contrariul: căsătoria e începutul.

Jimmy cel mic cedase locul arhanghelului. Înconjura masa, o cuprindea în brațe și, plecîndu-și capul, își lipea obrazul de al ei. Uitaseră de adresele ce mai trebuiau scrise. O sărută, dar tresări zărindu-i ochii în lacrimi.

- Pollyanna, drăguța mea, ce ai ? De ce plîngi ?

- Sînt fericită, Jimmy... Sînt fericită, nici eu nu știu de ce.

- Și eu sînt fericit, și știu de ce: Mi-ești dragă!

Se așază pe marginea scaunului, lîngă Pollyanna, o cuprinse din nou și se strădui să fie serios. Lucru greu în asemenea situație.

- Pollyanna, mă gîndesc la un lucru serios și aș vrea să știu și părerea ta.

- Spune! Pollyanna se sili la rîndul ei să fie serioasă.

- Am vorbit azi cu unchiul John, mai bine zis, am încercat să vorbim, căci am fost întrerupți. Mi-a spus că-mi va da și de aici înainte suma pe care mi-o dădea cînd am intrat în liceu.

Cînd era vorba de Jimmy, Pollyanna era numai ochi și urechi. O ușoară nemulțumire în glasul tînărului și fruntea puțin încruntată vesteau cele ce aveau să urmeze.

- Mie nu-mi prea place, zise Jimmy. Îmi este greu să-ți explic, dar am să încerc. Din copilărie am depins de oameni de la care nu aveam ce să aștept. Sînt sătul de ajutorul altora.

- Domnul Pendleton... începui Pollyanna, dar Jimmy o întrerupse.

- Ascultă dragă, de la ora trei încolo vei avea dreptul să-i zici "unchiul John", dar poți să începi de pe acum.

- Bine. Deci, voiam să spun că unchiului John asta n-are să-i placă. El te socotește al lui.

- Știu, și nu vreau să-l supăr, dar mă bucuram la gîndul că voi fi singur în stare să-mi întretin familia. Îți cer prea mult dacă te rog să te mulțumești cu ce aduc eu?

- Prea mult? Jimmy!

Cînd Pollyanna îl privea cu reproș, nu-i rămînea decît să accepte propunerea ei. Apoi își aminti că voise să-i explice ceva.

- Cred că am găsit soluția care să-i împace pe toți: unchiul John n-are să fie jignit, demnitatea mea n-are să sufere și mătușa ta va fi mulțumită. Voi accepta banii unchiului John și-i vom da mătușii tale. N-o să-i spunem cît cîștig eu, ci doar că putem dispune de suma asta, iar tanti Polly o să se bucure că și-a dat nepoata după un inginer care cîștigă binișor.

Pollyanna își împreună mîinile întocmai ca altădată. Era iarăși fetița care-1 găsisese pe Jimmy disperat, la o margine de drum.

- Minunată idee, Jimmy. Tanti Polly va rămîne în casa ei și totul va fi bine. Nu cred că i-ar fi plăcut să stea într-un apartament mic, într-un oraș unde nimeni n-a auzit de neamul ei.

- Ei, acuma s-a rezolvat.

Jimmy răsuflă ușurat, apoi zise:

- De altfel, înțelege te rog, domnișoară Pollyanna Whittier, că nu-ți pretind să-ți legi soarta de a unui om sărac pe toată viața. Am de gând să devin milionar.

Pollyanna își lipi obrazul de brațul logodnicului ei.

- Nu știu ce mi-ar plăcea mai mult: să-mi leg soarta de a unui om sărac sau de a unui milionar, dacă așa ți-ai pus de gând.

- Nu țin numai la bani, explică Jimmy, dar vezi că în profesiunea mea a câștiga mulți bani înseamnă să-ți faci un renume.

- Îți propun să încerci ambele variante, și ai să vezi pe urmă care-ți place mai mult. Dacă te deprinzi cu sărăcia de dragul altora, **putem împărți banii la săraci.**

La gândul că ar putea să împartă un milion de dolari, Pollyanna surise fericită.

- Dacă-i așa, dacă-i putem face lui tanti Polly o viață mai îmbelșugată, mă bucur că și-a pierdut averea. Ia gândește-te, e un mod plăcut prin care învăț să fac economie.

Jimmy se plecă să citească mai bine în ochii fetei.

- **Jocul tău**, mereu **jocul**, așa-i dragă? Pollyanna îl privea și ea cu dragoste.

Rămaseră multă vreme așa, vorbind, făurind planuri de viitor, bucurându-se dinainte de strălucirea zilelor ce vor veni și întorcându-se iar la prezentul atât de frumos pe care nimic nu-l mai putea schimba.

Cînd ziua era pe sfîrșite, veni și tanti Polly.

- Ce zăpușeală! zise ea, și-și făcea vînt energic încît era obositor s-o privești. Ați terminat cu invitațiile sau mi se pare ?

Pollyanna roși ca o vinovată. Jimmy plecă fruntea ca să-și ascundă rîsul.

- Nu, nu chiar, bombăni PoUyanna, am avut de discutat.

În dimineața zilei de cincisprezece iunie, orașelul se trezi sub răpăiala ploii care bătea în ciment. Nu era o ploaie de primăvară care să spele praful. Cerul era de plumb, norii mohorâți atârnav greu, fără rază de lumină între ei. Străzile deveniseră canale de apă, iar florile se îndoiau greu din cauza ploii. Doamna Chilton intră în vârful picioarelor în odaia nepoatei ei.

- Pollyanna, ia te uită! după două săptămîni cu soare, ce ploaie... Tocmai la nunta ta! Mai mare necazul...

Pollyanna o privi voioasă.

- Mătușico, mai bine așa, are să fie mai răcoare. Și apoi, dacă plouă azi, o să avem vreme frumoasă la mare.

Dar tanti Polly nu se mulțumea cu una cu două.

- Aveam de gînd să servesc băuturile în grădină, dar acum nu mai poate fi vorba de asta nici dacă ar sta ploaia, pămîntul e desfundat.

- Vezi ce bine e că ai casă mare și frumoasă, răspunse Pollyanna, ia gîndește-te ce-ar fi fost dacă n-ai fi avut loc să primești pe toată lumea.

Tanti Polly era tot nemulțumită.

- O nuntă pe ploaie e deprimantă. Vorba ceea: "Ferice de mireasa pe care o vede soarele!"

- Credeam că se zice: "Ferice de mireasa pe care o bate ploaia", răspunse Pollyanna.

- Nu, nu, nu-mi amintesc de-așa ceva.

Tanti Polly se stăpîni, apoi surise fără să vrea, pe cînd Pollyanna izbucni în rîs.

- E tot una, tanti Polly, fac eu o altă zicătoare, nou-nouță: "Ferice de mireasa care se mărită cu Jimmy, pe soare ori pe ploaie!"

Pentru nunta nepoatei sale, doamna Chilton se condusesese numai după ideile ei proprii, nu ținuse seamă de rugămintile fetei de a face puțină economie, ba nici nu-i ceruse părerea. Când se căsătorea un membru al familiei Harrington, anumite lucruri erau obligatorii, orice s-ar fi întâmplat. Procedase în consecință așa cum credea ea că trebuie s-o facă.

- Orice aş face, casa trebuie s-o vînd, îşi spunea ea mîhnită, din venitul ce-mi mai rămîne nu pot s-o ţin.

Pollyanna îi spuse chiar atunci că Jimmy avea de gînd să-i trimită bani în fiecare lună şi că ideea fusese a lui.

Pollyanna, nu pot primi de la voi, izbucni doamna Chilton.

- Ba trebuie să primeşti, tanti Polly, stăruie Pollyanna, gîndeşte-te cît de mult îţi datorez şi cît de bine ne pare că-ţi putem oferi şi noi ceva. Dacă refuzi, o să ne pară foarte rău, adăugă ea cu fermitate.

- Nu se poate să-mi daţi o sumă atît de mare, afară doar dacă Jimmy ar cîştiga grozav de mult...

- Aşa şi este, tanti Polly, cîştiga foarte mult, şi-a fost ideea lui, de aceea te şi rog să nu refuzi şi să nu ne superi.

Tanti Polly a fost nevoită să primească. Se învoi mai uşor, gîndindu-se astfel că Pollyanna avea să-şi regăsească în fiecare vară vechiul cămin, cînd tinerii aveau să se mute la oraş. Îşi amintea că din copilărie îi plăcuse Pollyannei

viaţa la ţară, iar apoi îşi aminti că se opusese acestei căsătorii şi-i păru rău. Încerca să-şi potolească remuşcarea: "Nu că aş fi avut ceva împotriva lui

Jimmy personal, dar o Harrington nu se poate mărita după oricine".

Acum cînd știa că nu va fi nevoită să facă economie la sînge după nuntă, doamna Chilton nu-și modificase sub nici o formă planurile, iar pregătirile le făcea cu altă dispoziție. Era iarăși așa cum fusese înainte de moartea soțului ei, cînd a comandat tortul de nuntă și a ales florile la florărie.

Din partea unor oameni care învățaseră **jocul mulțumirii** te puteai aștepta să primească ploaia în ziua nunții ca făcînd parte din joc. Pe la orele șase seara, trăsuri stropite cu noroi, trase de cai de pe care curgea apa, au luat-o pe drumul care ducea la vechea casă a neamului Harrington. Mașinile se opreau la poarta doamnei Chilton, șoferii săreau de la volan ca să întindă umbrele deasupra capetelor celor invitați. Alți musafiri veneau pe jos înotînd prin noroi în mantale de ploaie, sub umbrele deschise ca o procesiune de ciuperci, dar, cu toate acestea, de pretutindeni, se auzeau rîsete și oamenii erau veseli. Dacă tîrgușorul jucase vreodată **jocul mulțumirii**, atunci de bună seamă că îl juca în seara aceea din toată inima.

Pollyanna făcuse voia mătușii ei, mai în toate, și acceptase să trimită chiar și invitații. De asemenea, după o oarecare opoziție, se învoise să comande un tort de nuntă cît turnul Babei de înalt. În sfîrșit, primi ca un grădinar să împodobească salonul, deși pretindea că împreună cu Jimmy ar fi putut face același lucru, și tot așa de bine, luînd flori din grădină. Într-o singură privință Pollyanna a fost de neînduplecată: toți prietenii ei trebuiau să fie poftiți la nuntă, fără deosebire de situație sau clasă socială.

- Uite ce-i, tanti Polly, încercase ea să-i explice avînd pe față întipărită teama că nu va reuși să se facă înțeleasă. Aș fi bucuroasă să nu vină nimeni altcineva, decît familiile noastre, dar trebuie să poftim și străini, Nelli Mahoney și doamna Benton; e bine să fie invitate și ele.

Tanti Polly mușca din creionul cu care trecea invitații pe listă.

- Ciudată ființă mai ești tu! N-am nimic împotriva doamnei Benton, e o persoană onorabilă, nu mă îndoiesc de asta, și Nelli Mahoney ne-a fost foarte devotată. Dar, de aici pînă la a le invita la nuntă...

- Bine, atunci să invităm numai familia, și n-avem nevoie de un tort chiar așa de mare, răspunse Pollyanna veselă.

- Trebuie să ținem seama și de părerea celorlalți, ca de exemplu a doamnei Carew, adică, voiam să zic, doamna Pendleton. Ea frecventează societatea cea mai aleasă.

Așa e, răspunse Pollyanna, dar tanti Ruth - Jimmy ține să mă obișnuiesc de pe acum să-i zic așa ca să nu mă încurc mai pe urmă - e tocmai persoana căreia îi plac oamenii așa cum sînt. Sadie, pe care ea o tratează ca pe o fică, era vînzătoare într-un magazin, asta știi și dumneata. Aș vrea ca tanti Ruth să facă cunoștință cu Nelli Mahoney; i-ar plăcea așa cum e, cu micile ei ciudățenii cu tot.

- Cu limbajul ei, și așa cum se îmbracă ea, cam excentric? adăugă tanti Polly necruțătoare.

Pollyanna roși ca și cum cuvintele aspre ar fi atins-o pe ea însăși.

Cu toată împotrivirea lui tanti Polly, în ziua nunții participase o mulțime de oameni, oameni care înfruntară toate greutățile, ca să nu mai vorbim de

băltoace și de noroi. În vestiar se îngrămădeau mai multe mantale ude de ploaie, umbrele din care picura apă și mai mulți galoși plini de noroi. În schimb în saloanele luminate frumos, se auzeau numai râsete și se vedeau numai chipuri mulțumite. Toată lumea înțelese că la nunta Pollyannei lacrimile n-aveau rost.

John Pendleton ținea loc de tată al miresei, iar Paul Ford avea să officieze slujba. Preotul parcă vedea fetița care vorbindu-i despre **"cuvintele îmbucurătoare"** îl făcuse să vadă sub altă lumină menirea sa de preot. **"Ar fi nevoie de o Pollyanna în fiecare biserică¹"**, spunea el adeseori și cu greu s-ar fi găsit în târgușor cineva care să nu fie de aceeași părere..

John Pendleton își amintea că fusese un om posomorât, acru, care ținea toată lumea departe de casă și de sufletul lui. Cu greu îi venea să creadă că el, cel de acum, și John Pendleton din pădure erau unul și același om.

- Aș fi fost recunoscător oricui mi-ar fi salvat viața, își zicea el urcînd scara, dar Pollyanna a făcut mai mult decît atît, m-a făcut să iubesc viața.

Sus îl aștepta Pollyanna în rochie de mireasă, cu voal și cu lămîița pe care tanti Polly i-o pusese în părul mătăsos. Se opri o clipă s-o privească. Era tulburător de frumoasă, încît trebui să facă o efortare să poată vorbi.

- Pollyanna, ești cea mai frumoasă mireasă pe care am văzut-o vreodată.

- O, unchiule!

Era prima oară cînd îi zicea "unchiule". Emoția îl cuprinse din nou. Se aplecă și o îmbrățișa.

- Mi-e teamă că nu prea seamănă cu o mireasă, spuse Pollyanna trecîndu-și brațul pe sub brațul lui.

Mai toate miresele sînt speriate, nu-i așa? Dar eu **sînt așa de fericită** că inima parcă mi se strînge. E drept, adăugă ea cu o voce în care vibra toată dragostea ei, că altele nu se mărită cu Jimmy!

Pollyanna se miră că ceremonia fusese atît de scurtă. După luni și luni de zile petrecute cosînd la nenumărate albituri, după atîtea ceasuri irosite cu expedierea invitațiilor de nuntă, era lucru de mirare că după o cuvîntare de cîteva minute pastorul îi spusese "doamnă Pendleton", urîndu-i fericire în viață și apoi încheie.

Dacă urările ar avea vreo influență asupra mirilor, atunci nici o altă pereche tînără n-ar fi intrat în căsnicie sub auspicii mai fericite.

Dacă în ceasurile de restriște, cînd tanti Polly își pierduse averea, s-au găsit prieteni care s-o îmbărbăteze pe Pollyanna mărturisindu-i cît făcuse ea pentru ei, dar afecțiunea lor manifestată în ceasul acestei mari bucurii era și mai mare. Pollyanna ar fi început să plîngă, de n-ar fi fost bătrîna Tibbetts care era atît de surdă, încît nimic n-o putea împiedica să spună ce voia și trebuia s-o asculte. După ce o îmbrățișa pe Pollyanna, doamna Tibbetts îl privi pe Jimmy cu o atenție sporită.

- Lăsați-mă să-l privesc pe tînărul care pretinde că o merită pe Pollyanna Whittier.

- Nu, nicidecum nu pretind una ca asta, doamnă Tibbetts, pe cuvîntul meu, răspunse Jimmy.

Fiindcă nu auzea, umilința din cuvintele tînărului nu o impresiona. Cu o asprime ce dezarmează, ea continuă:

- Dacă ai de gînd s-o superi vreodată, domnule Pendleton, sper că va trimite să mă cheme. Aș ști să te

ajung chiar de ai fi la capătul pământului și te-aș ucide cu mîna mea.

- Apreciez intenția, doamnă, și-ți mulțumesc anticipat, numai să te ții de cuvînt, răspunse Jimmy strîngîndu-i mîna cu putere.

Cele cîteva cuvinte schimbate erau binevenite și toată lumea rîse. Pînă și musafirii din camerele învecinate care nu știau ce se petrecuse au început să rîdă luați de curentul unei veselii molipsitoare. Chiar și vremea se îmbuna. Cînd Pollyanna se urcă în odaia ei ca să se schimbe, cineva strigă: "A ieșit luna!" și așa și era. Norii întunecoși se împrăștiaseră, și luna se arăta plină și atît de luminoasă, încît totul pălea în comparație cu ea, pînă și stelele. Razele sale argintii se răsfrîngeau în stropii de ploaie de pe frunze și din iarbă. Fiecare băltoacă în drumul plin de noroi părea ca o scoică, iar în aerul răcorit se înălțau miresmele florilor spălate de ploaie.

Musafirii ieșiseră afară să vadă tînăra pereche urcînd în mașina lui John Pendelton. Pe unii îi podideau lacrimile, dar erau bucuroși că pe întuneric și le puteau șterge fără a fi văzuți. În clipa cînd mașina porni, Nancy se avîntă și aruncă în urma tinerilor o gheață veche. Alesese anume una de-a lui Timotei; cu cît era mai lăbărțată și mai veche, cu atît era mai sigur că va purta noroc tinerilor. Gheata căzu la mijlocul drumului, împrôșcînd noroi. Nancy se întoarse lîngă soțul ei și se sprijini de umărul lui ca să poată plînge în voie.

- Da, da, știu și mă bucur; dar n-are să mai locuiască printre noi, și fără ea orășelul n-are să fie ce-a mai fost, niciodată.

În mașină nu erau lacrimi. Nici nu apucase bine să închidă ușa, că Jimmy o îmbrățișase pe Pollyanna și o sărută adânc, șoptindu-i:

- Dragostea mea!

Pollyanna se ascunse în brațele lui vînjoase.

- Sînt mai fericit decît oricare altul în locul meu, spuse Jimmy cu duioșie. Gîndește-te că aproape toată viața mea m-am mulțumit cu ceea ce mi-a hărăzit soarta: am crescut fără mamă, cu un tată adoptiv, un om foarte bun, ce-i drept, și sub un nume care nu-i al meu cu adevărat. Acum, în sfîrșit, am și eu pe cineva care e numai al meu.

Pollyanna se strînse mai tare lîngă el.

- Acum am și eu pe cineva care e numai al meu, spuse ea cu blîndețe.

- Cred și eu. Sînt al tău nu numai cu trupul, ci cu sufletul și cu mintea, fiindcă tu ai făcut ceva din mine, Pollyanna. Mi-ai dat totul. De nu erai tu, ajungeam un muncitor sau un vagabond.

Pollyanna se îndreptă.

- De cînd sînt, n-am mai auzit o asemenea prostie.

Vorbise atît de tare, încît o auzi șoferul care își închipui că între tineri începuseră deja micile neînțelegeri conjugale.

- Erai un băiat menit să-și croiască drumul în viață.

Oricare om cu minte și-ar fi dat seama că erai un copil deosebit, cum nu sînt prea mulți.

Discuția pe tema aceasta ținu pînă la gară. Jimmy o numi pe Pollyanna gîscă, iar ea manifestă păreri prea puțin măgulitoare despre inteligența lui. Pe cînd așteptau trenul, care avea jumătate de oră întîrziere, cum se întîmplă de obicei pe liniile locale, Jimmy avu încă o dată prilejul să se felicite. Lumea spune că mai

curînd sau mai tîrziu soții trebuie să se certe. Se certaseră deja, așa că de aici încolo îi aștepta o fericire fără nori.

Plaja, unde Jimmy și Pollyanna au petrecut o săptămîină de neuitat, fusese aleasă de Pollyanna. Ea trăise mulți ani în străinătate și de-abia își cunoștea țara. Împinsă de o curiozitate copilărească, dorise să cunoască și locurile spre care se îndreaptă oamenii dornici de petrecere, locuri ale căror nume le auzea mereu. Amîndoi, erau bine dispuși și nicidecum înclinați spre critică. Totuși Jimmy spuse că alegerea făcută dovedea o deplorabilă lipsă de originalitate.

- Trenul cu care am venit e poreclit "trenul lunilor de miere". Dacă mi-ar fi dat prin gînd să te îmbrățișez pe coridor, nimeni n-ar fi luat asta în seamă. Niște tineri proaspăt căsătoriți, nici n-ar putea face altfel.

La drept vorbind, alți tineri, care s-ar fi iubit mai puțin decît ei doi, s-ar fi simțit stingheriți de mulțime. Jimmy spunea că la ora cînd lumea se scaldă, plaja seamănă cu o hîrtie de prins muște dintr-o bucătărie de țară. Pollyannei, căreia îi plăceau oamenii, îi plăcea să vadă lumea plimbîndu-se pe plajă, să audă strigătele înotătorilor care se agățau de frînghii, și să asculte larma mulțimii care se plimba pe bulevarde pînă noaptea tîrziu.

Amîndoi admirau deopotrivă oceanul care era uneori albastru intens, așa încît cerul părea alături, iar alteori era de un verde cenușiu închis. Au văzut și o furtună care li s-a părut minunată; apa bătea malul, și valurile se ridicau cu zgomot puternic pînă aproape de veranda hotelului. Pollyanna și Jimmy, în mantale de ploaie, porniseră într-o plimbare mai lungă, care a

fost o adevărată luptă contra vîntului puternic. Dar s-au înapoiat foarte veseli și zglobii, uimind pe cei de la hotel care se întrebau: "Oare ei nu vor învăța niciodată să se poarte ca toată lumea?"

Le plăcea să se scoale de dimineată, ca să ajungă pe plajă înaintea altora. În timpul nopții, valurile luau tot ce aruncau oamenii în cursul zilei; dimineata, nisipul avea vălurele mici, cu grămăjoare de scoici, uneori cu alge sau cu cîte o stea de mare ce arăta ca un jeleu de fructe nereușit, după cum spunea Jimmy. Era ceasul pe care-l preferau dimineata înainte de a se umple plaja de lume, înainte ca larma muzicii să acopere țipătul pescărușilor.

- Parcă lumea a fost făcută anume pentru noi! spuse Pollyanna într-o zi.

Jimmy îi răspunse:

- Așa și este. Sau te îndoiești cumva?

De vreme ce Pollyanna se născuse anume pentru el, și el pentru ea, ce puteau să-și dorească mai mult?

Din plimbările acestea se înapoiau, bineînțelese, cu o, poftă de mîncare strașnică. Interesul lor viu pentru tot ce-i înconjura era în contrast vădit cu ținuta moleșită a celor ce petrecuseră noaptea la joc de cărți și coborau somnoroși la dejun cu puțin înainte de a se închide ușile sălii de mese.

A doua zi după sosire, Pollyanna atrase atenția lui Jimmy asupra unui grup de la o masă vecină cu a lor.

- Ia te uită, Jimmy. Ești de aceeași părere cu mine că sînt încîntători acești copii, nu? Cea mai mare este cu adevărat o mamă pentru cei trei băieți. Mama lor n-a coborît la dejun de două zile.

- Se pare că în hotel sînt mulți copii, răspunse Jimmy. Am auzit vreo cincizeci și șase de țipete diferite.

- Sînt sigură că aceștia nu țină, îi răspunse Pollyanna. Sînt foarte cuminți și drăguți.

Pollyanna nu o nimerise, căci în clipa cînd Jimmy întoarse capul ca să-i vadă mai bine, fetița pe care abia o lăudase pentru sentimentele ei materne înșfacă de guler pe băiețașul care ședea lîngă ea și-1 zgîlțîi. Copilul se împotrivi și scoase limba.

Jimmy rîse cu poftă, dar, fiindcă Pollyanna părea cam supărată, încercă s-o îmbuneze:

- Nu e nimic, draga mea, sînt sigur că tînărul a meritat-o; "disciplina înainte de toate", cum spunea un personaj de-al lui Dickens.

Copiii s-au ridicat de la masă odată cu Jimmy și Pollyanna. Pe cînd ieșeau din sala de mese, fetița se uită la Pollyanna cu interesul cu care și cel mai indiferent privește o femeie abia măritată. Privirile li se întîlniră și Pollyanna zîmbi. Era ceva deosebit de atrăgător în acel zîmbet, ceva ca o invitație la prietenie. Fetița, păru că se gîndește o clipă, apoi surise și ea.

Pollyanna se grăbi să facă cunoștință:

- Te-am văzut pe tine și pe frățiorii tăi și te-am invidiat; eu n-am frați.

- Mi-ar fi plăcut și mie să nu am, răspunse fetița. Deși vorbise clar, Pollyanna era convinsă că nu auzise bine.

- O! N-am înțeles, îi spuse Pollyanna fetiței.

- Spuneam, repetă ea ridicînd puținel glasul, că mi-ar fi plăcut și mie să nu am frați. Dacă n-ai avut niciodată, nu poți să știi cît de urîcioși sînt băieții.

Acela pe care îl scuturase în timpul dejunului mergea înaintea lor, dar nu atît de departe încît să nu fi auzit cuvintele ei. El se întoarse și făcu o strîmbătură groaznică.

- Poftim! izbucni ea triumfătoare. L-ai văzut?
- Pare foarte vioi, încercă Pollyanna să-1 scuze.
- Vioi? E răutatea întruchipată!

Apoi o privi atent pe Pollyanna, și fiindcă îi plăcea de ea o întrebă:

- Rămîneți mai mult pe aici?
- O săptămînă numai.
- Îmi pare rău. îmi placî. Vezi, mama e încîntătoare și iese foarte mult în lume. Cînd e cu noi, de obicei pică de somn și nu-i place să fie deranjată, așa că n-am cu cine sta de vorbă. Și drept să-ți spun, cu fratele de seama mea mă plictisesc grozav.

Pollyanna știa că Jimmy o aștepta. Zîmbi deci la această mărturisire cu gîndul să întrerupă convorbirea, dar cînd vru să se depărteze, fata îi puse mîna pe braț:

- Poți să-mi spui Gladys, dacă vrei, spuse cu tonul cu care ar fi acordat o favoare însemnată. Prefer ca străinii să-mi zică domnișoara Moore, dar pe dumneata te stimez.

Deși această convorbire nu era menită să întărească părerea bună pe care Pollyanna și-o făcuse despre Gladys Moore, fetița o atrăgea totuși. Bănui că era copleșită de răspunderi prea grele și care nu erau ale ei, răpindu-i dreptul la o copilărie fără griji, un drept pe care ar trebui să-1 aibă toți copiii. Apoi, în spatele indiferenței de suprafață și în gesturile ei autoritare, Pollyanna ghicise dorința vie a fetei de a găsi pe cineva de care să se poată apropia sufletește.

Nu a întrevăzut totuși perseverența lui Gladys de a face astfel încît să se afle cît mai des în apropierea ei.

Cînd Pollyanna și Jimmy se duceau să facă baie în ocean - de două ori pe zi, căci le plăcea apa

amîndurora, de parcă ar fi fost niște pescăruși - îndată apăreau pe plajă și cei patru Moore în costume de baie. Cînd Pollyanna se culca pe nisip fiind obosită și dorind să se bronzeze -deoarece băile de soare sînt privite ca una din plăcerile de căpetenie ale vacanței la mare - îndată apărea și Gladys gata să se întindă alături. Cînd se plimbau pe chei, o procesiune Moore, cu Gladys în frunte, se ținea după ei. Tîrziu, cînd se plimbau pe dig, sperînd că se vor bucura de puțină liniște și de o noapte cu lună, auzeau vocea ascuțită a lui Gladys chemând la ordine pe Malcolm și pe Gregor sau muștrîndu-l pe Norman, mezinul, că nu știe să se servească de batistă.

Răbdarea lui Jimmy ajunsese la capăt.

- Prietenia ta începe să mă cam plictisească. Nu e chip să scăpăm de ea.

- Mi-e milă de ea, suspină Pollyanna. Eatât de singură.

- Singură! Vrei să spui că pe noi nu ne lasă singuri!

Încă n-am mai auzit de o lună de miere cu atîția sateliți!

- Ce vrei, simte nevoia să stea de vorbă cu cineva mai serioasă decît anii pe care-i are. Și nici nu-i de mirare, spuse Pollyanna, luînd partea fetei. Îi ține locul mamei ca să-și crească frații. Doamne, ce femeie! Tribunalele condamnă hoții și escrocii... Ei bine, Jimmy, eu cred că e mai vinovată decît ei mama care-și părăsește astfel copiii.

- Chiar așa! zise Jimmy surprins.

Pollyanna își păstrase din copilărie deprinderea de a **descoperi în semeni ce aveau ei mai bun**; cu atît mai surprinzătoare era deci severitatea ei de acum. După părerea lui Jimmy, doamna Moore era o femeie

vanitoasă și ușuratică, preocupată de viața mondenă, dar niciodată nu i-ar fi dat prin gând s-o socotească printre criminali. Părea cam tânără pentru ceata ei de copii; e drept că se străduia din răspuțeri să pară și mai tânără decît era, întrebuițînd din belșug farduri și exagerînd printr-o comportare de o voioșie tinerească.

Mîndria cu care Gladys înregistra succesele mondene ale mamei sale era impresionantă. Părea a nu fi supărată pe ea că-și neglijează îndatoririle de mamă, deși era destul de exigentă față de micile obrăznicii ale fraților ei.

- Îți pare rău că n-ai avut frați, îi spuse Pollyannei într-o zi pe cînd aceasta stătea întinsă la soare. Ți-aș dori să vezi de Malcolm și de Gregor timp de-o săptămînă; atunci ți-ai binecuvînta soarta...

Pollyanna o întrerupse:

- Și eu aș vrea să poți petrece o săptămînă fără să vezi de ei; te-ai simți atît de singură, încît te-ai socoti apoi preafericită să-ți reiei sarcina.

- Da de unde! spuse Gladys, afundîndu-se în nisipul cald ca sub o plapumă. Malcolm e rău, dar, în comparație cu Gregor, e un mieluşel. Dacă mi-ar spune cineva că n-am să-1 mai văd niciodată, aș fi așa de fericită!

Pollyanna, uluită, se străduia s-o convingă pe Gladys că nu știe ce spune.

- Dar nu glumesc defel, răspunse fata. Nu știi ce vorbești; n-ai avut frați.

Discutau încă pe cînd apăru Malcolm. Erau atît de cufundate în discuție, încît nu au băgat de seamă paloarea copilului, destul de vizibilă sub rumeneala pielîței bătută de soare. Văzînd că nimeni nu-1 bagă în seamă, Malcolm zbieră numele sorei sale Gladys, care își astupă urechile.

- Ce ai? Crezi că sînt surdă?

- S-a înecat Gregor.

Pollyanna scoase un țipăt și se sculă. Gladys își luă mîinile de pe urechi.

- Ce-ai spus?

- Gregor s-a înecat.

- Nu-1 lua în seamă, spuse Gladys Pollyannei.

Vrea să mă sperie.

- Nu vreau asta. S-a înecat.

- Și Malcolm izbucni în plîns. Din fericire, tocmai veni și Jimmy. El fu acela care reuși să afle amănunte din gura băiețelului înspăimîntat.

Încetul cu încetul, printre lacrimi, Malcolm povesti ce știa. El și Gregor hotărîseră să înainteze cît mai departe în ocean, ținîndu-se de o frînghie; peste cîteva clipe, Malcolm, întorcîndu-și privirea înspre mal, zărise un om care făcea figuri în nisip. Uitase atunci de întrecerea pe care el însuși o propusese, și renunțînd să mai înainteze în larg, se întoarse pe plajă, unde găsise un om care avea înfățișarea unui general. După un timp își aminti de Gregor pe care el îl credea undeva departe, în largul oceanului. Privind în depărtare, nu-1 zărea deloc pe Gregor, ceea ce l-a făcut să creadă că s-a înecat.

- Dar dispăruse, suspină Malcolm

- Nu se poate! Trebuie să se fi întors și el, hotărî Jimmy. Nu putea să se înece fără ca cineva să fi băgat de seamă. Trebuie să-1 găsim. Asta-i tot.

Cu toate cercetările făcute printre vizitatorii plajei, atît de numeroși că nu puteai face un pas fără să te lovești de cineva, n-au putut afla nimic despre Gregor. Ora mesei se apropia. Jimmy propuse atunci să se întoarcă la hotel. Nu se putea să nu se întoarcă băiatul acasă, la ora mesei!

Cu toate că se străduia să pară foarte liniștit, grija i se strecura și lui în suflet. Venise ora mesei, apoi trecuse, însă Gregor tot nu se întorsese.

Gladys, pierzându-și cumpătul, nu o lăsa pe Pollyanna să se miște de lângă ea, astfel că Jimmy s-a dus cu cei doi băieți la masă. Apoi se întoarse pe plajă și se apropie de unul din gardienii portului, un om frumos și zdravăn ce se asemena cu o statuie de bronz căreia parcă Dumnezeu îi insuflase viață.

Schimbă cu el câteva cuvinte, apoi palid, cu buzele strânse, se întoarse la hotel. Trimise să cheme pe Pollyanna din camera lui Gladys ca să-i spună că lucrurile luaseră o întorsătură serioasă.

- Întreab-o unde e mama ei și cere-i adresa tatălui; nu putem purta numai noi răspunderea.

Întrebările Pollyannei n-au adus nici o lămurire. Gladys nu știa de fel unde era mama ei. O văzuse plecând cu mai mulți oameni pe care nu-i cunoștea, într-o mașină. Ea îi spusese lui Gladys să n-o aștepte, căci s-ar putea să întârzie. Tatăl ei se afla undeva în sud și nu știa pe nimeni altcineva pe care să-1 fi putut anunța în împrejurarea de față.

Cu toate că Pollyanna nu reușise să afle nimic de la Gladys, în schimb aceasta înțeleșese gravitatea lucrurilor din întrebările ei. După ce răspunse la fiecare din ele, o privi pe Pollyanna înspăimântată.

- Va să zică e adevărat? S-a înecat și eu s... sînt...

Fața i se strîmbă chinuită de un gând sfredelitor când zise:

- Dorința mea s-a împlinit. Am spus... că n-aș vrea să-1 mai văd niciodată!

- O, biată fetiță! zise Pollyanna și o îmbrățișa. Ai spus-o, dar n-ai crezut-o. Gladys, draguța mea,

liniștește-te-te. Uite, gîndește-te că nu i-ai spus asta lui direct.

- Ba da, i-am spus-o așa de o mie de ori, gemu Gladys îndurerată.

Pollyanna nu mai știi cum s-o mîngîie.

Politiția și toți gardienii din port fuseseră înștiințați de dispariția lui Gregor; cînd auziră că băiatul era în costum de baie, dădură din cap. Departe, pe plajă, a fost zărit un băiat în costum de baie. Jimmy găsi hainele copilului în cabina pe care acesta o ocupase. Cu inima strînsă de emoție le aduse la hotel. Iar mama copiilor nu venise încă!

La șase, Jimmy comandă două tacîmuri pentru camera lui Gladys, iar el se ocupă din nou de cei doi copii care mîncau cumiți și tăcuți, dar cu o poftă sălbatică. Jimmy n-a putut să mănânce fiindcă veneau neîncetat oameni să-l întrebe de copilul dispărut așa că, în cele din urmă, renunță și se mulțumi că a reușit să părăsească sala de mese. Luă cu sine băieții, pe care îi lăsă singuri cîteva clipe. Prea nervos ca să stea la un loc, se plimba prin fața hotelului. Puținul ce-l știa despre doamna Moore îi inspirase disprețul pentru această femeie. Totuși, se simțea obligat s-o pregătească pentru vestea zdrobitoare pe care avea să i-o dea. Nu-i venea să creadă că-i chiar o femeie fără inimă, iar remușcărilor aveau să-i sporească durerea. Jimmy își muncea creierul ca să găsească cuvintele ce ar putea-o pregăti pentru lovitura aceasta grozavă, dar toate eforturile lui disperate nu făceau altceva decît îi sporeau numai simțămîntul neputinței.

Deodată, o arătare grotescă ce venea din oraș spre hotel îi atrase atenția. Mai întîi i se păru că era un cerșetor din cei ce stîrnesc mila trecătorilor cu diformitățile lor. Apoi scoase un strigăt ca un

războinic dintr-un trib sălbatic, și se năpusti spre băiețașul, ce era îmbrăcat într-o haină ce-i atârna pînă la glezne. Pe cînd Jimmy scutura arătarea diformă, haina îmbîcsită de miros de mahorcă se desprinsese și apăru un trupuşor subțirel în costum de baie.

- Lasă-mă, lasă-mă, se văicărea Gregor încercînd să scape din manile lui Jimmy. Nu ți-am făcut nimic.

- Serious? Nu mi-ai făcut nimic? răspunse Jimmy aspru gîndindu-se la ziua atît de prețioasă pierdută în căutări zadarnice. Înainte de a-ți da ce ți se cuvine, spune repede unde ai fost.

Gregor, dinainte îngenunchiat de tonul autoritar al lui Jimmy, povesti fără ocolișuri.

Înotase un timp alături de Malcolm în larg, apoi, cînd și-a dat seama că fratele lui s-a întors la mal, a revenit și el pe plajă. Dar văzînd cît de concentrat era Malcolm la desenele pe care le făcea, pe nisip, omul cu chip de general, i-a venit ideea să se ascundă pentru a-l sili pe Malcolm să-l caute.

- Eram departe cînd mi s-a părut că vine după mine, bodogăni Gregor speriat de obrazul încruntat al lui Jimmy. Atunci am văzut o căruță la marginea drumului, cu niște coșuri mari, goale, cum sînt cele de cartofi...

- Continuă, de ce te oprești?

- M-am ascuns într-un coș să nu mă vadă Malcolm și am tras altul peste mine. Deodată căruța a pornit. Ce frică mi-a fost!

- Și de ce n-ai strigat să oprească, pentru ca să te dai jos? întrebă Jimmy, căruia nu-i trecuse supărarea pentru ziua pierdută.

- Așa am vrut să fac, răspunse Gregor oftînd, dar cînd m-am uitat la omul care conducea, ce să vezi?

Era o namilă neagră ca un tîlhar, sau mai ştiu eu ce era? Şi n-am îndrăznit să mă mişc.

Ceva mai tîrziu, cînd se depărtaseră de oraş, Gregor încercase din nou să se dea jos, deschizînd partea mobilă din dos a căruţei, dar atunci a fost descoperit. Omul se arătase a fi mai bun decît îl arăta faţa, şi-i explică micului fugar că era mai cuminte să continue drumul cu căruţa ca să se şi întoarcă cu ea. Văzînd că tremura de frig, îi puse şi o haină veche pe umeri. Se urcase deci iar, de astă dată lîngă omul care conducea, şi la prînz mîncase cu dînsul din merindele lui. Acum se înapoiase, murdar, frînt de oboseală şi foarte speriat de mutra ameninţătoare a lui Jimmy.

Pollyannei îi revenea misiunea de a o înştiinţa pe Gladys şi făcu aceasta în felul ei:

- Gladys, drăguţa mea, să-mi spui ce te-ar putea bucura mai mult în toată lumea?

Fetiţa se ridică şi o privi cu luare aminte:

- Nu cumva vrei să spui că a fost găsit copilul şi nu i s-a întîmplat nimic?

- Dar aminteşte-ţi, Gladys dragă, cît de nenorocită erai la gîndul că... Oare nu te bucuri că-1 ai din nou, şi acum te vei putea purta altfel cu el, nu-i aşa? Întrebă Pollyanna mirată.

Gladys trase aer în piept, adînc de tot.

- Va să zică nu s-a înecat. Da, mă bucur, dar sînt aşa de zăpăcită că nu-mi pot aduna gîndurile.

Deşi purtarea lui Gladys, cînd aceasta auzi de întoarcerea lui Gregor, păruse ciudată, Pollyannei i se părea că în raporturile dintre soră şi fraţi se produsese, totuşi, o schimbare în bine. Îi spuse şi lui Jimmy, şi acesta o ascultă cu plăcere.

- Ei, dacă-i așa, cred că se poate spune că voiajul nostru de nuntă a fost un succes, de vreme ce ai avut prilej să-i redai fericirea lui Gladys.

Pollyanna nu băgă de seamă tonul cam ironic al soțului ei, și urmă:

- Cred că-i vom putea vedea din când în când iarna. Locuiesc aproape de tot de locuința noastră. Se întoarce deodată spre Jimmy:

- Ai spus ceva, dragă?

- O, nimic - răspunse Jimmy - am oftat numai.

* * *

"Fie lumea cât de frumoasă, nu e ca la noi acasă..." cânta Jimmy pe un ton ascutit de tremolo atît de duios, încît Pollyanna izbucni în rîs. Îi scăpă ciocanul, apoi și cutia cu cuișoare care se împrăștiară pe covorul cel nou. Se aplecă să le adune unul cîte unul, aruncînd o privire muștrătoare lui Jimmy, cocoțat în vîrfurile scării și avînd o atitudine dramatică.

- Să știi, Jimmy, că dacă mă mai faci să rîd așa, o să-mi pierd timpul adunînd cuiele de pe jos sau făcînd alte treburi de felul ăsta, și niciodată n-are să fie casa aranjată.

Vorbea ca și cum s-ar fi grăbit să-și vadă casa pusă la punct. Jimmy căuta să pară și el tot atît de dornic de aranjarea casei, dar amndoi își dădeau seama că niciodată nu petrecuseră un timp atît de minunat și că, probabil, un asemenea eveniment nici nu se va mai repeta.

Întorși de la mare, le-a trebuit o săptămînă întreagă, o săptămînă destul de frămîntată de altfel, ca să cumpere mobila. Au învățat să se apere de furnizori; cîtiva au căutat să le vîndă sufragerii destul de luxoase ca pentru un palat, dar pe un preț egal cu

suma din care ei trebuiau să-și mobileze toată gospodăria. După ce ieșiseră învingători din lupta aceasta, începu alta pentru cumpărarea unei canapele. Au cumpărat una așa de mare, încât ocupa jumătate din salon. Jimmy era mulțumit că astfel economiseau bani, deoarece nu mai aveau nevoie de altă mobilă în salon; În schimb, erau nevoiți să se suie pe canapea ca să poată pătrunde în sufragerie.

Pollyanna, soție îndrăgostită, râdea de glumele bărbatului ei, dar râdea și când își amintea fețele uluite ale negustorilor care-i ascultau.

Trebuia să mobileze cinci încăperi, mai bine zis patru și un sfert, căci administratorul însuși, vorbind despre a cincea, o numise "bucătărioară", și chiar și diminutivul era disproporționat.

Mobila cea nou-nouță era în sfârșit la locul ei, darurile de nuntă expediate de la Beldingsville cu expresul umpleau casa ce se afla într-o dezordine pitorească. Pollyanna și Jimmy gustau din plin farmecul noutății. Pretindeau că se grăbeau să-și vadă casa pusă la punct, în realitate însă lucrau cât se poate de încet, de parcă le-ar fi spus inima că oricâtă fericire ar mai urma, plăcerea tulburătoare de a-și înjgheba cuibul n-o vor mai gusta niciodată.

Jimmy trase scara în fața ferestrei ca să prindă perdelele albe și privi afară, în noaptea înstelată. Privindu-l în clipa aceea, Pollyanna zări o umbră întuneecându-i fața. Cu o voce schimbată care o tulbura, Jimmy o întrebă:

- Cum ți se pare priveliștea, Pollyanna?

- Priveliștea? Nu prea am avut timp să mă uit pe fereastră, dar...

Jimmy o întrerupse:

- Când vei avea timp, ai să admiri coșurile. Erai obișnuită cu arbori, cu iarbă, cu flori și n-ai să știi să prețuiești frumusețea coșurilor. Dar ai să te obișnuiești, Pollyanna...

Se opri deodată și adăugă serios:

- Nu știu dacă n-am făcut rău luînd un apartament cu vedere spre curte, deși e mai ieftin.

Problema aceasta nu era nouă; o dezbătuseră înainte de semnarea contractului. Imobilul în care locuiau era un dreptunghi cu o curte interioară. Apartamentele aveau unele ferestre spre stradă, altele spre curte. Era și aici aer și destulă lumină, dar vederea era spre locuințele din fața lor și spre coșuri, lucru nu tocmai plăcut. Uneori, Jimmy era urmărit de gîndul că pentru a-și satisface orgoliul, o sacrificase pe Pollyanna, și că ar fi fost mai bine să păstreze suma pe care i-o acorda unchiul său, ca să-i ofere ei o viață mai plăcută, în loc de-a o da toată mătușii.

Pollyanna îi citea gîndurile de pe fruntea întunecată. Se ridică cu greu de pe covor de unde adunase și cel din urmă cui risipit.

- Știi, Jimmy, îmi pare din ce în ce mai bine că n-am luat locuință spre stradă. Mai întîi, e economia la chirie, apoi e și mai interesant aici.

- Chiar așa? zise Jimmy neîncrezător.

- Da, chiar așa, Jimmy. Când te uiți pe fereastră, ce vezi în față? Strada. Și ce poate fi interesant pe stradă? Pe cînd aici, vezi fel de fel de lucruri, femei care spală vasele, sau fac prăjituri, sau calcă rufe. Ieri am văzut o fată drăguță cu un aparat de uscat părul. Era brună, și cînd i s-a uscat părul, avea capul numai bucle.

Jimmy zîmbi amintindu-și cît de mult îi plăceau Pollyannei buclele negre în copilărie. Prinse perdelele,

apoi veni lângă ea, o îmbrățișa și o sărută cu gândul aiurea. Apoi, ca să-și ascundă gândurile, reluă pe un ton vesel:

- Să atîrnăm tablourile, ce spui?

- Bine zici! răspunse Pollyanna. Pe urmă, casa o să pară cu adevărat pusă la punct, nu-i așa, drăguțule?

Jimmy se apropie de o grămadă de tablouri care stăteau rezemate pe perete și îl luă pe cel mai mare. Fața i se lungi. Cu coada ochiului se uită la Pollyanna care se pregătea să intre în apărare.

- Hmm, făcu Jimmy cu capul într-o parte ca un cunosător adevărat. Pe ăsta îl uitasem. Cine ne-a dăruit această "capodoperă"?

- Vai, Jimmy!

- Dar ce, fac vreun rău dacă întreb de unde avem tabloul acesta?

- Nu, desigur că nu. E de la doamna Frost. Unde-1 punem? întrebă Pollyanna silindu-se să pară indiferentă.

- Dacă-mi ceri părerea, eu zic să-1 punem în colțul cel mai întunecos al vestibulului sau în spatele unei uși care va sta totdeauna deschisă.

- Nu, Jimmy, te rog.

- Știu, doamnă, că ați avut deseori ocazia să vedeți opere de artă în străinătate, și dacă dumneavoastră îmi veți spune că acest tablou e frumos, eu mă închin.

- Cred că ar trebui să ținem seama de intenția omului, spuse Pollyanna cu tărie, mai mult decît de...

- Cu alte cuvinte, o întrerupse Jimmy, nici ție nu-ți place.

- Hai, Jimmy, să nu mai vorbim de asta. A vrut să ne facă o bucurie.

- Perfect, și mijlocul cel mai bun de a recunoaște intenția, dacă ținem la asta cu tot dinadinsul, e să-l atîrnăm acolo unde am spus, să nu-1 vedem.

- Jimmy, te rog... Dacă l-am fi cumpărat noi și pe urmă nu ne-ar fi plăcut era altceva, ne puteam bate joc oricît, însă cu cadourile de nuntă nu putem face asta. Cînd te gîndești la dragostea cu care au fost alese... Parcă le sfințește... spuse Pollyanna. Te rog să nu-ți mai bați joc de ele.

- Fie, mă supun. Ce zici, acuarela asta ți se pare la locul ei deasupra mesei?

Pollyanna se învoi; apoi mai pierdură timp ca să stabilească înălțimea. Ba era prea sus, ba era prea jos. După ce o atîrnă, Jimmy se coborî să vadă dacă era bine. Cu aerele unui om distrat, o cuprinse în brațe în timp ce se sfătuiau; poate de-aceea le trebuia atîta timp. În sfîrșit, se înțeleseră că tabloul ar sta mai bine zece centimetri mai la dreapta și cinci centimetri mai sus. Jimmy execută schimbarea și totul era foarte bine.

După multe deliberări și numeroase întreruperi, au reușit să atîrne tablourile. Atunci Jimmy spuse că-i este foame și vrea să mănînce ceva.

- Cum se poate, Jimmy Pendleton? îl apostrofă Pollyanna. După cinci, ai spus că n-o să-ți mai fie foame o săptămînă.

- Ce vrei, asta dovedește că omul nu se cunoaște pe sine. Mi-e o foame de lup. Ai ceva?

- Nu, Jimmy. Pateul de ieri s-a terminat astă seară. Știi c-ai luat de fiecare dată cîte două bucăți și n-a mai rămas nimic. Să văd dacă se găsește altceva prin casă.

Porni în căutare și se întoarse întrebînd:

- Cașcaval la capac vrei?

Jimmy se bucura că soția îi venea în întâmpinarea dorinței sale.

- Cît îl prepari, mai atîrn un tablou, două; iar tu îmi spui pe urmă cum ți se pare.

Pollyanna plecă în grabă să se îngrijească de mîncare pentru "stăpînul" casei; în bucătărie îi țineau de urît melodia pe care o fluiera Jimmy și scîrțîitul scării pe care el o purta din loc în loc.

În locuința mică se risipi deodată mirosul untului ce se topea. Deodată Pollyanna tresări. Din camera de alături se auzi un zgomot năpraznic. Se năpusti acolo avînd într-o mînă o furculiță, iar în cealaltă, o lingură mare. Jimmy, speriat, în mijlocul încăperii, privea un morman de cioburi la picioarele lui.

- Jimmy, strigă ea îngrozită, ce e? Te-ai rănit?

Jimmy ridică ochii și o privi.

- Nu, răspunse el cu vocea schimbată de emoție, nu m-am rănit, dar meritam; am stricat unul din cadourile de nuntă.

- Atîta tot? Se mai întîmplă.

Ușurată, Pollyanna cercetă cu indiferență rămășițele de pe covor. Jimmy stricase un tablou: rama, geamul, pictura, toate erau bucățele.

- Nu pot să-mi explic, nici să invoc vreo scuză, urmă Jimmy pe un ton tragic; eram în picioare în mijlocul camerei. Mi-a scăpat din mînă. Ai mai pomenit așa năîng? în cădere, tabloul s-a lovit de sobă și uite ce a rămas din el!

Pollyanna se plecă.

- Dar e tabloul primit de la doamna Frost!

Vocea ei trăda parcă un sentiment de mulțumire ascunsă.

- Da, răspunse Jimmy lugubru, și acum o oră spuneai că e lucru sfînt!

- Nu vorbeam de ăsta Jimmy, ci vorbeam de cadourile de nuntă în general. Vai de mine, cașcavalul!

Pollyanna se repezi în bucătărie, urmată de Jimmy care cerea mătura și fârașul.

- Șezi aici și vezi de bunătățile pe care ți le-am pregătit. Mîine dimineață adun eu cioburile și poimîine portarul are să aibă mult respect pentru mine, spuse Pollyanna întinzînd unt și brînză topită pe feliile de pîine prăjită. Știi că în fiecare dimineață trimite sus băiatul ca să adune gunoiul. Mîncare n-am de dat afară, că slavă Domnului, afară de cojile de cartofi și cojile de ouă, mîncăm totul. Nici praf nu e cînd lucrurile sînt noi nouțe. Bine că o să am gunoi, pînă nu e prea tîrziu.

Jimmy răsufală ușurat în loc să găsească cusur mîncării care mirosea a prins; mîncă cu poftă și se declară foarte mulțumit.

Lui Jimmy îi era scris pesemne să doarmă fără remușcări; cînd era să ațipească, Pollyanna șopti pe jumătate adormită:

- Știi, Jimmy, dacă tot trebuia să se spargă ceva, îmi pare bine că a fost tocmai tabloul care nu-ți plăcea.

Era întuneric beznă, dar Jimmy nu-și îngădui să zîmbească.

- Da, draga mea, îi răspunse vinovat dar mulțumit, și eu tot așa zic.

Pollyannei i se făcu dor de casă. Răul venise pe neașteptate. Jimmy plecase devreme la slujbă, și ca de obicei, după plecarea lui, apartamentul îi părea grozav de spațios și părăsit. Cîta vreme Pollyanna avusese

greaua sarcină de a așeza în niște dulapuri, destul de mici, lucruri ce abia încăpeau în dulapuri cu mult mai mari, și cîtă vreme strînsese în cufere hainele care nu aveau să fie purtate timp de cîteva luni, totul mersese destul de bine.

Acum însă nu mai avea treabă. Totul era așezat și rînduit. Umbla de colo colo, mătura covoarele care n-aveau fir de praf, ștergea mese și scaune strălucitor de curate, Și-i părea din cale-afară de rău că nu găsea nimic altceva sa facă pentru ca să-1 impresioneze pe Jimmy cînd avea să vina acasă. Dar ziua aceasta era mai greu de parcurs, căci din ajun îi rămăsese destulă mîncare. Din cartofii rămași avea să facă crochete; mazărea avea s-o servească la salată, și budincă de orez mai rămînea pentru o masă, ba chiar pentru două. Pollyanna avea de lucru numai un ceas, așa că pe la nouă și jumătate începu să se plictisească. De bună seamă putea alege între multe distracții plăcute. Putea să se ducă în parc să privească florile, și Pollyannei îi plăceau foarte mult, deși minunatele răzoare cu desene geometrice nu puteau s-o facă să uite florile cele sălbaticе din orașelul ei drag. Erau pe aproape și muzee de pictură, și Pollyannei îi plăcea pictura. Lume era pretutindeni, și de toate felurile: cerșetori și milionari, tineri și bătrîni, oameni obișnuiți, iar alții, pitorești prin nota străină a hainelor lor sau a figurii. Și Pollyannei îi plăcea lumea. Sentimentul de a fugi de distracții e însă caracteristica dorului de-acasă și Pollyanna evita acum tot ce o atrăgea de obicei.

Se hotărî să-și petreacă timpul liber scriind mătușii Polly; dar leacul cel mai inefficient împotriva plictiselii e să scrii celor de care ești despărțit. La

mijlocul unei fraze prin care își povestea fericirea Pollyanna izbucni în plîns.

Spunînd că era consternată văzîndu-se pradă unei astfel de slăbiciuni, n-am exprima pe deplin adevărul.

- Ești de nerecunoscut, Pollyanna Pendleton, se apostrofă singură cu asprime. Cu cît îmbătrînești, cu atît scade respectul ce-ți port. Cînd erai de șapte ani ***te bucurai de o pereche de cîrje***, deși îți doreai o păpușă, iar acum, de bine că-1 ai pe Jimmy, un apartament al tău și ***tot ce-ți pofteste inima***, plîngi ca o proastă. Sînt foarte supărată pe tine.

După ce se dojenise astfel, Pollyannei nu-i rămase decît să-și șteargă lacrimile, în timp ce scrisoarea către tanti Polly o puse bine ca s-o termine altă dată.

Apoi se ridică repede să vadă dacă nu găsea ceva ciorapi de cîrpit; dar Jimmy își cumpăraseră așa de mulți cînd se căsătorise, încît erau toți în bună stare. Se hotărî atunci să frece argintăria, dar aceasta era nouă și strălucea, ca de altfel tot ce se afla în casă. Fiindcă simțea că frecînd ceva, fie chiar și un cuțit de bucătărie, îi va trece plictiseala, se puse pe lucru frecînd totul, pînă și candelabrele și rama din jurul portretului lui Jimmy. Deodată își zări, pe fundul unei linguri de supă, fața alungită. Se porni pe rîs, leac mai eficace decît toate muștrările pe care singură și le făcuse.

Era aproape de ora prînzului; ultima bucată din argintărie fusese frecată și răsfrecată, cînd deodată un miros neplăcut ajunsese pînă la dînsa. Se repezi la fereastra bucătăriei și privi afară. La fereastra apartamentului de alături apăru o femeie tînără, de vîrsta ei. În dimineața aceea, fața Pollyannei fusese posomorită, dar chiar și în clipa cea mai neagră,

rămăsese agreabilă dacă o comparai cu aceea pe care o vedea acum.

Totuși, nu expresia disperată a vecinei atrăsese atenția Pollyannei, ci faptul că deasupra capului ei se îngrămădea fumul, întunecînd soarele de iunie.

- A luat foc casa? strigă Pollyanna trecînd peste formalitățile prezentării.

Vecina ei făcu semn cu capul:

- Nu, n-a luat foc casa. Mi s-a ars doar mîncarea.

- Vai! făcu Pollyanna. S-a ars?

- Așa cred, răspuse tînăra. N-a rămas nimic din ea. Aveam o supă pe foc, dar acum s-a terminat cu ea. Oala cea nouă de aluminiu a făcut un orificiu la bază și pe lampa de petrol se văd cîteva bucăți de aluminiu topit. Și să mai zică cineva că e plăcut să faci gospodărie!

Tăcu și fața ei luă o înfățișare tristă. Pollyanna a înțeles imediat că vecina ei era pe cale să izbucnească în plîns de supărare.

- Păcat că ți s-a ars mîncarea, se grăbi s-o încurajeze; cu toate acestea, mi se pare foarte plăcut să te ocupi de gospodărie. Atîta doar că în apartamente ca acestea -mici, nu ai prea multe de făcut.

- Mie-mi ajunge, răspuse tînăra necăjită. Muncesc de dimineața pînă seara și nu isprăvesc. Pur și simplu, m-am săturat.

Era prea mîndră ca să-și șteargă ochii. Temîndu-se de o izbucnire, Pollyanna îi dădu o idee plăcută:

- Știi ceva? Dejunul tău s-a ars; cred că ar fi bine să vii să dejunăm împreună.

Tînăra o privi cu mirare, nefiind deprinsă cu amabilități din partea străinilor. Părea că nici nu le prețuiește și nu-și arată decît surprinderea.

- Cred că trebuia să mă prezint mai întâi, spuse Pollyanna, ca un fel de scuză, dându-și seama că invitația fusese făcută puțin cam în pripă. Sînt doamna Pendleton; sînt măritată de curînd și de trei săptămîni fac gospodărie.

Mirarea dispăruse de pe fața vecinei ca să facă loc unui zîmbet care o lumina.

- Sînt doamna Thayer; ne-am căsătorit acum șapte săptămîni și ne-am instalat de o lună.

După o clipă de șovăire întrebă:

- Vorbeai serios adineauri, cu invitația la dejun?

- Bineînțeles, dar să știi că n-are să fie ceva grozav. Sper că asta nu te supără.

- Mi-e tot una ce mănînc, răspunse doamna Thayer, dar să mă așez singură la dejun e pentru mine o pedeapsă. La ce oră să vin?

- E aproape douăsprezece. La douăsprezece și un sfert îți convine?

- Desigur. La revedere.

Doamna Thayer radia de bucurie cînd se retrase de la fereastră. Dacă s-ar fi privit în oglindă, Pollyanna ar fi băgat de seamă că și de pe obrazul ei dispăruse orice semn de plictiseală.

Pollyanna profită de timpul ce-i rămăsese, și, chiar dacă dejunul nu era prea variat, putea, totuși, să-1 mulțumească și pe cel mai pretențios musafir. Doamna Thayer mîncă cu poftă și puse întrebări care o uluiau pe practica femeie Pollyanna.

- Nu știam că se pot cumpăra minciunile așa calde.

De unde le-ai luat?

- Nu le-am cumpărat, răspunse Pollyanna, ci eu le-am făcut.

- Tu le-ai făcut? Când? Înainte de a vorbi cu mine la fereastră?

- Sigur, nu durează mult să le prăjești.

- Mă tem că ar dura mult la mine, spuse doamna Thayer servindu-se încă o dată. Eu cumpăr totul de la magazin și de la cofetărie. Russel se supără uneori. Zice că nu-i place să mănânce mereu aceleași feluri. Așa sînt bărbații, fac mofturi pentru un fleac; nu-și dau seama cît de ușor trăiesc ei.

Pollyanna era atît de mirată, încît i se părea că nu auzise bine.

- Cît de ușor trăiesc ei? Îngîină ea. Nu cunosc multe gospodine afară de cele cu familii numeroase care să muncească atîtea ore pe zi cît muncește soțul meu.

- Dar bărbații au o muncă variată, spuse doamna Thayer cu o voce plîngăreață, pe cînd viața noastră e atît de searbadă.

- Cred că de asta s-ar putea plînge mai curînd bărbații, cel puțin o parte din ei. Să luăm de pildă lucrul într-o instituție publică. Dacă obosim muncind în casă, tu sau eu putem ieși, putem face ce vrem, să ne plimbăm să ne ducem la un muzeu sau în parc, sau...

Doamna Thayer o întrerupse:

- Cred că asta depinde de viața cu care ai fost deprinsă înainte. Poate că tu ai trăit într-un orașel mic și prin urmare...

- Într-adevăr, așa este. Vin din Beldingsville. Orașul e frumos și locuitorii sînt oameni plăcuți, răspunse Pollyanna cu căldură.

- Cred și eu. Așa se explică de ce nu-ți vine greu să rezști aici...

Apoi, cu oarecare condescendență în glas, musafira Pollyannei continuă:

- Eu sînt din Porter. Nu e un oraș din cele mai mari; are patruzeci de mii de locuitori. Totuși e un oraș destul de mare, cu operă, bibliotecă, și... în sfîrșit, nimic nu mi se pare nou aici.

La desert, Pollyanna puse pe masă tarte cu zmeură și cu cremă de lămîie. Atitudinea condescendentă a doamnei Thayer dispăru cu totul.

- Tartele le-ai luat de la cofetărie, nu-i așa? La magazin nu se găsește așa ceva.

- Ba nu, eu le-am făcut.

- Cum, tot tu? După ce m-ai invitat?

Pollyanna se strădui să-și ascundă mirarea față de o asemenea întrebare.

- Nu, pe acestea le am de ieri. Am să vin într-o zi la tine și am să-ți fac, îi promisesse Pollyanna. Ai să vezi cum le fac.

După ce au spălat vasele de la dejun, au trecut în salonaș. Doamna Thayer se apropie de o fotografie înrămată, pe care Jimmy o atîrnase pe perete, într-un loc unde lumina naturală se proiecta din plin asupra ei. O privi cu luare aminte.

- E un oraș din Europa, nu-i așa?

Din nou Pollyanna își stăpîni mirarea.

- Roma. În planul din spate se vede Coliseul.

- Și fata asta îți seamănă.

- Da, și la dreapta e mătușa mea. Doamna Thayer se întoarce dintr-o dată.

- Va să zică ai fost în străinătate?

- Da, am stat șase ani în străinătate cu unchiul și mătușa mea. Unchiul era medic și plecase în Europa la specializare.

- Da, da.

O clipă rămase pe gânduri, apoi rîse stînjenită și întrebă:

- De ce nu mi-ai închis gura cînd îți vorbeam de orașul meu natal?

- De ce să-ți închid gura?

- Pentru că-mi dădeam aere. Credeam că ai crescut la țară și că-ți place să te uiți la zgîrie-nori și să dai de mîncare elefanților din grădina zoologică. Pe cînd eu veneam dintr-un oraș mare, mă-nțelegi? Nu-ți venea să mă bați?

- Ce idee! rîse Pollyanna, vezi bine că nu.

- Eu sînt altfel. În locul tău, aș fi vorbit îndată de Roma. Tăcu și o privi gînditoare. ***De ce ești altfel decît ceilalți?***

- Altfel? Cu ce îți par altfel?

Pollyanna era tulburată, dar doamna Thayer se grăbi s-o liniștească.

- Nu vreau să spun cu asta că ești ciudată, știi, dar se pare că ***toate lucrurile îți fac atîta plăcere...*** mult mai multă plăcere decît altor oameni.

- A, asta da; poate că, vezi tu...

Pollyanna se opri deodată. Cînd era fetiță vorbea oricui despre ***"jocul mulțumirii"*** fără să-i fie teamă de critică; acum însă, teama că ar putea fi greșit interpretată o făcea mai precaută în privința "fenomenului" ce-i ocupase atît de mult viața. La privirea întrebătoare a doamnei Thayer răspunse:

- Știi, am căutat întotdeauna să văd partea frumoasă a lucrurilor. Am să-ți vorbesc despre asta mai mult, într-o altă zi.

Au petrecut o după amiază plăcută. S-au cunoscut și îndeaproape. Pollyanna își luă lucrul și vorbiră amîndouă despre o sumedenie de lucruri importante: bărbați, lămpile cu petrol, prețul untului, defectele

portarilor și neplăcerile spălătoriilor. La ora cinci, doamna Thayer se sculă să-și ia rămas bun.

- Doamnă Pendleton, începu ea cam ceremonios, n-ai idee...

Pollyanna se uită în dreapta, apoi în stînga, apoi se întoarce să privească în urma ei, gîndind că poate se strecurase cineva între scaunul ei și perete, ceea ce ar fi fost greu chiar și pentru o persoană subțirică, apoi privi înaintea ei. Înțelese în sfîrșit:

- Mie îmi vorbeai?

Doamna Thayer părea stingherită.

- Nu ți-am înțeles bine numele? Credeam că... înfățișarea Pollyannei o făcu să se întrerupă.

- Ba da, acesta îmi este numele. Dar vezi, încă nu m-am deprins cu el. În prăvălii mi se zice "coniță", portarul îmi zice coniță. Afară de bărbatul meu nu prea văd lume multă, așa că dacă mă gîndesc la mine, îmi spun Pollyanna...

- Pollyanna te numești?

- Da.

- Ce nume frumos! Parcă-ți vine să răsfeți pe cine-1 poartă!

- Mi-ar face plăcere dacă mi-ai zice pe nume, răspunse Pollyanna zîmbind. E mult mai plăcut decît "doamna Pendleton".

- Cu plăcere, și am să te rog să-mi spui Judit. Acum trebuie să plec, altfel ai să întîrzii cu masa soțului tău și are să se supere.

Plecă în grabă, și Pollyanna se duse în bucătărie și își puse șorțul, bucurîndu-se la gîndul că avea atîtea să-i povestească lui Jimmy. De dorul de-acasă de care suferise atîta în acea zi își mai amintea doar ca de un vis rău.

A doua zi, imediat după dejunul pregătit la repezeală, Pollyanna primi cu poșta de dimineață o veste așa de importantă, încît simți nevoia sufletească s-o împărtășească de îndată și altcuiva. Rămase cîteva clipe cu scrisoarea în mînă, întrebîndu-se dacă l-ar putea chema la telefon pe Jimmy, apoi renunță cu părere de rău. Atunci îi veni o altă idee; fugi la fereastră, se aplecă puțin și strigă:

- Judit, hei, Judit!

Mai repede decît se putea aștepta, se ivi la fereastra vecină o față atît de radioasă, încît Pollyanna uită ce voise să spună:

- Ia te uită, ce veselă ești! S-ar părea că azi ți s-a întîmplat ceva foarte plăcut!

Judit izbucni în rîs:

- Serios? Să înțeleg că tot de bucurie îmi zice cineva pe nume?! Dar de unde știai că sînt acasă?

- O!

Ultimul cuvînt ("acasă") rostit de Judit îi aminti știrea extraordinară pe care voia să i-o comunice.

- Mi se anunță o vizită de-acasă. Ce zici de una ca asta?

- Așa!

Tonul era neutru tocmai pentru a nu o angaja cu nimic. Judit nu știa dacă perspectiva de a primi musafiri e prilej de bucurie sau de întristare. Apoi, dîndu-și seama că tulburarea Pollyannei purta semnele unei bucurii anticipate, adăugă prietenos:

- Aștepți prieteni, nu-i așa?

Fața Pollyannei deveni mai serioasă.

- N-aș putea spune că sîntem prieteni cu domnul Pisher, răspunse șovăind. Nu prea îi cunosc familia, dar, vezi e din orașul nostru.

- Așa da, e foarte plăcut să îți înțelegi pe cineva de-acasă.

- Mă bucur foarte mult, răspunse Pollyanna.

După o așteptare de o zi întreagă ca să-i poată comunica lui Jimmy vestea cea mare, era dezamăgită văzându-l că el o primește cu oarecare răceală. Jimmy citi scrisoarea domnului Fisher prin care-și anunța sosirea, apoi se uită la soția lui cu coada ochiului.

- Nu știam că îl cunoști așa de bine pe domnul Fisher.

- De ce? La noi toată lumea se cunoaște.

- Da, așa e, răspunse Jimmy tușind ușor, dar păreai atât de veselă să-l vezi, încât mi-ai stîrnit gelozia.

- Gelozie? Vai ce greșit ești! N-am iubit pe nimeni, afară de tine!

Subiectul acesta era atât de delicat, încât trecu multă vreme pînă a se repune pe tapet sosirea domnului Fisher. Pollyanna spuse atunci că a doua zi vor mânca mai tîrziu cu o jumătate de oră decît ca de obicei, fiindcă domnul Fisher avea să sosească tocmai pe la ora șapte. Jimmy deschise gura să facă o observație, dar o închise numaidecît, găsind, se vede, că era mai bine să o păstreze pentru sine.

De-aici se vede cît îi e de dor de-acasă, se gîndea el. ***Și totuși nu s-a plîns***, drăguța de ea, ***din pricina jocului***. Dacă-i pare atât de bine să-l vadă pe Fisher, asta din cauză că e din orașelul nostru. N-am să-i stric eu plăcerea spunîndu-i părerea mea.

A doua zi, domnul Fisher sosi tocmai la ora șapte și jumătate, iar Pollyanna trecu prin toate grijile gospodinei care se teme că friptura se usucă pînă ce vin musafirii. Cînd sosi, în sfîrșit, musafirul nu ceru scuze. Era un om mărunțel, gras, răsufla greu, mânca

bine și cu lăcomie și nu prea vorbea. În timpul mesei dădu de înțeles că avea să rămână trei zile. Jimmy îi aruncă o privire nevastei sale, să vadă ce zice. Ospitalitatea Pollyannei se arată din nou la înălțime.

- Trei zile! Ce bine, domnule Fisher. Vei avea destul timp să ne povestești mai multe de acasă.

- Hm, într-adevăr, spuse domnul Fisher, dregîndu-și vocea. Fii bună, te rog, și dă-mi sosul.

În seara aceea nu le spuse mare lucru, căci îndată după cină se cufundă în ziar, apoi spuse că ar vrea să se culce.

- Nu e tocmai vorbăreț musafirul nostru, constată Jimmy cînd ușa camerei musafirilor se închise în urma bondocului.

- O fi obosit, e drum nu glumă de la Beldingsville pînă aici, îl scuză Pollyanna.

Jimmy era tocmai pe punctul să răspundă că domnul Fisher nici nu putea face un lucru mai nimerit decît să se ducă la culcare, cînd își aminti că e primul lor musafir, și dacă Pollyannei îi făcea plăcere să-1 primească, de ce ar necăji-o el cu părerile lui?

În zilele ce au urmat, domnul Fisher se arată a fi un musafir cam stingheritor. Ceru să i se servească dejunul mai devreme cu o jumătate de oră decît în prima zi, apoi se întoarse la masă de-abia după ce sfîrși cu toate afacerile lui, fără să-i pese de ora mesei. Nu prea avea a spune mare lucru despre cei de-acasă, în schimb era darnic cu sfaturile. Se mira de alegerea apartamentului și de ce nu se mutaseră mai în centru.

- Vezi, ne-am gîndit la confortul nostru, răspunse Jimmy calm, nu la acela al unui musafir pretențios.

Pollyanna îl privi rugătoare și, deși părea absorbit de cotletul de berbec din farfurie, simțea cum îl apasă privirea ei. Strînse buzele și decise că nu se va mai

lăsa împins la nici o vorbă nesocotită, oricât de cicălitor și nesuferit s-ar mai arăta musafirul lor. Bine că-și propusese aceasta la timp, căci domnul Fisher își dădu cu părerea asupra confortului apartamentelor, în general, și asupra defectelor aceluia în care locuia ca musafir, în special.

- De pildă, camera în care m-ați instalat nici nu se poate numi cameră. E o cămăruță și atîta tot.

Jimmy duse un cartof fierbinte la gură și-l înghiți fără să clipească.

- Și apoi priveliștea este apăsătoare. Din fereastră se văd numai coșurile caselor. Nu înțeleg cum poate cineva să aleagă un apartament de unde nu se văd decît niște coșuri.

- Dar se văd și alte lucruri foarte interesante, sări Pollyanna știind că acestea erau punctul negru al lui Jimmy. Uneori stau înadins mai departe de fereastră pînă-mi isprăvesc treaba, de teamă să nu-mi pierd timpul privind afara. Jimmy, ai putea oferi un cotlet domnului Fisher?

- Mă tem să nu fie reci. Cum ți se par? întrebă acesta cu prudență. Ca să fie bune, cotletele de miel trebuiesc servite fierbinți.

- Nu-i vorbă, însă trebuie să fim mai indulgenți cu tinerele gospodine, adăugă musafirul grațios, pe cînd Jimmy aproape scrișnea din măsele de mînie.

Cînd sosi momentul să-și ia rămas bun, Pollyanna nu era de fel întristată, iar vestea pe care o primi peste două săptămîni din partea familiei Fisher nu-i păru atît de importantă încît s-o comunice îndată Juditei din fereastra bucătăriei. Amîna chiar să-i vorbească lui Jimmy, pînă după stingerea lămpii, și atunci făcu chiar o sforțare să-și adune curajul.

- Jimmy, Matilda Fisher sosește vineri.

- Sosește? Unde sosește?

- La noi, în vizită.

- Nu-nțeleg de ce Matilda Fisher simte nevoia să sosească la noi în vizită. Mi se pare că la tanti Polly nu venea prea des în vizită.

- Nu, nu... dar se cunoșteau.

- De, așa îl cunosc și eu pe moș Sam Stove, cantonierul cel schiop. Cu toate acestea, m-aș mira dacă mi-ar scrie deodată că vine să petreacă iarna viitoare la noi, un concediu întreg.

- Chiar ar fi foarte plăcut să ne vină cineva în vizită cu adevărat, răspunse Pollyanna cu o voioșie pe care se străduia s-o facă molipsitoare. E drept că n-am prea avut timp să ne bucurăm de vizita domnului Fisher.

- A, ba da, îl vedeam regulat la masă și era foarte plăcut!

- Jimmy, nu fi chiar așa!

- Nu era foarte plăcut? Dacă vrei, pot să-ți mărturisesc că era grozav, chiar dacă tu nu înțelegi.

- Taci odată, Jimmy! Voiam să spun doar că domnul Fisher avea întruna treabă, pe cînd Matilda n-are să fie ocupată. O să ne plimbăm, o să vizităm cîteva locuri frumoase..., încheie Pollyanna cu voioșie. O să ne simțim foarte bine.

Proiectele Pollyannei au fost primite cu bucurie de Matilda.

- Vreau să văd tot, îi spunea Pollyannei pe cînd se urcau la gară în tramvai. Tata și mama se miră că pot umbla atît. Îmi place să fiu mereu în mișcare și cîtă vreme mai e ceva de văzut, nu știu ce-i oboseala.

Pollyanna se gîndi că Matilda exagera puțin ca să-și arate plăcerea de a se putea plimba, dar curînd și-a dat seama că era adevăr curat.

- Ce zici, azi de dimineață ce facem? întrebă Matilda în fiecare zi la micul dejun.

La prînz făceau proiecte pentru după amiază, iar seara se plimbau.

La sfîrșitul săptămîinii, Pollyanna era zdrobită de oboseală. Umblase atît, încît nu-și mai simțea picioarele. De atitea excursii pe soarele dogoritor de august o dureau ochii și se întrebă dacă nu cumva va fi nevoită să-și pună ochelari. De cîteva ori trebui să se mulțumească cu hrană rece, fiindcă Matilda o făcea să întîrzie așa de mult pe-afară, încît nu-i mai rămînea timp să pregătească masa. Se întîmplă chiar de mai multe ori ca Jimmy să ajungă acasă înaintea lor. Atunci Matilda îl întrebă, exagerînd înadins:

- Vai, domnule Pendleton, ce ai să crezi despre noi? Sîntem niște haimanale îngrozitoare, nu-i așa? Dar îmi place așa de mult să mă plimb!

Dar Pollyanna nu suferea numai din pricina oboselii. Mai era și altceva. Cînd și-a făcut bugetul, suma pe care Jimmy o hotărîse pentru cheltuieli de menaj i se păruse mai mult decît îndeustătoare, iar aceea pentru banii ei de buzunar, exagerată. Din pricina unei caraghioase convenții sociale care pretinde ca gazda să suporte cheltuiala musafirilor, Pollyanna fusese însă nevoită să plătească tramvaiul, mașinile și plimbările cu vaporețul, biletele de spectacol, și chiar mesele la restaurant cînd ele mîncau acolo din cauză că erau prea departe de casă și prea tîrziu pentru ora mesei. Deși el îi dăduse o sumă mai mare de bani decît îi ceruse și îi închisese gura cu o sărutare cînd încerca să-i spună că luna viitoare avea să-i restituie, se simțea foarte nenorocită. Nu dormea de grijă și se întrebă mereu

unde și cum ar putea face economie ca să nu i se pară mereu că nu fusese în stare să se descurce.

Matildei îi părea foarte rău că trebuia să primească și ea musafiri pe douăzeci și doi ale lunii, altminteri și-ar mai fi prelungit șederea.

- Mai sînt atîtea lucruri pe care nu le-am văzut și nu-mi place să las ceva neisprăvit; dar nu cred că s-ar fi putut face mai mult.

Pollyanna, zîmbind melancolic, recunoscuse și ea că nu li se putea imputa că și-ar fi pierdut timpul.

După plecarea Matildei, familia Pendleton trecu la un regim sever de economisire, pentru a putea trăi.

Pollyanna se străduia să dea gust cărnii de calitate a doua pe care o cumpăra, iar Jimmy mîncea tot ce-i servea ea cu aerul de a nu face diferență între carne de berbec și pui fript. În timpul liber, se plimbau prin parc sau se așezau pe cîte o bancă și sub clar de lună își împărtășeau impresii. După două săptămîni petrecute în felul acesta, Jimmy, întorcîndu-se într-o seară acasă, fu întîmpinat de Pollyanna care era cam speriată.

- Hai, spune, ce s-a întîmplat? o întrebă el pe cînd își atîrna pălăria. Cînd sosește următorul Fisher?

- Jimmy, ești extraordinar, izbucni Pollyanna uitînd-u-și întristarea. Cum ai ghicit?

- Ce, e adevărat că... Ei, asta-i culmea!

- Domnul Fisher are treabă aici și s-a gîndit s-o aducă de astă dată și pe soția lui, răspunse Pollyanna cu o voce slabă.

Jimmy tăcu cîteva clipe. își dădu seama că domnul și doamna Fisher găsiseră mijlocul de a economisi cheltuiala hotelului și a excursiilor și că păreau hotărîți să vadă cît mai multe din frumusețile capitalei, pe socoteala altora. Fiindcă Pollyanna era

însă atît de simţitoare în ceea ce priveşte ospitalitatea, se hotărî să-şi spună părerea cu multă prudenţă.

- În felul acesta vom găzdui întreaga familie Fisher, nu-i aşa?

Pollyanna nu-i răspunse îndată.

- Jimmy, spuse în sfîrşit, m-am gîndit şi am ajuns la concluzia că trebuia să procedez altfel cu musafirii noştri. Cred că nu m-am purtat cum trebuie.

Jimmy păru că vrea s-o întrerupă, dar se răzgîndi.

- Fireşte, cînd ai apartament, continuă Pollyanna serioasă, e foarte plăcut să primeşti prietenii. Cînd eşti sărac împărţi cu ei ce ai, dar eu am împărţit mai mult decît ce aveam. Vrei să vii cu mine la bucătărie, Jimmy? Am să pregătesc masa şi între timp vom vorbi.

Jimmy o urmă, curios să audă unde va ajunge.

- Acasă serveam întotdeauna pui, cînd aveam musafiri; dar la Beldingsville, un pui cumpărat la Doley e mult mai ieftin decît aici.

- Aşa e, aprobă Jimmy.

- Cînd a venit domnul Fisher, şi mai pe urmă Matilda, am procedat ca şi cum am avea mai mulţi bani de cheltuit decît aveam în realitate. De atunci am fost nevoită să fac economie, să ne lipsim de unele lucruri ca să restabilim echilibrul. Asta nu-i drept. Am hotărît ca de acum înainte să cheltuiesc o sumă anumită pe săptămînă, fie că sîntem singuri, fie că vom avea musafiri. Cine ne iubeşte se va mulţumi şi aşa.

Jimmy mîncă bine şi cu poftă, cu toate că străduinţele Pollyannei nu reuşeau să dea tocanei de berbec gustul fripturii. Din cîteva cuvinte aruncate, Pollyanna înţelese că Jimmy se bucura de apropiata sosire a soţilor Fisher. Asta-i lua o piatră de pe inimă, căci în

momentul cînd îi comunicase vestea prima oară, Jimmy părea că nu se prea bucură.

Musafirii au sosit așa cum au anunțat. Pollyanna se duse la gară, ca s-o aștepte pe doamna Fisher, deoarece domnul Fisher avea treburi importante în oraș. Doamna Fisher se interesă de toate și, cînd văzu camera în care urma să fie găzduiți, începu să rîdă.

- Îmi spusese bărbatul meu că e cît o cutie de conserve, dar nu-i nimic, nu te necăji, o să ne mulțumim cu atît, în cele cîteva zile cît vom sta aici.

Cuvintele acestea ar fi trebuit s-o îmbărbăteze pe Pollyanna, însă ele rămaseră fără efect. Ca și data trecută, domnul Fisher sosi cu întîrziere la masă, dar de data asta, Pollyannei nu-i mai păsa. Mîncărurile erau dintre acelea care nu se usucă stînd pe foc. Apoi, ca toată lumea, Pollyanna era bucuroasă să mai amîne un lucru neplăcut, deși știa bine că trebuie să-1 înfrunte în cele din urmă.

Lui Jimmy îi era greu să rămînă serios cînd se așeză la masă în fața soției lui. Obrajii Pollyannei erau stacojii, își amintea, rușinîndu-se, de tradițiile ospitalității la Beldnigsville și apoi îi părea rău că nu se osîndise pe sine și pe Jimmy la pîine cu brînză timp de o săptămînă ca să poată oferi pui fript musafirilor ei zdraveni și rotofei.

Jimmy se întoarce spre vecina din dreapta și o întrebă:

- Îmi dați voie, doamnă, să vă servesc cu un rasol de vacă?

Doamna Fisher îl privi șiret, crezînd că glumește, apoi se uită în farfurie. Nu mai era nici o îndoială, era rasol de vacă cu sos. Roșeața din obrazul Pollyannei se întinse pînă la urechi.

- Mulțumesc, răspunse doamna Fisher acru, nu te osteni.

- Sînteți cumva vegetariană? întrebă Jimmy vesel, punîndu-i în farfurie crochete de cartofi și fasole verde. Mulți medici pretind că e un regim igienic. Apoi, întorcîndu-se spre vecinul din stînga, îl întrebă:

- Pe dumneata, domnule Fisher, cu ce să te servesc?

Domnul Fisher răspunse posomorit că voia să se servească singur; se cunoștea că era dezamăgit. În cele din urmă, îi dădu voie lui Jimmy să-1 mai servească încă o dată.

- Dar nu-mi da prea mult, îi spuse.

- Mănîncă atît cît ți-e poftă, răspunse Jimmy prietenos. Fasole mai vrei? Dar crochete? Nevastă-mea le face foarte bune.

Era de ajuns pentru domnul Fisher și pentru Jimmy; Pollyanna care mîncă de obicei cu poftă, abia gustă. Jimmy mîncă cu poftă ca întotdeauna, lăudînd din cale-afară mîncărurile, pe cînd Pollyanna roșea mereu, stră-duindu-se să-1 facă să tacă. Doamna Fisher îl asculta cam neîncrezătoare. .

Șederea soților Fisher nu a fost de lungă durată. Chiar a doua zi, doamna Fisher spuse că avea de gînd să facă o excursie în direcția vestului. Pollyanna i-a propus s-o conducă la vapor căci nu putea s-o întovărășească, îi spuse aceasta cu o voce tremurătoare. Doamna Fisher făcu o mutră supărată, și așa rămase pînă ce-și luă rămas bun de la **gazdă**, îndată după micul dejun de a doua zi.

După plecarea lor, Jimmy, bănuind că Pollyanna era necăjită și gata să plîngă, încercă s-o înveselească, făcînd glume. Pollyanna plînsese foarte puțin, dar mai mult de ușurare.

- Foarte bine ai făcut, dragă, o îmbărbăta Jimmy; pe prieteni îi vom primi întotdeauna cu plăcere, dar nu ținem hotel pentru oricine are chef să se invite singur. Există o vorbă despre crimele făptuite în numele libertății; tot atâtea crime se comit și-n numele ospitalității, dragă, crede-mă.

Pollyanna, cu lacrimi în ochi, era de părerea soțului ei, cu toate că Fisherii erau primii musafiri pe care-i primise în casa ei și-i părea îngrozitor că vizita se sfârșise astfel.

- La urma urmei, spuse ea, există oameni a căror vizită ne-ar face plăcere, pentru că ar fi mulțumiți cu ceea ce le putem oferi.

În timpul vizitelor familiei Fisher, relațiile prietenești dintre Judit și Pollyanna se adânciră. Amîndouă fuseseră dezrădăcinate din căminul în care avuseseră numeroși prieteni și mutate în singurătatea unui oraș mare.

Tocmai lucrul acesta a creat între ele un fel de prietenie care le scăpa de descurajare atunci cînd se simțeau singure.

Asemănarea dintre felul de viață al uneia și al alteia, vădit pentru cineva din afară, era totuși o asemănare de suprafață.

Pollyanna era gospodină pricepută. Învățăturile primite de la Nancy, în bucătăria de acasă, îi prindeau bine acum, în propria ei gospodărie; iar treburile gospodărești, în loc să-i fie povară, erau cea mai mare plăcere a ei.

În schimb, Juditei nu-i plăcea de fel să se ocupe de gospodărie, așa cum se întîmplă de obicei celor ce fac o muncă fără să fie deprinși cu ea. Avea treabă

întotdeauna, dar niciodată nu făcea un lucru la timp; se plîngea că e obosită, iar Pollyanna nu reușea să descopere cauza acestei oboseli.

Deosebirea dintre cele două femei avea cauze mai profunde. Pollyanna se deprinsese din copilărie cu **jocul mulțumirii și căuta aproape instinctiv partea bună, frumoasă a oricărui om și a oricărui lucru**; e drept că o și găsea întotdeauna. Judit, dimpotrivă, se lăsa pradă în mod regulat unor adevărate accese de nemulțumire; neplăcerile cele mai mărunte luau atunci proporții de adevărată catastrofă. Nu era o ființă dezagreabilă, dar era iute din fire. Nu degeaba se temea Pollyanna că certurile repetate ar putea tulbura fericirea tinerei perechi căreia îi purta prietenie.

Nu poftise încă la masă pe soții Thayer, deși ar fi dorit s-o facă; vizitele familiei Fisher epuizaseră toate mijloacele financiare de care dispunea pentru musafiri. În schimb nu lăsase să-i scape nici un prilej de a se arăta vecină bună. S-a dus de cîteva ori la Judit ca s-o învețe să gătească; din păcate, rezultatele lăsaseră întotdeauna de dorit. E greu să înveți un lucru care nu te interesează; privind bucătăria ca pe o corvoadă, firește că Judit nu putea fi elevă bună.

La puțin timp după plecarea soților Fisher, Judit veni să-i ceară ajutor. Pollyannei îi părea bine, căci aceasta îi dovedea că legătura lor se prefăcuse într-o adevărată prietenie.

- Vai, Pollyanna, am o mare problemă! Vrei să mă ajuți? Ghici ce mi-a făcut bărbatul meu?

- Ce ți-a făcut? Întrebă Pollyanna cu prudență.

- Închipuiește-și că a întâlnit zilele trecute pe unul din prietenii lui și 1-a poftit la masă.

Pollyannei îi venea să rîdă de tonul ei supărat.

- N-ai de ce să te superi. De mult vrea el să-și prezinte soția unor vechi prieteni.

- De-ar fi să mă prezinte numai ca nevastă nu m-aș teme de nimic. Gîndește-te însă că trebuie să apar și ca bucătăreasă și prevăd că domnul Dunning, cînd o să plece de la noi, are să-1 compătimizească pe Russel, felicitîndu-se totodată că a rămas neînsurat. Bărbații sînt răi, încheie Judit pornită.

Nu era prima dată cînd discutaseră între ele chestiunea aceasta, dar de data asta, Pollyanna nu voi să dea nici un răspuns. O întrebă deci ce avea de gînd să pregătească pentru masă, apoi, fiindcă Judit nu hotărîse nimic, propuse ea cîteva feluri. În ceea ce privește desertul n-avea decît să aleagă.

- Ascultă, Judit, știu o budincă minunată care nu costă mult. Dacă vrei, vin eu să ți-o fac.

- Mai întrebî? Ești un înger.

- Ce idee! Îmi place să gătesc, știi? Și acum îmi fac plăcerea pe cheltuiala ta. Uite creion și hîrtie; am să-ți spun tot ce trebuie să cumperi.

Au mai stat de cîteva ori de vorbă în cursul acelei zile, și au hotărît ca a doua zi Pollyanna să se grăbească cu treaba ca să fie pe la ora zece la Judit.

- Vezi că budinca asta stă mult la cuptor, îi explica Pollyanna grijulie, și în timp ce se face, te mai pot ajuta la altceva.

Recunoștința Juditei era mișcătoare.

- Asta-i cu adevărat prietenie, Pollyanna. Dacă voi trece examenul acesta fără ca Russel să se supere, meritul va fi al tău.

- Ți-am mai spus că mie îmi place să fac bucătărie. La zece fix sînt la tine.

Judit o îmbrățișa cu dragoste și o sărută. Pollyanna îi răspunse la fel, deși se simțea cam stingherită în fața acelui elan.

"Ea crede că-i fac cine știe ce bine", își zicea în sine ea, "cînd de fapt pentru mine e doar un fel plăcut de a-mi petrece timpul. E plăcut să ai de-a face cu oameni care prețuiesc un serviciu, dar mie mi se pare că nu merit atîta recunoștință."

Pollyanna era cam supărată cînd, a doua zi la ora stabilită, Judit nu-i deschise. După cum stabilise, s-a grăbit să-și termine mai repede treaba, și la zece sună la vecina ei. Nu-i deschise nimeni așa că bătut la ușă, deși dacă cineva ar fi fost acasă ar fi auzit soneria. Apoi Pollyanna sună din nou. Însă, cu părere de rău, plecă.

"O fi încă la piață, își spuse ea. Probabil că se va întoarce repede."

A mai încercat încă o dată la zece și jumătate, apoi din nou la unsprezece, dar fără rezultat.

Deveni neliniștită. În afară de budincă, făgăduise Juditei că-i va face și niște prăjiturile cu sirop de zahăr care îi plăceau ei mult. Budinca trebuia să se răcească, și trebuia timp să absoarbă și siropul.

"Dacă aș avea din ce, i-aș face prăjiturile la mine, se gîndea Pollyanna. Judit îmi va înapoia, desigur, cele împrumutate."

Din nefericire, mai avea zahăr numai pentru micul dejun de a doua zi, și nici bani nu prea avea. Trebuia să intre numaidecît la Judit. Nu trecuseră cinci minute de cînd încercase ușa și se duse din nou să sune. Totul însă, în zadar.

Pollyanna se lăuda uneori că găsește soluția chiar în încurcături. Pe cînd se învîrtea disperată în fața ușii

încuiate, îi veni deodată o inspirație, și se miră de ce nu-i venise mai de mult.

"Numai de n-ar fi închis fereastra", se gîndea ea pe cînd încăleca fereastra bucătăriei. Dar e așa de distrată...

Fereastra vecinei era deschisă în lături. Pollyanna își dădu drumul pe zîmțul care despărțea cele două ferestre, ținîndu-se de ghiarele de fier fixate în zid pentru coborîre în caz de incendiu. Își zicea că era un exercițiu folositor, că dobîndea astfel oarecare siguranță în caz de nevoie.

În bucătăria Juditei găsi îndată zahărul de care avea nevoie și uită de toate neajunsurile. Aprinse cuptorul aragazului și se puse pe lucru. Pînă să se încingă cuptorul, prăjiturilele erau deja gata.

Era în toiul lucrului cînd auzi deodată soneria. Se uită la ceas, scutură din cap zîmbind și se duse la ușă. Înainte de a fi avut timp să deschidă, soneria zbîrni din nou. Crezînd că Judit își uitase cheia, Pollyanna, cu mîna pe clanță, glumi:

- Mare poftă aș avea să nu te las să intri.

O voce bărbătească, adîncă, îi răspunse:

- În numele legii, deschide.

Deschise ușa în lături și se pomeni în față cu un sergent de stradă (polițist). Își dădea aere, încruntat, cu revolverul în mînă. Asemenea surpriză ar fi fost de ajuns ca să zdruncine și nervii cei mai oțeliți. Încrederea în semenii ei, care o făceau să se aștepte numai la bine din partea lor, o făcu pe Pollyanna să înfrunte cu calm prezența neașteptată a polițistului. Privi mirată la sergent și-l întrebă:

- Ce s-a întîmplat, mă rog?

Omul păru că ezită.

- Dumneavoastră locuiți aici?

- Nu, cucoana de aici e plecată. Dar dumneata ce poftești?

- Cum ai intrat?

Pollyanna șovăi o clipă, apoi surise. Era ridicolă stinghereala ei.

- Eu? Voiam să prepar ceva în lipsa ei. Am intrat pe fereastră, ținându-mă de ghiarele de salvare.

- Ooo...

Pînă aici sergentul păruse a avea oarecare îndoieli. Acum însă avea aerul unui om care-și cunoștea bine datoria și era hotărît să și-o îndeplinească. Intră, o privi pe Pollyanna, apoi încruntându-se spuse:

- Haide, fii cuminte și urmează-mă. Fără vorbă!

- Să te urmez? Unde? Nu înțeleg.

Sergentul dădu semne de nerăbdare.

- Bine, bine! Oricine ai fi, nu ești nebună: asta se vede. Nu intră nimeni cu intenții bune în felul ăsta în locuința altuia.

Pollyanna scoase un țipăt:

- Vai, prăjiturile mele!

Și fugi în bucătărie. Sergentul fluieră, apoi spuse:

- Atenție! Nu mă lăsa așa. Mai e jos un sergent, n-ai să scapi.

Fără să ia seama la ce spunea sergentul, Pollyanna deschise porțița cuptorului, scoase prăjiturile rumenite care răspîndeau un miros din cele mai plăcute, și întoarse una să vadă dacă nu cumva s-au ars, cum se temuse, o clipă.

Sergentul își scoase șapca și se scarpină. Nu mai era chiar așa de sigur. Prăjiturile îl puseră pe gînduri. Deprins cum era cu nenumăratele șiretlicuri ale răufăcătorilor, nu putea totuși stabili vreun raport

între prăjiturile de casă și intențiile criminale asupra proprietății altcuiva.

Pe cînd sergentul sta pe gînduri, Pollyanna părea că e preocupată numai și numai de mutarea prăjiturilor din tavă pe farfurie. Se prefăcea! Dacă sergentul i-ar fi luat pulsul, din bătăile repezite ale inimii ar fi tras concluzii asupra văditei sale emoții. Pollyanna începu să-și dea seama că a intra pe fereastră în casa vecinului poate fi îngăduit într-un orașel mic unde toată lumea se cunoaște, nu însă într-un oraș mare. Vreun locatar al apartamentelor vecine probabil că a văzut-o, pe cînd intra pe fereastra Juditei, și a înștiințat poliția. Știa bine că-și putea dovedi nevinovăția, dar i se părea o rușine de nedescris să fie condusă la poliție de un om în uniformă. Și ce-o să zică oare Jimmy, cînd va afla că nevasta lui a fost arestată pentru furt?

Soneria se auzi din nou, și Pollyanna se temea că ar putea fi încă unul sau mai mulți agenți. Mîna îi tremura atît de tare, încît cuțitul din mîna ei ciocănea în masă aproape fără întrerupere. Sergentul băgă de seamă și trase unele concluzii din acest fapt.

- Cine o mai fi acum? întrebă el.

- Nu știi, răspunse Pollyanna cu vocea scăzută.

Agentul își dădea seama că Pollyannei îi era frică.

- Deschide ușa, și, oricine ar fi, lasă-1 să intre. Nu încerca să mă duci cu vorba, mă-nțelegi?

Pollyanna se duse la ușă urmată de agentul care părea pregătit pentru orice nouă surpriză.

De bună seamă, era o zi cu surprize, căci în pragul ușii apăru Judit, cu coșul de piață pe braț. Era încălzită și părea în pragul unei crize de nervi. Fără să pună un cuvînt, se repezi în vestibul, se trînti pe bancă

și se porni pe un rîs cu hohote care parcă voia să se prefacă în plîns.

- Judit, o rugă Pollyanna, ce e? Ce ți s-a întîmplat?

Îi îngheța sîngele în vine gîndind la impresia pe care putea să i-o facă Juditei un sergent în casa ei în clipa aceea.

- Pollyanna, izbucni Judit fără să-și poată trage răsuflarea, întreabă-mă mai bine ce nu mi s-a întîmplat! Ce zi, domnule!

- Dar de ce ai sunat? De unde știai că sînt aici?

- Știam că ai să recurgi la orice ca să intri să faci prăjiturile. E aproape douăsprezece. Eram sigură că ai să te gîndești la zîmțul ferestrei și la ghiarele de salvare.

- Așa am și făcut, răspunse Pollyanna serioasă. Dar tu unde ai fost?

- Pe străzi. Ții minte că mi-ai vorbit de o prăvălie unde se găsesc pui mult mai ieftini decît aici? Am fost acolo și mi s-a furat portofelul.

Pollyanna uitase cu totul de sergent. Scoase un strigăt de milă.

- O, nu-i cine știe ce. Portofelul era vechi și îmi făcusem înainte toate tîrguielile. Mai era în el doar un dolar, mărunțiș, și cheia. Dar a trebuit să mă întorc pe jos, și încă cu coșul plin.

Sergentul tuși. Judit tresări.

- Ce-i cu omul ăsta? o întrebă pe Pollyanna.

- Nu vezi? E un agent de poliție care a venit sus...

- Agent de poliție! Dar ce caută în locuința mea? Sergentul ieși mai la lumină.

- Dumneavoastră sînteți cucoana care locuiți aici? o întrebă de astă dată pe Judit cum o întrebuse înainte pe Pollyanna.

- Da, și ce vrei? I s-a întîmplat ceva soțului meu?

- O, nu, făcu sergentul împăciuitoar, încercînd s-o calmeze pe Judit care, după toate întîmplările ce îi puseseră nervii la încercare, țipa. Liniștește-te cucoană, nu i s-a întîmplat nimic! Cucoana asta e prietena dumatăle?

- Vezi bine.

- I-ați dat voie să stea aici în lipsa dumneavoastră?

- Sigur, trebuia chiar să fie aici să-mi ajute să gătesc pentru musafiri, zise ea izbucnind în plîns. E cel mai neplăcut lucru cînd trebuie să te justifici de tot ce faci unui sergent, pe care nu l-ai văzut vreodată, urmă ea suspinînd.

Sergentul se strîmbă, apoi dîndu-și osteneală să fie amabil spuse:

- Ei, doamnă, poate că într-o bună zi veți fi mulțumită că ne aveți pe noi, agenții de poliție.

Apoi, întorcîndu-se spre Pollyanna, zise amabil:

- Acum n-am să zic că prăjiturile acestea sînt la fel cu cele pe care le făcea mama, dar să știți că și bătrîna le-ar fi făcut tot așa de bune dacă ar fi avut rețeta.

Pollyanna îi dădu două, spunîndu-i că-i pare rău că nu erau gata cu siropul pe ele. Sergentul plecă zîmbind, foarte mulțumit.

După amiaza aceea a fost foarte agitată. Întîmplările dimineții o făcuseră pe Judit incapabilă să se apuce de lucru, așa că Pollyanna, după ce făcuse budinca și isprăvisese prăjiturile, mai găti și pasărea. Apoi, după ce o puse la cuptor, prepară cartofii și salata. Îmbărbătată de exemplul ei, Judit se liniști, în sfîrșit, pe deplin ca să poată pune masa. Puse lumînări în sfeșnice și în candelabrele cu abajur colorate, asortate cu florile de pe masă. Era o masă frumoasă. Cu toată modestia ei, Pollyanna nu putu să se abțină la

gîndul că fără ajutorul ei, masa n-ar fi fost așa de reușită.

De bună seamă că, în timp ce gătea și făcea prăjituri pentru Judit, nu putuse găti pentru familia ei, așa că întîrzie puțin în ziua aceea cu mîncarea, dar Jimmy nu se supără. Ascultă cu interes ce-i povestea nevasta lui despre întîmplările zilei.

- Dacă te-ar fi arestat, cred că ai fi fost acuzată nu-mai de furt și nu de asasinat sau cine știe de ce altă fărădelege, încercă el s-o necăjească.

- Jimmy, îi spuse ea cu vocea plîngătoare, singurul lucru de care mă bucur e că ziua de azi e pe sfîrșite.

Nimeni n-a putut lămuri pînă în ziua de azi de ce dormi mai bine tocmai în zilele cînd ai mai multă nevoie să te scoli de dimineată. De obicei, Pollyanna dormea "somnul celor drepți" cum i se zice pe drept sau pe nedrept, și se trezea regulat pe la șase, odihnită și gata de treabă. Într-o zi însă, cînd Jimmy trebuia să plece mai devreme, Pollyanna a fost trezită de o exclamație:

- Vai de mine!

Pollyanna se ridică în capul oaselor, clipi o dată și întrebă:

- Jimmy, ce-i?

- Ce să fie? Șapte și un sfert, îi răspunse el sărind din pat. Mi-e necaz, trebuia să fiu plecat de o jumătate de oră.

Nu spuse mai mult. Pollyanna se îmbracă în grabă și pentru prima oară puse o bonețică pe cap, fără să se fi pieptănat înapoi. Jimmy uită să se mai radă și se așeză la micul dejun, înainte ca acesta să fie gata.

Pollyanna era mulțumită că avea în casă cu ce să prepare un "dejun â la minut"; puse slămina în tigaie trăgînd totodată cu ochiul la cafeaua care nu voia să fiarbă mai repede ca de obicei. Ca să pună capac la toate, pîinea prăjită se arse, tocmai cînd n-avea timp să pună alte felii la prăjit. Curăță deci cu cuțitul partea arsă, gîndind poate că Jimmy n-o să bage de seamă.

Cînd totul era pe masă, se repezi în dormitor să se dichisească puțin înainte de dejun. Se pieptănă și începu iar să semene cu Pollyanna cea curățică și îngrijită din totdeauna, cînd realizează deodată că Jimmy întîrzie să plece. Fugi în sufragerie; nu era nimeni acolo, iar masa era în dezordine ca după orice prînz.

Putea înțelege din capul locului ce se întîmplase, dar Pollyanna, abia după ce se convinsese că pălăria lui Jimmy nu mai era în vestibul, își dăcu seama că el plecase fără s-o sărute, fără să-i spună la revedere.

O trecu un fior, deși în cameră era cald. Ce însemna asta? Uitase să-și ia ziua bună de la ea sau o făcuse înadins, ca să-i arate că era supărat? Cea de a doua ipoteză era nedemnă de Jimmy, iar cea dintîi era de-a dreptul de nesuportat pentru Pollyanna.

Pollyanna era o femeie înțeleaptă. Își spuse singură că n-avea să facă din țîntar armăsar. Admitea că Jimmy plecase cam supărat, ceea ce nu făcea parte din obiceiul lui, dar cu toate acestea nu merita să-și facă sînge rău pentru atîta lucru.

"E drept că ar fi trebuit să pun ceasul să sune, dar de obicei mă trezesc așa de devreme că nu mi-a trecut prin gînd că aş putea avea nevoie de el" își zicea în sinea ei.

S-a dus la treaba ei obișnuită, dar nu era veselă ca de obicei. Se cufundase pînă într-atîta în gînduri

mohorîte, încît uită de dejun. Apoi hotărî să prepare pentru cină felurile care-i plăceau mai mult lui Jimmy. Noroc că el nu se prea prăpădea după lucruri scumpe. Îi plăcea varza murată pe care o ținea în niște borcane mari, astfel încît vecinii erau nevoiți să se obișnuiască cu acest miros, chiar dacă nu le plăcea. Dar nu o deranja un asemenea punct de vedere; varza avea să fie alimentul de bază și hotărî să completeze masa ținînd seama numai de ce-i plăcea lui Jimmy, iar nu de potriveala dintre feluri.

Găsind soluția practică a acestor dificultăți, îi revenise Pollyannei veselia, așa că ziua s-ar fi scurs normal, dacă nu i-ar fi dat prin gînd să se distreze puțin. Socotise întotdeauna că numai atunci cînd ești bolnav îți poți permite să citești înainte de masă. E drept că în dimineața aceea avea o senzație de moleșeală care contravenea cu voioșia ei dintotdeauna. Cauza era de bună seamă lipsa dejunului, dar Pollyanna nu-și dădea seama de asta. O zi fără îmbrățișarea lui Jimmy la plecare era o zi fără soare.

Din nefericire, găsi o carte pe care o luase cu o zi înainte cu împrumut de la bibliotecă, o carte pe care bibliotecarul o lăudase mult. La unsprezece, se întinse pe sofaua din salonaș, făgăduind să uite lumea reală, refugiindu-se în aceea a ficțiunii.

Pollyanna cunoștea bine autorii clasici, dar nu era de fel la curent cu literatura modernă și avea impresia că romanele sînt scrise numai pentru distracția cititorilor. Citi cu mare interes capitolul întâi, în care făcu cunoștință cu o tînără pereche, cum erau și ei doi, foarte îndrăgostiți și foarte fericiți, așa cum erau și ei. Pînă la capitolul al treilea, totul merse bine, dar de-aici încolo, autorul părea a privi dragostea ca pe o

glumă, iar primele bucurii în căsnicie se schimbă în curînd în deziluzii, ba chiar în disperare. Schimbarea de atitudine a eroului față de eroină, era descrisă cu lux de amănunte care ar fi plictisit-o dacă Pollyanna n-ar fi avut motive să se intereseze de acest subiect.

Citi fără întrerupere, și lectura îi descoperi realitatea perfidiei lumii, impresie ce se baza desigur și pe starea ei de moleșeală provocată de lipsa de mîncare. O masă bună e adeseori aliatul cel mai potrivit al cumințeniei. Pollyanna nu mai mîncase nimic din ajun. Nu era în stare să judece limpede. Cu sufletul la gură, ajunse acolo unde eroul, șezînd la masă în fața soției sale, se consolă spunîndu-și că de femeia aceea e legat pe viață. Un fior rece îi alunecă de-a lungul spinării, și încrederea în succesul verzei gătită începu să scadă.

Închise cartea la ora două. Moleșeală sporea, și se duse deci în bucătărie să bea un ceai cu pîine prăjită, dar înghițea cu greu.

Se putea oare să fie îndreptățită pretenția autorului de a cunoaște firea omenească? Și viața era într-adevăr așa cum o descria el? Ea însăși, Pollyanna, era oare numai o copilă ușuratică ce se joacă la marginea unei prăpăstii ce sta să înghită speranțele și bucuriile ei cele mai dragi? Dar, de ce a plecat Jimmy de dimineață fără să o sărute?

Era încă la masă cînd zbîrnîi soneria, și se sculă să deschidă. Era atît de cufundată în gîndurile ei triste, încît nici nu se întrebă cine ar putea veni la ea.

Se trezi din amorteală, îmbrățișată și sărutată de cineva care striga cu glas voios:

- Eu sînt, eu sînt! Nu credeai că am să te găsesc așa de repede, nu-i așa?

- Gladys, drăguța mea? Cît de bine îmi pare că te văd!

Primirea nu lăsa chip de îndoială asupra bucuriei sincere pe care o simțea. Din capul locului se simțise atrasă de copila precocă și atît de puțin atrăgătoare, iar în clipa aceasta, cînd gîndurile îi erau așa de nepricepuți sfătuitoari, ar fi primit bucuroasă pe oricine.

Fără a se lăsa rugată, Gladys cutreieră apartamentul, dar în felul ei, care nu amintea cu nimic de cel al soților Fisher, admira totul din toată inima.

- Ce frumos e la tine și ce liniște, spuse ea oftînd. Ești fericită că n-ai o droaie de băieți gălăgioși. Vecinii mereu trimit la noi portarul să ne spună să nu mai facem gălăgie. Dar ce folos?

Pollyanna își închipui atunci pe cei doi frați, pe Malcolm și pe Gregor cel zburdalnic închiși cu cheia într-un apartament din oraș.

- Acum sînt amîndoi la școală, firește, urmă Gladys, dar fac ei ce fac să lipsească mereu. Ba îl doare în gît pe Gregor, ba îl doare stomacul pe Malcolm. Apoi la nouă și un sfert, se joacă în baie, stropindu-se cu dușul, și fac așa o gălăgie că o trezesc pe mama. Mama niciodată nu se culcă mai devreme de două sau trei noaptea, așa că trebuie să doarmă cel puțin pînă la ora douăsprezece, altfel ar fi zbîrcită.

Simpatia Pollyannei pentru Gladys nu era atît de puternică, încît s-o facă să arate interes pentru trezirea prea timpurie a doamnei Moore. Fără să mai adauge vreun cuvînt, se duse să-și aducă lucrul, și cele două prietene, atît de deosebite una de alta, se porniră la taclale. Deși tăcerea Pollyannei nu era tocmai un imbold, Gladys continuă să vorbească numai despre mama ei.

- Cred că iarna viitoare, mama va avea succese mai mari decît oricînd. Primeşte o sumedenie de invitaţii şi iese mereu cu tinerii.

Pollyanna împletea fără preget.

- Mama pare foarte tînără pentru vîrsta ei, continuă Gladys mulţumită, dar asta nu-mi foloseşte acum, cînd cresc şi eu. Ştii ce face? Spune cunoscuţilor ei că e cea de a doua soţie a lui tata.

- Cum adică a doua soţie?

Deşi scopul minciunii era cît se poate de limpede, Pollyannei nu-i venea să creadă.

- Vezi bine, nu înţelegi? Spune că e mamă vitregă.

Gladys izbucni în rîs, explicîndu-i subterfugiul la care recurgea mama ei. Adăugă:

- Noroc că din punct de vedere fizic nu-i semănăm nici eu nici băieţii, altfel s-ar cunoaşte adevărul.

Pollyanna nu putea vorbi de indignare, cînd fetiţa continua să vorbească despre succesele mamei ei, numindu-le pe rivalele sale "nişte babe nebune". Dar pe cînd fetiţa vorbea obosind-o cu povestirile ei, în mintea Pollyannei răsăriră alte gînduri pe fondul supărării de dimineaţă, ca ghiociei care-şi croiesc drum prin scoarţa îngheţată a pămîntului, spre căldura soarelui.

Autorul cărţii pe care o citise, la urma urmei, nu era atotştiutor. Realitatea nu era o scorneală a unor inşi sentimentali, ci o calitate inherentă omului. Fetiţa aceasta neştiutoare, ce-şi lăuda mama care o neglija şi abuza de bunăvoinţa ei, era dezminţirea cea mai răspicată a părerii sale despre oameni, pe care îi numea egoişti pînă în măduva oaselor. Ascultînd-o pe Gladys, Pollyanna se ruşina de a se fi lăsat pradă pesimismului pentru o clipă. Acum, atitudinea aceasta îi apărea doar ca o desăvîrşită lipsă de încredere.

Tocmai într-un târziu, și după ce încercase de cîteva ori să plece, Gladys izbuti să se despartă de Pollyanna.

- Trebuie să mă întorc acasă, spuse ea întristată, altfel băieții vor răsturna casa și servitoarele își vor face bagajele. Nu-ți închipui cît de greu e să oprim o servitoare mai multă vreme, și dacă reușim să găsim una care vrea să rămînă, își face de cap. Ele spun că eu sînt prea mică și nu mă ascultă, iar mama sau e plecată, sau doarme. Uneori sînt atît de supărată că le-aș da drumul la toate, dar nu știu să gătesc! Mama spune că ne fură ca-n codru. Așa mi se pare și mie, dar dacă strecuri o observație despre tîrguieli, se supără foc și fac o gălăgie...

Îndată ce se închise ușa în urma lui Gladys, Pollyanna începu să curețe varza. Pe cînd era mai cufundată în lucru, sună telefonul. Asta se întîmpla rareori, și atunci chiar din greșeală. Nu se grăbi deci să răspundă "allo".

- Allo, răspunse vocea caldă a lui Jimmy, făcînd-o să tresară de parcă nu l-ar fi auzit de luni de zile. Ai pregătit ceva pentru cină?

- Tocmai începeam.

- Știi ce? Ce-ar fi să renunți și să ne întîlnim în oraș? Luăm masa la restaurant, și pe urmă mergem la un spectacol. Ce zici?

- Ooo, Jimmy... zise ea, însă teama îi opri deodată bucuria. Nu crezi că ar fi prea costisitor?

- Asta nu te privește, doamnă Pendleton, eu plătesc. Ascultă, cînd crezi că poți fi gata?

Pollyanna îi răspunse că era gata imediat. S-au înțeles deci în privința orei și a locului de întîlnire, apoi își spuseră la revedere. Se îmbrăcă fredonînd, iar din cînd în cînd se oprea ca să zîmbească. Era atît de

frumos din partea lui că-și răscumpăra vina din acea dimineață. Și apoi, chiar de-ar fi plecat înadins fără să-i dea bună ziua ca să-i arate cât era de supărat, tot era dispusă să-i primească scuzele.

Dar să nu-și închipuie că trebuie să se scuze în felul acesta! Au petrecut o seară încântătoare. Mai întâi au luat masa într-un restaurant italianesc, apoi s-au dus la teatru. Deși sala era supraîncălzită, Pollyanna tremura înfiorată în momentele cele mai dramatice.

La înapoiere, după ce-i spusese de câteva ori câtă plăcere îi făcuse această seară, Pollyanna adăugă cu duioșie în glas:

- Dar să știi, dacă ți se mai întâmplă și altă dată să uiți ceva, să nu te crezi dator să-ți răscumperi vina cu atîta cheltuială!

- Am uitat ceva? strigă Jimmy. Ce-oi fi uitat oare?

Pollyanna îl privi. Nu-i venea să creadă că vorbea serios, dar Jimmy o privea și el fără să clipească.

- M-ai rugat să-ți aduc ceva din oraș?

Apoi, fiindcă ea nu răspundea:

- Îmi pare rău, dar nu-mi amintesc. Altă dată să-mi faci un semn, să nu uit.

Pollyanna crezu că e mai bine să nu-1 mai lămurească. Descoperind însă că Jimmy nici nu știa ce uitase, înțelese deosebirea adîncă dintre bărbați și femei. Culcîndu-se în seara aceea, Pollyanna nu era întristată, pentru că învățase o lecție de viață în plus.

* * *

După masa la care Pollyanna ajutase cu atîta dăruire, relațiile dintre soții Thayer se amelioraseră. Tînărul fusese surprins plăcut de bunătatea mîncărilor și mîndru de impresia pe care soția lui o făcuse asupra

prietenului. Judit primise laudele, fără să-și dea cîtuși de puțin seama că nu le merita nicidecum.

Bugetul reluîndu-și echilibrul după vizita costisitoare a familiei Fisher, Pollyanna se putea gîndi, în sfîrșit, să-i poftească și ea la masă pe soții Thayer. Pe măsură ce-1 cunoștea mai bine, Pollyanna începea să-1 simpatizeze pe Russel. Firește, nimeni nu se putea măsura cu Jimmy, dar Russel era uneori atît de vesel și zglobiu, încît se întîmpla ca Pollyanna să-și descopere față de el sentimente de admirație.

Timp de cîteva săptămîni, Judit se abținu de la învinuirile ei împotriva sexului masculin. Apoi începu din nou, dar cu mai puțină asprime.

— Bărbații sînt egoiști! Bărbații sînt despoți! Bărbații sînt niște brute! îi spuse ea, fără menajamente, Pollyannei, într-o dimineată.

Pollyanna știa bine că Russel nu era o brută, așa cum nici Judit nu era o vrăjitoare bătrînă. Dar amîndoi erau iuți din fire și se porneau pe certuri fără sfîrșit. Se întîmpla adeseori ca Pollyanna, cu riscul de a părea nepoliticoasă, să întrerupă una din aceste certuri, schimbînd subiectul "conversației". Dar sfortările ei de a restabili armonia în această căsnicie nu prea aveau succes, căci Judit și Russel, împiedicați de a se certa, își aruncau priviri furioase, chiar cînd vorbeau despre altceva.

Cele două femei au hotărît să facă împreună conservele de toamnă și dulceturile, o zi la una, o zi la cealaltă. Era mai bine așa pentru amîndouă. Judit se bucura de priceperea și de experiența Pollyannei, iar aceasta, neputîndu-se deprinde cu singurătatea, se amuza în tovărășia Juditei, deși nu-i era de mare folos.

Într-o dimineată, cînd Pollyanna, îmbrăcată în șort cu mîneci ca o școlăriță, sună la ușa vecinei, aceasta o

primi ciufulită, cu ochii umflați de plîns. Se aruncă de gîtul Pollyannei și se porni și mai tare pe plîns.

- Judit, dragă, ce e, ce s-a întîmplat?

Un întreg șir de nenorociri se perindă prin fața ochilor Pollyannei, pe cînd se străduia să afle ce ar fi putut provoca o asemenea disperare. Judit plîngea fără să dea vreo explicație, așa că Pollyanna o întrebă blînd:

- Ți-e rău? Ești bolnavă?

- Întrebi dacă mi-e rău? Da, mi-e rău, sînt scîrbită de totul; mi-e silă de viață!

- Ooo!

Un fior o trecu pe Pollyanna, căci presimțea motivul crizei. Într-adevăr, temerile ei se adevăriră în curînd.

- De ce oare fetele nu se mulțumesc să trăiască fericite la părinți? izbucni Judit. De ce vor să se mărite, să părăsească pe cei ce le iubesc ca să fie apoi nenorocite?

Pollyanna o mîngîie pe cea care plîngea cu sughituri.

- Haide, hai, nu e chiar așa de îngrozitor, îi spuse ea ca s-o liniștească.

- Ba e mai rău, nici n-am cuvinte să spun cît de rău. Vai ce nenorocită sînt și cît de tare nu-i pot suferi pe bărbați! Sînt drăguți numai atunci cînd sînt singuri, dar ulterior devin groaznici!

Pollyanna avea poftă să-i răspundă că și bărbații se puteau aștepta la surprize neplăcute, însă își aminti la timp că nu asta era momentul, și ca s-o liniștească îi spuse:

- Nu mai plînge, draga mea, are să te doară capul. Du-te mai bine de te piaptăna, și să ne apucăm de roșii.

Roșiile! Cuvîntul Pollyannei făcu să sece lacrimile Juditei, care răspunse disprețuitoare:

- N-am să mă omor acum ca să-i pun roșii pentru iarnă, să le mănînce el. Puțin îmi pasă dacă o să moară de foame!

Pollyanna tresări. O uluia întotdeauna lipsa de stăpînire de sine a femeilor din generația ei. Își putea închipui pe Jimmy supărînd-o, rănindu-i sentimentele, zdrobindu-i chiar inima, însă nu-și închipuia că ar fi putut mărturisi vreodată vreo vină a soțului ei, chiar și prietenei celei mai intime. Se mărgini deci să spună, cît putea de liniștit:

- Dar ai cumpărat roșiile și nu le poți lăsa să se strice.

- Puțin îmi pasă, las' să putrezească.

Era totuși vădită influența Pollyannei asupra nervilor Juditei. Vocea tot mai era morocănoasă, dar dispăruse totuși orice urmă de isterie. Ridică fruntea de pe umărul Pollyannei, se duse la oglindă, se privi cu atenție, și spuse:

- Parcă aș fi o vrăjitoare bătrînă, așa-i? Dar nu-i nimic, pentru că nu-i pasă nimănui.

- Am să văd eu de roșii pînă ce te îmbraci tu, îi spuse Pollyanna liniștită.

Pe cînd se ducea în bucătărie să facă pregătirile, Pollyanna își zicea că treaba aceasta nu-i era prea plăcută Juditei care o considera o corvoadă, dar pe care trebuia s-o facă cu mai multă răspundere.

- Doamne, cît ar fi de ușoară viața, dacă fiecare ar avea numai grijile lui! se gîndea Pollyanna, așa cum mai cugetaseră și atîția alții înaintea ei.

Cînd Judit apăru în cele din urmă, o părăsise nevoia de a se spovedi; era însă morocănoasă, apatică și făcea tot ce i se spunea, ca un robot. Strădaniile

Pollyannei de a se arăta sociabilă rămîneau ca întotdeauna fără ecou, și ea se simțea obosită, mai mult din pricina încercărilor de a o înveseli pe Judit, decît de muncă.

În cu totul alte împrejurări, borcanele înșirate pe două rînduri ar fi fost un prilej de bucurie pentru amîndouă, dar Pollyanna abia le privea, pe cînd Judit părea că nici nu le vede. Tocmai cînd Pollyanna spuse că vrea să se ducă acasă, Judit păru că se trezește dintr-o letargie și-i zise:

- Îți mulțumesc, că m-ai ajutat.

Fără a lua în seamă cuvintele ei, Pollyanna o îmbrățișa, o sărută și-i spuse:

- Nu fi disperată. Cînd vei fi mai liniștită, gîndește-te că lucrurile nu sînt chiar așa de negre cum ți se par.

- Nu știu! făcu Judit cu vocea frîntă, desprinzîndu-se din îmbrățișarea Pollyannei care pleca.

Acasă, se rușina de acel sentiment de ușurare care o cuprinsese cînd se văzu iar singură, departe de lume.

- Ce bine e să fii la tine acasă! Sărmană Judit! Și e așa de ușor să trăiești liniștită! De ce oare oamenii își născocesc ei înșiși neazuri și supărări?

Seara, cînd s-a întors, Jimmy a fost izbit de oboseala Pollyannei. Necăjit, o întrebă ce făcuse de s-a obosit așa de tare.

- N-am făcut nimic ce m-ar fi putut obosi. Am fost doar la Judit, să-i ajut la roșii.

- Așa se explică. Ai făcut toată treaba ta și jumătate din a ei.

- Jimmy, ești caraghios.

Însă pe cînd se încrunta, Pollyanna se bucura în sinea ei că cineva îi purta de grijă, lucru firesc pentru o femeie, oricît de energică ar fi ea.

Seara a fost liniștită și plăcută. Pollyanna împlotea, și Jimmy îi citea. Avuseseră de gînd să se culce devreme, dar cartea era interesantă și de cîte ori se sfîrșea un capitol, Jimmy spunea că va mai citi încă unul, numai unul.

Abia cînd ceasul bătu unsprezece, Pollyanna puse jos lucru! și zise:

- E destul Jimmy; am ajuns la un pasaj foarte interesant și recunosc că e greu să ne oprim, dar mîine toată ziua o să ne bucurăm, gîndindu-ne la lectura ce ne așteaptă.

- N-am să-ți las cartea acasă, mi-e teamă că ai s-o citești fără mine!

- Știi bine, Jimmy, ca niciodată n-aș face una ca asta. Noroc că ne place amîndurora aceeași carte, nu-i așa?

- Într-adevăr, mare noroc!

Dar Jimmy strică efectul cuvintelor sale, căscînd din răspuțeri.

- Sărăcuțul, te-am ținut atîta să-mi citești, încît pici de somn.

Pollyanna se sculă repede să strîngă lucrul, apoi, trecînd pe lîngă Jimmy, îl mîngîie. În clipa aceea zbîrnîi soneria.

- Cine oare poate fi la ora aceasta?

Jimmy se sculase să afle el însuși răspunsul la această întrebare, dar Pollyanna, fără să-și dea bine seama, îl opri.

- Stai, Jimmy. Lasă-mă pe mine, te rog.

Presimțirea n-o înșelase. Musafirul nocturn din ușa era Judit, îmbrăcată în rochie de oraș, cu o valiză într-o mână și o umbrelă în cealaltă.

- Pollyanna, mâine de dimineață mă întorc la părinții mei. Pot să rămân peste noapte la voi?

Pollyanna o trase în vestibul și închise ușa după ea. Nici un cuvânt nu-i venea pe buze Juditei, dar ochii triști parcă grăiau:

- Da, l-am părăsit, zicea Judit cu o voce de nerecunoscut. Am îndurat cât am putut... Bineînțeles, dacă nu mă vreți, Pollyanna...

- Intră, draga mea, îi spuse aceasta cu vocea aproape tremurătoare. Sigur că te primim. Dar vai, Judit, ce îngrozitor!

- Nu, nu e îngrozitor, ci e o mare ușurare. Am încheiat un capitol din viața mea... Mă întorc la părinți. Ei, săracii, mă iubesc cu adevărat.

- Dar te iubește și Russel. E o fire iute, spune adeseori ce nu crede, dar se vede că te iubește mult de tot.

- Mă iubește! zise Judit cu amărăciune. Bărbații nu-și dau seama de valoarea cuvântului; se iubesc numai pe ei înșiși.

Pollyanna realizează că nu era momentul potrivit să țină partea sexului tare. De aceea tăcu, deși îi venea greu. Judit, într-un moment de surescitare, care o făcea certăreață, continuă:

- Mâine dimineață ies mai întâi în oraș să telegrafiez acasă să-mi trimită bani de drum. N-am destui, firește. Niciodată nu-mi dădea suficienți pentru coșniță, ca și cum i-ar fi părut rău că se desparte de bani. Bărbații fac economie acasă și când e vorba de nevastă, niciodată când e vorba de ei. Am băgat de seamă lucrul acesta.

Pollyanna închise ușa camerei. Îi părea rău că nu făcuse asta mai devreme. Judit era însă prea înfierbîntată, prea cufundată în supărările ei, ca să bage de seamă lucrul acesta.

- Îmi pare rău numai că am îndurat atîta vreme. Am înțeles de la început că m-am înșelat, dar eram prea mîndră ca s-o recunosc. Cred, însă, că la urma urmei e o prostie să duci o viață nenorocită din mîndrie. Zică lumea ce-o vrea, mie mi-e tot una.

Din nou, Pollyanna luă o înfățișare calmă, liniștită cu care de atîtea ori reușise s-o îmblînzească pe Judit.

- Ai tot ce-ți trebuie? o întrebă ea cu tonul cel mai firesc, așa cum ar fi întrebat bunăoară pe un musafir obișnuit. Să știi că nu te trezesc pentru micul dejun, deoarece cred că ar fi mai bine să te scoli cît mai tîrziu.

O îmbrățișa și o sărută pe obrazii pe care-i simțea încinși și-i ură noapte bună.

Intrînd în dormitor, Pollyanna înțelese că orice explicație pentru Jimmy era de prisos. Vocea Juditei a putut fi auzită în toate colțurile micului lor apartament. Jimmy părea îngrijorat, dar cînd Pollyanna intră în cameră, se strădui să-și dea aerul unui om interesat.

- O, Jimmy, oftă Pollyanna mulțumită că nu mai trebuia să explice sosirea musafirului. E îngrozitor, nu-i așa?

- Da, răspunse Jimmy parcă șovăind, e îngrozitor, dar vina nu e numai a lui, cum pare a crede ea.

- Sigur că nu; Russel are multe părți bune. Firește că are și defecte; pretinde ca totul să meargă după capul lui. Cred că dacă ar vrea să ia exemplul de la tine...

- Să ia exemplu de la mine! o întrerupse Jimmy, uluit. Dar deosebirea între Russel și mine nu e chiar așa de mare. Mă miră mai mult faptul că Judit n-a luat exemplu de la tine. Se plînge întruna, draga mea, și un bărbat care, la urma urmei e și el om, nu suportă o femeie mereu nemulțumită. Dacă se întîmplă să nu se înțeleagă asupra unui lucru, nu contenește cu ironiile, și îl scoate din fire pînă ce-i spune cuvinte grele, dar de care după aceea se căiește. Dacă aș fi eu în locul lui Russel aș fi mult mai rău ca el, sînt sigur, iar dacă ar fi el în locul meu, ar fi un soț model. Cînd mă gîndesc la bietul băiat și că eu sînt așa de fericit...

Vorbise mai mult decît îi era felul; se opri deodată și o îmbrățișa pe Pollyanna care se strînse lîngă el, între-bîndu-se dacă nu era oare un păcat să te simți atît de fericit cînd alături de tine un suflet se zbate și suferă.

A doua zi, Judit nu se sculă ca să-și aranjeze plecarea după cum spusese că are de gînd. Pollyanna nu o trezi, umbla în vîrfurile picioarelor pregătind micul dejun, apoi, pe cînd mînceau, Pollyanna și Jimmy vorbiră în șoaptă. Contrar obiceiului, Pollyanna nu-l conduse pe Jimmy la ușă. Se duse la lucrul ei, dar făcea numai treaba care se putea face fără zgomot și trăgea cu urechea dacă se mișcă ceva în camera de oaspeți.

La ora zece, o voce slabă o strigă. Se grăbi să intre, dar rămase îngrozită văzînd fața palidă culcată pe pernă. Avea cearcâne negre, ceea ce făcea ca ochii să-i pară nefiresc de mari, iar buzele erau albe ca cearșaful.

- Pollyanna, îmi pare rău, spuse ea cu o voce slabă, dar mă tem că n-am să fiu în stare să mă scol; mă simt rău, parcă aş fi bolnavă.

Pe cînd așeza cuvertura patului, Pollyanna îi zise:

- Rămîi culcată, Judit, are să-ți treacă. Să-ți fac o cafea, poate are să te învioreze.

- Nu, te rog!

Propunerea Pollyannei de a o servi cu cafea îi făcuse și mai rău, căci paloarea Juditei se prefăcuse într-o culoare verzuie, și apoi închisese ochii. Pollyannei îi păru rău că-i făcuse o asemenea invitație, aranja deci prin cameră, trase perdeaua ca s-o ferească de soare, apoi ieși lăsînd ușa întredeschisă. Era mai liniștită la gîndul că Judit nu putea pleca îndată. Avusese pînă acum prilejul să constate că multe nenorociri devin ireparabile prin faptul că oamenii procedează stăpîniți de mînie.

În cursul după-amiezii, Judit mîncă puțin, dar se simțea prea slăbită ca să se dea încă jos din pat. Seara aceea a fost cu totul diferită de cele cu care se obișnuiseră Jimmy și Pollyanna. E drept că au mai citit cîteva capitole din cartea care le plăcuse atît de mult cu o seară înainte, dar farmecul se spulberase. Pollyanna îl întrerupea la fiecare clipă ca să se ducă, cu un pretext oarecare, să vadă de Judit. Jimmy simțea că gîndurile acesteia nu se dezlipeau cu nici un chip de prietena ei, care se impusese ospitalității lor. De altfel, nici Jimmy nu mai citea așa de bine ca altă dată; gîndurile îi alergau și pierduse orice stăpînire asupra lor.

În ziua următoare, Judit se sculă cu greu. Pe la ora prînzului, spuse că se simțea destul de bine ca să plece, dar Pollyanna se opuse hotărît.

- Astăzi nu ieși din casă; nu ești în stare să umbli, și cu atât mai puțin să călătorești. Ce te-ai face dacă ți-ar veni rău pe drum, ca ieri? Nu înțeleg de ce nu rămâi la noi pînă ce vei fi pe deplin restabilă.

Judit șovăia.

- Pollyanna, dacă rămîn, te rog făgăduiește-mi ceva.

- Ce anume? întrebă Pollyanna care, intuind răspunsul, simți cum inima i se strînse.

- Să nu încerci să mă faci să revin asupra hotărîrii mele. E irevocabilă, și nu suport să mai fie discutată. Altminteri aș prefera să plec, chiar dacă ar fi să mor pe drum.

Din nou mînia îi tremura în glas. Pollyanna îi făgăduia tot ce voia, dar o făcea cu părere de rău.

- N-am să-ți reamintesc de chestia aceasta, numai dacă tu vei vorbi de ea.

- Nu mai e nimic de vorbit despre asta, Pollyanna. Cu cît vom vorbi mai puțin de acest subiect, cu atât va fi mai bine.

Pollyanna înțelesese, deși ar fi vrut să modifice puțin cuvintele Juditei. Ar fi vrut să spună: "Cu cît vom vorbi mai puțin, cu atât împăcarea va veni mai curînd". După amiază, Pollyanna băgă de seamă că Judit, în pofida părerii manifestate cu atîta hotărîre, scrisese cîteva scrisori lungi ce conțineau desigur amănunte asupra greutăților pe care le întâmpinase în gospodăria ei. Judit gîndea, se vede, că ea avea dreptul să exprime tot ce-i sta pe inimă, dar soțul ei trebuia să se abțină de la manifestarea vreunei păreri. Cuvîntul dat o împiedica pe Pollyanna de la orice comentariu, deși vedea cu părere de rău că se golește cutia cu hîrtie de scrisori. Hîrtia, un dar de la Jimmy,

era frumoasă și cu monogramă. Pollyanna o păstra pentru ocazii anume.

A treia zi, Judit se simți ceva mai bine. Pollyanna nu-i puse nici o întrebare, dar băgă de seamă că nu dormise toată noaptea. Veni și ea la dejun, dar mîncă foarte puțin. Stăruia să-i ajute în casă, dar înfățișarea abătută și felul cum se tîra prin casă o oboseau pe Pollyanna mai mult decît o săptămînă întregă de muncă încordată. Niciodată nu-i fusese mai greu să-și mențină veselia ca în aceste zile. Ori de cîte ori privea fața palidă a Juditei, inima i se strîngea de milă și simțea că o podidesc lacrimile. Singurul lucru de care Pollyanna se putea bucura era că Judit încă nu părăsise orașul și că numai un perete subțire o despărțea de Russel. Peretele era așa de subțire, încît se auzea tot ce se petrecea dincolo de el. Pollyanna încă se agăța de speranța că cei doi se vor împăca.

Seara se iviră alte complicații. Pentru prima oară, Jimmy arătă oarecare semne de revoltă. Pollyanna știa bine că un ochi mai puțin perspicace decît al ei nu va băga de seamă nemulțumirile bărbatului ei, însă gîndul că în privința Juditei nu mai erau de aceeași părere, totuși o mîhnea. Își bătea capul cum să găsească mijlocul de a-l face pe Jimmy să-și spună părerea, dar, cînd se făcu ora de culcare, i-o luă el înainte.

- Dragă, cîtă vreme are de gînd să mai stea aici prietena ta?

- Ssst, Jimmy! De ce mă întrebi? Cred că dacă mai rămîne puțin la noi, lucrurile au să se aranjeze de la sine.

- Da, dar pînă una alta, parcă-ar fi hîrca (craniul) pe care romanii și-o puneau pe masa de banchet cu

care-și închipuiau că vor putea spori veselia comesenilor. Dar eu nu gîndesc ca ei!

- Sst! Trebuie să înțelegi, Jimmy, că se simte nenorocită. Ce părere ți-ai face despre ea dacă ai vedea-o veselă? închipuie-ți ce ar fi dacă ne-am fi certat noi doi și m-aș fi întors la tanti Polly.

Jimmy se uită la fața serioasă a nevastei lui și, spre marea ei surprindere, izbucni în rîs. Apoi, silindu-se să pară nemulțumit ca mai înainte, îi spuse morocănos:

- E cam greu pentru noi, care știm cum să ne purtăm și care nu ne certăm ori de cîte ori nu sîntem de aceeași părere, s-o avem mereu pe Judit în fața ochilor; ea parcă aruncă un vâl de tristețe peste toată casa.

- Dar nu poate fi vorba de "mereu"; vreau să zic că n-are să mai dureze prea mult, fiindcă ori se împacă, ori se-ntoarce la părinții ei.

Pollyanna oftă adînc, gîndind la această din urmă eventualitate, așa că Jimmy uită de supărarea lui, ca s-o îmbuneze.

Noaptea aceea Jimmy nu dormi așa de adînc cum dormea de obicei. Cînd, în timpul nopții, deschise ochii și o zări pe Pollyanna trează, sezînd în pat, crezu că e dimineață.

- E ora de sculare? o întrebă el, buimac de somn.

- Jimmy, ai auzit?

- Ce să aud?

La întrebarea aceasta, Jimmy se trezise de-a binelea.

- Nu știu... Parcă era pocnetul unui revolver.

- Ai visat.

Ca orice bărbat, Jimmy începu prin a-i demonstra Pollyannei că temerile ei erau neîntemeiate. Dar

înainte de a continua, se auzi în vestibul o voce plîngătoare:

- Pollyanna!

Pollyanna dădu fuga, iar Jimmy începu să se îmbrace, presimțind că în curînd s-ar putea să fie nevoie de serviciile lui.

Pollyanna o găsi pe Judit în pragul ușii, fără pic de sînge în obraz și cu ochii ieșiți din cap, de parcă ar fi văzut ceva extrem de înspăimîntător. Se repezi la ea, dar era prea speriată de înfățișarea acesteia ca să-i poată pune vreo întrebare. Judit vorbi cea dintîi:

- Vai, Pollyanna! Ai auzit?

- Ce să aud?

Pentru nimic în lume Pollyanna n-ar fi putut vorbi acum decît în șoaptă.

- A tras de două ori, Pollyanna. S-a sinucis din cauza mea.

- Judit!

Pollyannei îi venea amețală. Teamă că ar putea leșina îi paraliza puterile. Se scutură ca să-și revină.

- De unde-ți vin asemenea idei? o întrebă Pollyanna cu un interval de tăcere după fiecare cuvînt, ca și cum fiecare din ele ar fi reprezentat o greutate pe care o ridica încordîndu-și puterile.

- Eram în pat, trează, cînd am auzit cele două pocnete. Veneau dinspre locuința noastră. S-a sinucis, sînt sigură. Întotdeauna mi-a fost frică de revolverul lui, chiar cînd nu era încărcat, gemea Judit. Mă iubea, Pollyanna, și totuși l-am părăsit. De-acum n-am să-l mai văd niciodată!

Judit căzu leșinată la picioarele Pollyannei care se străduia s-o trezească. Deodată înțelese că, dacă Judit, cu temerile ei, avea dreptate, ajutorul grabnic ar fi

putut salva viața lui Russel. Sinucigașii nu se nimeresc întotdeauna.

Fugi la Jimmy să-1 pună la curent.

- Judit crede că Russel s-a împușcat.

- Are cheia la ea? întrebă Jimmy.

Deși adînc tulburată, Pollyanna era mîndră că bărbatul ei își păstra sîngele rece.

- Nu știi, să văd.

Dădu fuga, trecînd peste trupul Juditei care zăcea de-a curmezișul pe prag. Goli poșeta care se afla pe o măsută și găsi o legătură de chei, între ele și aceea a apartamentului, pe care o recunoscuse. Cînd i-o aduse, Jimmy era deja la ușă, hotărît și energic.

- Vrei să merg cu tine? îl întrebă încet Pollyanna tremurînd la gîndul priveliștii care avea să i se înfățișeze lui Jimmy.

- Nicidecum! Mai bine ai grijă de ea.

- Pe cît voi putea, zise Pollyanna.

Aduse apă din baie, o stropi pe Judit, dar cînd aceasta se trezi gemînd, Pollyanna regretă că fusese crudă trezind-o din leșin ca să re trăiască sentimentul anterior de vinovăție.

Judit deschise pleoapele grele, apoi privi rătăcită spre Pollyanna.

- Ce s-a întîmplat? De ce sînt aici?

- Ai leșinat. Cînd ai să poți să te miști puțin, te duc eu în pat.

Judit se ridică cu greu și se așeză. Pollyanna o cuprinse în brațe și o ajută să se scoale. Cei cîțiva pași pînă la pat o istoviră. Cînd ajunseră, Judit își aminti totul:

- Ooo!. Se strînse toată, ca de o durere năpraznică, căzu de-a curmezișul pe pat, cu fața în

pernă, cu pumnii strînși, și izbucni într-un plîns năvalnic.

- Russel, dragul meu, sărmanul meu... E mort?

- Jimmy s-a dus la voi, răspunse Pollyanna cu vocea scăzută. Are cheia ta. Trebuie să se întoarcă îndată și vom afla ce s-a întîmplat.

Judit nu răspunse, iar Pollyanna nu mai știa ce să spună. În împrejurări obișnuite, ar fi găsit ea cuvinte de mîngîiere, dar ce putea să spună într-o asemenea situație? Trăgea cu urechea să audă pașii lui Jimmy, dar nu auzea decît plînsetul Juditei și bătăile repezite ale inimii.

Dusă pe gînduri, nu-1 auzise pe Jimmy intrînd. Abia cînd o strigă pe nume se întoarce și-1 zări, apoi duse mîna la gură să-și înăbușe strigătul.

- Pollyanna, o chemă el încetișor.

Ea se întoarce spre Jimmy, care-i puse mîna pe umăr și-i zise:

- Du-te dincolo. Nu, nu te teme, te rog fă ceea ce-ți spun eu.

Îl ascultă, și cînd se întoarce în pragul camerei, îl zări pe Russel, speriat, care aștepta pe scară semnul lui Jimmy ca să poată intra.

Simți că o lasă puterile; se așeză pe un scaun și se chinui să-și stăpînească lacrimile.

Veni și Jimmy lîngă ea; nu o privi, nu-i vorbi, ci își acoperi fața cu amîndouă palmele. Cîteva clipe, Pollyanna se chinui să înțeleagă cauza emoției lui Jimmy. Apoi, deodată, chinul se prefăcu în indignare. Jimmy rîdea pe înfundate.

După ce se potoli și-și șterse lacrimile de rîs, privi la obrazul vînat și nemișcat al Pollyannei. Plecă ochii o clipă, apoi o privi din nou. I se întîmplase s-o vadă mînioasă, dar niciodată pe el, și se întrebă cu ce îi

greșise. Înțelese în sfârșit, că pentru ea, râsul lui întrecea orice așteptare. Se așteptase să audă amănuntele unei tragedii, când colo, se pomenise cu el rîzînd peste măsură. Avea dreptate Pollyanna, dar cu nici un preț el nu se putea stăpîni să nu rîdă.

- Pollyanna, îi spuse el umilit, iartă-mă.

Pollyanna îl privi disprețuitoare și nu-i răspunse.

Jimmy constată cu surprindere că era și ea ca alte femei, pripită.

- Știi, spuse Jimmy, asta e reacția mea. Mă așteptam la ceva mai rău, știi doar, și când colo, nenorocitele alea de roșii...

- Ce?

- A, dar tu nu știi nimic! Pocniturile pe care le-am auzit erau de la nenorocitele alea de sticle de bulion care explodau. Zgomotul l-a trezit și pe Russel, și când am ajuns la ușa lui, l-am auzit cum umbla de colo pînă colo. N-am mai avut nevoie de cheie; am bătut în ușă și el mi-a deschis.

Jimmy o privi pe furiș. Fața ei parcă mai pierduse din asprimea de mai înainte.

- Mi-a dat voie să intru, continuă el, și i-am spus că am auzit pocniturile, și că de spaimă Judit a leșinat. Nu știa că e la noi. Jimmy o privi din nou. Ea nu mai părea supărată defel.

Russel tocmai era în căutarea sursei pocniturilor când am bătut în ușa lor. Am căutat împreună prin toată locuința pînă ce am dat în sfârșit de roșii. Sticlele au stat la soare, au fermentat și au explodat. Mesele și pereții sînt mînjiți cu bulion. Când am văzut asta, nu m-am putut stăpîni și am izbucnit în rîs. Chiar și bătut, și tot n-aș fi putut să mă abțin, spuse Jimmy pocăit.

Pollyanna făcu un gest de dezaprobare.

În cele din urmă, am stat de vorbă cu Russel. Credea că Judit s-a reîntors la părinți, dar când a auzit că e la noi și că pe deasupra nu se simte bine, a fost foarte mișcat. I-am spus că acum e momentul să se împace. Întîi a vrut să spună că ea nu-l iubește, dar i-am răspuns că acestea sînt povești. Acum, i-am spus, e foarte afectată la gîndul că te-ai rănit, adică era pînă a leșinat. Era foarte mișcat și am înțeles că am reușit să-l înduișez.

- Jimmy!

În vocea Pollyannei, admirația se îmbina cu părerea de rău. Dar Jimmy continuă fără s-o privească:

- Nici nu i-am dat timp să se gîndească. L-am luat de braț și i-am spus: "Hai, nevastă-mea a îngrijit-o cîteva zile, dar cred că Judit are să-și revină numai cînd te va vedea pe tine".

Jimmy simți ceva pe brațul lui și se întoarce. Ochii Pollyannei pluteau în lacrimi și se îmbrățișară fără cuvinte. Se împăcaseră și totul era bine.

A doua zi găsiseră ușa camerei de musafiri deschisă, iar pachetele și umbrela Juditei dispăruseră ca prin farmec. De pernă era prins un plic, și înăuntru erau cîteva cuvinte scrise la repezeală, cu creionul:

"Nu-ți pot mulțumi îndeajuns pentru toată bunătatea ce mi-ai arătat-o, draga mea, Pollyanna. Datorită ție sîntem iarăși fericiți. Russel spune că, după părerea lui, Jimmy e bărbatul cel mai fericit, dar eu știu că Russel e de o mie de ori mai fericit decît el. Cu toată dragostea,

Judit"

P.S. "Nu-i așa că întîmplarea cu roșiile e amuzantă?"

Datorită ideilor mătușii Polly în ce privește zestrea unei fete, Pollyanna, în primele luni ale căsniciei, nu a avut alte cheltuieli de făcut decît cele care priveau gospodăria. Nu se săturase încă de micile ei cumpărături. Fie că colinda bazarele cu preț unic, foarte modest, lucru care se întîmpla destul de des, fie că umbla prin marile magazine care expun mobilă, perdele, și garnituri de bucătărie din aluminiu, plăcerea era mai mare decît și-ar fi putut închipui vreodată. La drept vorbind, era și aici legea firii. Și pasărea își smulge cîteva pene ca să-și facă cuib.

Dar și gospodina cea mai bună trebuie să-și vadă uneori de nevoile ei personale, înainte de cele ale bucătăriei. Cînd se lăsă frigul, Pollyanna băgă de seamă că îi lipsea ceva. Într-un orașel din provincie, și-ar fi dat seama mai curînd.

- Trebuie să-mi cumpăr o pălărie, îi spuse într-o dimineață lui Jimmy, la dejun. Sînt singura femeie din orașul ăsta, cred, care mai poartă pălărie de pai.

- Porți încă pălărie de pai! exclamă Jimmy, mirat din cale-afară. Știu că bărbații nu mai poartă de cîteva săptămîni, dar voi femeile aveți idei așa de ciudate în privința vremii și a îmbrăcăminteii, că nu mă mir.

Pollyanna rîse de mutra lui supărată.

- N-are importanță, zise ea, cîtă vreme reporterii nu menționează în dările lor de seamă că doamna James Pendleton și-a făcut apariția în biserică cu o pălărie elegantă de pai din primăvara trecută. Aici nimeni nu vede pe nimeni.

- Nu e vorba de asta, spuse Jimmy nemulțumit. Doamna Pendleton trebuie să fie îmbrăcată cum se cuvine, indiferent dacă lumea o vede sau nu.

Era supărat, și Pollyanna se distra pe seama lui. De obicei, Jimmy era bine dispus, așa că se simți măgulită văzându-l că-și schimbă tonul și felul lui obișnuit de a fi, numai fiindcă ea întârziase să-și cumpere o pălărie odată cu venirea toamnei. Când ridică ochii din farfurie, Jimmy se miră de fața radioasă a Pollyannei.

- Mă rog, ce-i asta? N-am fost destul de clar? Sau te faci că nu înțelegi că te cert?

- Da, înțeleg, zîmbi Pollyanna, se vede că ești supărat.

Jimmy clătină din cap și spuse:

- Poftim! Cum să te simți stăpîn în casa ta cînd nevasta rîde de cîte ori o cerți de parcă i-ai fi făcut un dar? Ce-i asta?

Pollyanna refuză să-i spună și lui cauza bunei sale dispoziții, dar își îndulci refuzul, oferindu-i încă o ceașcă de cafea în care pusese o bucată de zahăr în plus.

După plecarea lui Jimmy, Pollyanna se grăbi să-și facă treaba. Era voioasă.

- Supărarea bărbatului poate fi prilej de bucurie pentru nevastă, își zicea în sine ea, dacă supărarea se naște din mîndria lui de a o vedea bine îmbrăcată.

N-avea de gînd să-și cumpere o pălărie înainte de sîmbătă, cînd Jimmy primea leafa și-i dădea bani pentru patru săptămîni. Ducîndu-se la piață, a trecut însă prin fața unui magazin de modă, unde a văzut de cîteva ori pălării care i-au plăcut.

- N-ar fi rău să văd ce au, își zise ea.

Pollyanna nu era frumoasă cu adevărat; tot farmecul ei era vioiciunea, blîndeţea, şi nu trăsăturile fizice. Se pricepea să aleagă ceea ce i se potrivea, şi tot aşa ştia să se ferească de ceea ce nu i se potrivea. Intră şi cercetă din ochi toate rafturile, pînă ce descoperi o pălărioară simplă de tot, cu fundă de catifea.

- Pe asta o vreau. Pot să o încerc? Dar nu pot s-o cumpăr azi; n-am destui bani la mine, însă vin sîmbătă, explică Pollyanna cu sinceritate.

Vînzătoarea îi întinse pălăria, dar cînd Pollyanna o puse pe cap, admiraţia profesională se prefăcu într-o admiraţie sinceră.

- Vă vine minunat, îi spuse vînzătoarea.

- Nu-i aşa? Cum am văzut-o am ştiut că asta e pentru mine, zise Pollyanna, privindu-se mulţumită în oglindă.

- Aţi mai putea încerca şi alte pălării, spuse vînzătoarea reintrînd în rolul ei. Avem unele foarte frumoase, copiate după modele franţuzeşti, care costă jumătate cît modelele.

Pollyanna mai încercă cîteva pălării, dar nici una dintre ele nu-i plăcu atît cît cea dintîi. Plecă sigură că alesese bine. De altfel, şi preţul era potrivit posibilităţilor ei, şi pălăria îi plăcea aşa de mult, că i se părea inutil să mai caute aiurea. Nu-i plăcea să cutreiere magazinele şi să-şi facă din nevoia de a cumpăra o pălărie pretext de a intra la douăzeci de modiste. Găsise ce-i plăcea, şi se mulţumea cu atît.

Buna dispoziţie nu o părăsi toată ziua, deşi Jimmy sosi cu întîrziere la masă, lucru neobişnuit pentru tînăra gospodină. Pe cînd urmărea mersul acelor pe cadran şi strîngea tot mai mult cheia robinetului de

gaz ca să micșoreze flacăra și să nu se usuce mîncarea, fredona o melodie, bucurîndu-se dinainte cît de mult are să-i placă lui Jimmy cu pălăria cea nouă.

Auzi cheia în broască și se repezi să-1 întîmpine pe Jimmy, cu o ușoară nuanță de mustrare, fiindcă întîrziase. Zărindu-1, se trase înapoi. Jimmy ducea un pachet ciudat, o cutie mare, rotundă, vărgată în negru și alb ca o piele de zebra. Fără nici o îndoială, era o cutie de pălării.

Pollyanna îl privi speriată. Avea o părere bună despre Jimmy în multe privințe. Dacă șeful statului l-ar fi poftit să facă parte din Completul de judecată, s-ar fi întrebat poate de unde știa cît de capabil e bărbatul ei, dar nu s-ar fi îndoit nicidecum că e în stare să îndeplinească cu cinste orice însărcinare. Totuși, ceea ce făcuse acum Jimmy era cu totul altceva. Și surîsul Pollyannei îngheță pe buze.

Jimmy atîrnă pardesiul, și o îmbrățișa drăgăstos.

- V-aș putea întreba, doamnă Pendleton, de ce anume sînteți așa de mirată? Sau nu am dreptul să fac tîrguieli fără ca nevastă-mea să facă urît?

- Ce-i asta, Jimmy?

Pollyanna se întreba dacă nu cumva pălărierii obișnuiau să întrebuițeze acum cutii de pălării ca ale modistelor.

- Deschide și ai să vezi.

Temerile ei se adevereau deci. Se supuse zîmbind; își spunea că atunci cînd cumpăraseră mobilă, gustul lui Jimmy se potrivea cu al ei și că în alegerea cravatelor arătase mult gust. Totuși, degetele îi tremurau în timp ce se străduia să deznoade șireturile.

În sfîrșit, se văzu în fața unei pălării enorme, pretențioase și prea elegante. Își spuse îndată că, dacă ar

fi căutat în tot orașul, n-ar fi găsit o plărie care să i se potrivească mai puțin ca aceasta. Oftă fără să vrea și îndată se gîndi că poate se trădase. Dar se liniști repede; oftatul e oftat, și un oftat de mîhnire poate trece drept unul de satisfacție. Silindu-se să zîmbească, Pollyanna scoase pălăria din cutie. Din cutie căzu un carton tipărit: "Din motive bine determinate, pălăriile cumpărate nu se schimbă". În starea de spirit în care se afla, acest aviz îi păru curată bătaie de joc. Își aminti că trebuia să spună un cuvînt:

- O, Jimmy, cît de drăguț din partea ta! zise ea șovăind.

- E frumoasă pălăria, nu-i așa?

Jimmy își privea tîrguiala cu vădită plăcere.

- Lucrul ăsta auriu, nu știu cum îi zice, îi dă toată frumusețea, nu ți se pare și ție?

Pollyannei i se părea că garnitura aceea semăna cu epoleții unui colonel de altădată. Evitînd să-i răspundă, întrebă:

- Cum ți-a venit ideea să-mi cumperi tu pălărie?

Jimmy, foarte mîndru, răspunse:

- Eram supărat că nu ți-ai cumpărat-o tu, încă. Întorcîndu-mă, m-am oprit în fața unui magazin mare, să văd și eu ce se găsește acolo. M-a servit o fată cu tenul ca de floare; a încercat cîteva pălării ca să-mi arate cum îi vin.

Pe dată, Pollyanna se supără pe fata aceea cu tenul ca de floare, nu fiindcă Jimmy își manifestase așa de deschis admirația, ci pentru că profitase de nepriceperea lui.

"Se vede că e o ființă vulgară și îndrăzneată", își spuse Pollyanna cu o indignare pe care totuși trebuia s-o ascundă. "Cine poate pune în cap un asemenea

avion și să nu arate ca o sperietoare? L-ar fi putut întreba măcar cum arăt."

Se temea de momentul când Jimmy îi va cere să încerce pălăria. Prevedea că va înțelege tragicul situației în clipa când o va vedea cu ea pe cap. Pe când o învârtea în mână, serioasă, cu aerul de a o admira, se și auzi temuta întrebare:

- De ce nu o încerci?

- Nu știu care parte vine în față.

Era o simplă stratagemă ca să mai câștige timp. Jimmy era cam nedumerit.

- Habar n-am, dar când vânzătoarea a încercat-o, pana venea parcă lîngă ureche.

- Așa? înțeleg acum!

Pollyanna se duse la oglindă ca o martiră spre rug, își puse pălăria în așa fel ca pana să vină pe ureche și așteptă opinia, critic. Jimmy, cu mâinile în buzunar, o privea mîndru și mulțumit.

- La iarnă se vor purta pălării mari, spuse el, sigur de sine.

Vădit lucru, repeta și el cuvintele vânzătoarei care îi făcuse impresie, și adăugă:

- Nu cred să se găsească multe pălării mai mari decît asta.

- Cred și eu, întări Pollyanna.

Și era părerea ei sinceră. Sigur că nimeni n-ar purta o pălărie mai mare decît asta, cel puțin nici o femeie de statura ei.

- Cred că ai putea să o porți mai ridicată în dreapta, zise Jimmy, uite așa.

Apoi, întrerupîndu-se, urmă:

- Miroase ceva a ars!

- Vai de mine, mîncarea!

Pollyanna se repezi la bucătărie, fără să-și mai scoată pălăria, și pentru câteva minute văzu o femeie tânără, cu pălăria cea mai pretențioasă pe cap, mutînd cartofii dintr-o cratiță în alta.

Imediat după ce mîncarea a fost salvată de la "pieire", Pollyanna așeză pălăria la loc, în cutie și puse masa. Era mai puțină mîncare ca de obicei, fiindcă o parte se lipise de fundul cratiței. Totuși era suficientă; ea n-avea poftă de mîncare.

Adeseori, cînd erau singuri, Pollyanna vorbea aproape fără întrerupere, povestindu-i lui Jimmy în amănunt tot ce se întîmplase de la plecarea lui pînă la întoarcere. În seara aceea, Jimmy era cel ce vorbea mai mult, provocat, oarecum, de tăcerea tinerei femei. Totuși, privindu-l țintă, cu aerul că se interesa de tot ce-i povestea el, gîndurile ei ținteau în altă parte. Se străduia să se îmbărbăteze, spunîndu-și că multe femei pun pălării de primăvară de prin februarie. Ei nu-i plăcuse asta, din pricina contrastului dintre paltonul de iarnă și pălăria de primăvară. De astă dată însă avea să aștepte cu nerăbdare venirea lunii februarie, ca să scape de obligația de a purta o pălărie atît de încărcată, fie chiar și cu o zi mai curînd.

A doua zi, după plecarea lui Jimmy, puse din nou pălăria ca să-și dea seama cum îi stă. Avusese dreptate de la început; era din cale-afară de urîță. Pe lîngă că era lipsită de gust, nici nu i se potrivea. Sub pălăria mare, încărcată, fața tinerească și proaspătă a Pollyannei părea veștejită. Ajutîndu-se cu o oglindă de mînă, se învîrtea în fața oglinzii mari, să se vadă din toate părțile, apoi se puse să numere săptămîinile pînă în februarie.

"Nu-mi rămîne altceva de făcut decît să mă resemnez și să arăt ca o sperietoare, se tînguia

Pollyanna. Pentru o femeie tînăra nu e un lucru plăcut, cu atît mai mult cînd se pricepe să aprecieze cu ce-i stă frumos. Trebuie să fi costat foarte mult, așa că nu mi-aș putea cumpăra alta, chiar de n-ar exista teama că-1 supăr pe Jimmy. E foarte drăguț din partea lui că a vrut să-mi facă o surpriză. Nu mai e alt bărbat ca el în toată lumea!"

Cînd Pandora deschise cutia ei din care își luară zborul toate suferințele care de-atunci au chinuit biata omenire, speranța rămase la fund, ca să ne fie mîngîiere. Dacă pentru Pollyanna cutia vărgată a modistei fusese o adevărată cutie a Pandorei, îi rămînea drept mîngîiere constatarea că Jimmy era foarte atent cu ea. Lacrimile ei erau deci lacrimi de bucurie.

"Desigur că multe femei au bărbați cărora nu le pasă cum arată nevestele lor, ba le pare rău de orice ban cheltuit pentru ele, își spunea Pollyanna. îmi pare rău, firește, că Jimmy mi-a cumpărat tocmai pălăria asta, dar mă bucur că s-a gîndit să-mi cumpere el o pălărie."

În săptămîna următoare, au ieșit în oraș mai des decît obișnuiau. Se întîmplă ca o tînăra pereche, oricît de socotită și cuminte ar fi, să iasă mai des în săptămîna care urmează după plata lefi. Pollyanna și Jimmy petrecură și ei sîmbăta mergînd la concert. La amîndoi le plăcea muzica. Pe Pollyanna o transporta, o înălța dincolo de micile griji și supărări omenești. Abia cînd ajunseră acasă, o întrebare a lui Jimmy o readuse la realitate.

- Pollyanna, nu cumva nu te simți bine?

Îl privi mirată. Vorbiseră pînă atunci de programul concertului și nu se dezbrăcaseră încă.

- Eu? Da de unde! mă simt bine, ca întotdeauna. Dar ce-ți veni să mă întrebi?

- Fiindcă arăți rău, am băgat de seamă astă seară în trăsură.

Pollyanna se dumirea în sfârșit. Îndată după ce cumpărase pălăria, încântat de târguiala lui, Jimmy n-avea ochi decît pentru găteală; acum că se obișnuise cu ea, privirile i se opreau iar pe fața ei.

- Păreai obosită, urmă Jimmy. Parcă ai mai slăbit, și nu mai ai fața aceea odihnită de altă dată. În sfârșit, ce să-ți mai spun, este ceva care nu-mi place.

Pollyanna nu se mai putea stăpîni. Pentru nimic în lume n-ar fi făcut una ca asta dacă ar fi depins de ea, dar era ceva mai presus de voința ei. Un hohot de rîs o zvîrli pe un scaun, apoi hohotul se prefăcu într-un rîs nebun ce nu mai contenea.

Jimmy se apropie îngrijorat; era și de înțeleș, căci nimic din înfățișarea Pollyannei nu aducea a veselie, Rîsul se aseamănă uneori cu durerea de măsele, și Pollyanna se zvîrcolea într-un acces de rîs care-i tăia răsuflarea; lacrimile pe care și le ștergea erau lacrimi de suferință.

Jimmy o privea nedumerit. După ce se încredința că nu era pradă unui spasm ci rîdea cu adevărat, o întrebă:

- Ce găsești așa de caraghios în vorbele mele?

Pollyanna rîdea mereu. Jimmy își trecu mîna prin păr spunînd cam supărat:

- Știi, nu e frumos să rîzi așa și să nu-mi spui și mie ce anume te face să rîzi.

Deodată, Pollyanna scoase un geamăt ușor, forțîndu-se să-și regăsească calmul. Pălăria împovărată cu prea multă garnitură alunecă și căzu pe

podea. Jimmy sări s-o ridice, dar se opri deodată privind-o pe Pollyanna cu atenție.

Tot așa brusc cum izbucnise, râsul Pollyannei se opri. Trase o dată răsuflarea adânc, iar junghiul care îl simțea între coaste slăbi. Își șterse ochii, ferindu-se de privirea lui Jimmy. Ce să-i spună?

- Pollyanna, din pricina pălăriei rîdeai? întrebă Jimmy.

Pollyanna oftă, dar nu putu răspunde.

- Acum, fără pălărie, îmi pare că arăți iarăși mai bine. Nu știu cum, dar parcă ești altfel. Nu cumva o fi pălăria de vină?

Pollyanna, care nu știa să mintă, răspunse:

- Cred că din cauza pălăriei îți păream așa schimbată, înțelegi, e prea mare psentru o femeie ca mine.

- Hmm!

- Și apoi și culoarea! Sînt culori care nu se potrivesc la oricare față, și cred că asta nici mie nu prea mi se potrivește.

Jimmy începu să măsoare camera în lung și în lat, fluierînd o melodie auzită la concert. Pollyanna îl privea neliniștită. Se temea să nu descopere la el urme de supărare. I se duse în sfîrșit o piatră de pe inimă, cînd el o privi iar zîbind:

- Știi ceva, Pollyanna, omul cît trăiește învață. Hai să semnăm un acord; eu nu-ți mai cumpăr niciodată pălărie, În schimb nici tu să nu-mi mai cumperi cravate.

Pollyanna îl privi îngrijorată.

- Jimmy, dacă te gîndești cumva la aceea cu pătrățele, negustorul mi-a zis...

- Negustorii sînt niște mincinoși, o întrerupse Jimmy.

- Și vînzătoarele cu tenul ca de floare se gîndesc să facă vînzare, dar nu le pasă dacă tîrguiala se potrivește aceleia pentru care e destinată. Jimmy se plecă spre ea și o sărută. Știi ce, hai să vorbim de altceva!

Pregătirile Pollyannei pentru primul Crăciun în casa ei erau modeste. De-ar fi fost de două ori mai mare leafa lui Jimmy și tot nu s-ar fi îndurat să cheltuiască pe fleacuri, cîtă vreme pe cealaltă parte a lumii, unde bîntuia războiul, erau copii care îndurau lipsuri.

Pollyanna i-a propus lui Jimmy să renunțe de astă dată amîndoi la daruri. Spre marea ei mirare, Jimmy se împotrivi însă cu îndîrjire.

- Nu, Pollyanna, nu sînt de acord cu una ca asta, și te rog să nici nu mai pomenești de așa ceva. E primul Crăciun la noi acasă, și dacă crezi că am de gînd să las să treacă sărbătorile fără să-ți dăruiesc ceva, să știi că te înșeli.

- Dar nu-mi trebuie nimic, Jimmy, de asta îți spun. Ia gîndește-te, cîte daruri de nuntă am primit! Gîndește-te la toate lucrșoarele noi și frumoase care sînt ale noastre, ale tale și ale mele. Și apoi, ceea ce am dobîndit în anul acesta ar putea satisface pe femeia cea mai pretențioasă, zise Pollyanna privindu-l într-un fel care îi măgulea vanitatea bărbătească.

Jimmy înțelese numaidecît ce voia să spună. I s-ar putea imputa și lui cîte ceva, dar de priceput, pricepea foarte repede. Voia însă să guste plăcerea de a auzi aevea cuvintele de laudă, așa că se prefăcu mirat.

- Despre ce anume vorbești?
- Doamne, ce naiv ești! De tine, bineînțeles.
- A, atîta tot?
- Tot!

Răspunsul acesta monosilabic era cu atît mai plin de înțeles. Pollyanna își privi verigheta ce licărea auriu la inelarul mîinii stîngi, apoi o lipi de obraz.

- Ce frumos început! E drept că nu-i încă anul; cealaltă jumătate a lui va fi oare tot așa de frumoasă ca cea dintîi?

Jimmy îi ocoli privirea. O clipă, Pollyannci îi păru că o umbră întunecase fața lui Jimmy, dar gîndul acesta era așa de nelalocul lui, încît îl goni repede. Jimmy, ocolind privirea Pollyannei, repetă și el întrebarea pe care o rostise Pollyanna cu privire la cealaltă jumătate a anului.

- Primul Crăciun la noi acasă, și o să-1 prăznuim cum se cuvine; am să-ți cumpăr darul cel mai frumos pe care ți-1 pot oferi, și mă aștept ca și tu să faci la fel.

Pollyanna se întreba dacă în acest program de sărbători e inclus și un pom de Crăciun. Se simți ușurată dar și deziluzionată cînd, în urma cîtorva întrebări pe care le puse cu dibăcie, reuși să afle că pomul nu era necesar. Pentru ea, pomul era încununarea autentică a sărbătorilor, fie el mic, fie mare încît să umple camera, pînă la tavan. Un pom verde, prietenos și minunat sub găteliile lui de sărbătoare. De-ar fi avut șase ani în loc să fie o femeie tînără, măritată de curînd, și tot nu și-ar fi dorit cu mai multă aprindere un pom de Crăciun.

- Cu atît mai bine, astfel fac economie, își spunea Pollyanna străduindu-se să descopere în decepția ei latura practică. E drept că pomul nu e scump, dar

ornamentele costă, și, când n-ai mulți bani de cheltuit, e o prostie să-i dai pe niște lucrușoare fără folos, care se și strică repede.

Atîta doar și problema era clară: nu vor cumpăra pom; totuși, de cîte ori Pollyanna se gîndea la sărbătorile Crăciunului, simțea că-i lipsește ceva.

Într-o seară, cam cu o săptămînă înainte de Crăciun, Pollyanna și Jimmy se întorceau acasă, după ce așteptaseră un ceas la oficiul poștal să le vină rîndul, ca să trimită felicitări rudelor și prietenilor cu ocazia sărbătorilor de iarnă. Trecînd prin fața unei prăvălii, văzură lumea îngrămădită în fața vitrinelor împodobite de sărbători. S-au oprit și ei să vadă ce a putut ține în loc atîta omenire: pe un fel de platformă înălțată, se aflau în vitrină ciorapi, un moș Crăciun, și mai la o parte, un pom de Crăciun. Mulțimea era compusă din oameni în vastă, copii mai puțin, iar pe toate fețele se citea aceeași dorință a bucuriei. Pollyannei i se strînse inima.

- Ia te uită colo, un bătrîn, îi șopti ea lui Jimmy. Nu cred să fi avut vreodată pom, și cît de mult îi mai place săracul!

Jimmy îl privi cu simpatie.

— Cine știe, poate o fi avut și el odată unul în copilărie, și acum își aduce aminte de tot ce a pierdut, de mamă și de celelalte. E greu...

O voce subțirică îl făcu să-și îndrepte atenția în altă parte.

- Pomul ăsta e un brad adevărat, Micky, spunea glasul unui băiețaș, și înainte creștea în pămînt, nu-i așa mamă?

- Sigur, răspunse o voce care o făcu pe Pollyanna să se întoarcă.

- Ia te uită, Lizzie!

După glas, ai fi zis că Pollyanna a zărit un prieten de demult. O femeie în haine sărăcăcioase, în spatele copiilor, ridică ochii mirată. O privi pe Pollyanna o clipă, apoi fața amărîtă păru că se netezește.

- A, dumneavoastră erați?

- Soțul meu, **Lizzie**, spuse Pollyanna veselă pe cînd Jimmy saluta. Copiii sînt ai dumitale?

- Da, ai mei.

Femeia potrivi mai bine șepcuța pe cîrlionții celui mai mic dintre băieți, și în ochii obosiți trecu o lumină ca o rază printre norii grei.

- Ce drăguț e! Nu știam că ai băieți, Lizzie! Cred că ei așteaptă cu nerăbdare Crăciunul!

- Cred că au să rămînă numai cu atît, răspunse mama lor abătută. E destul în ziua de azi dacă le poți asigura hrana și îmbrăcămintea; de unde să mai fie și pentru jucării?

Șovăi o clipă, apoi, îndemnată de bunăvoința pe care i-o arăta Pollyanna, continuă:

- Bărbatul m-a lăsat cînd avea cel mic doi ani. Ne îmbolnăviserăm toți trei. Se vede că i se urîse omului. Nu l-am mai văzut de-atunci, și am rămas să trag singură tot greul.

- Și nu te bucuri că ești în stare să-i crești dumneata singură? Întrebă Pollyanna. Sînt atîtea femei care oricît s-ar strădui, nu sînt în stare să-și câștige existența pentru ele singure, ca să nu mai vorbim și de cea a copiilor.

Vălul de tristețe de pe obrazul femeii păru că se luminează o clipă.

- Așa e. Nu prea am de ce să mă bucur, dar ar fi și mai rău dacă n-aș fi zdravănă să pot munci și să-mi văd de copii.

Între timp, copiii vorbeau. Deodată se auzi vocea celui mai mare, autoritară:

- Nu, nu vreau asta. Eu vreau săniuța.
- Eu vreau ursul, strigă cel mai mic.
- Te sperii de el.
- Nu, nu mă speriu. Țsta nu mă mănîncă.
- Șșșt! se răsti la ei mama lor, nu țipați așa!

Un zîmbet îi lumină fața care părea acum împăcată și rămase astfel pînă ce se depărta Pollyanna. Cînd ajunseră mai departe, Jimmy întrebă:

- Cum îi zice prietenei tale?
- Lizzie, așa o știu. Vine în fiecare săptămînă la Judit să-i ajute la scuturat, explică Pollyanna.

- Știi, răspunse Jimmy zîmbind, judecînd după bucuria ta, gîndeam că e vreo prietenă din copilărie.

Părea abătută astă seară, și nu-i de mirare, să ai doi copii și să nu le poți oferi nimic de sărbători.

- Ah! făcu ea deodată, oprindu-se. Jimmy o privi bucuros.

- Ai uitat ceva?
- Jimmy, mi-a venit o idee: facem pom și invităm copiii. Abia aștept să am și eu pom, și în felul acesta am găsit cel mai bun prilej să-mi fac plăcerea.

- Ești o egoistă, spuse Jimmy glumind. Spui că vrei să faci o plăcere copiilor, cînd colo tot la tine te gîndești.

Pollyanna rîse bucuroasă.

- Ar fi fost o prostie să cheltuim atîția bani ca să facem pom pentru niște oameni în toată firea, căsătoriți, deși eu n-aș fi renunțat la idee. Așa, o să-1 avem. Nu-i așa că-ți pare bine și ție? întrebă ea cu o sfială abia simțită în glas.

- Sigur, dar știi, poștește-i pentru după amiază, ca să fim liberi seara.

- Dar pentru seara i-am invitat pe Russel cu Judit. A rămas fără ajutor în casă, și pentru ea bucătăria e o adevărată corvoadă. Să prepari un praznic de Crăciun numai pentru două persoane e nebunie curată, și m-am gîndit că...

- Mă predau, făcu Jimmy ridicînd sus mîinile, nu trage!

- Dar nu ești supărat, Jimmy, nu-i așa?

- Nu, nu sînt supărat, cu condiția să nu se pornească pe ceartă; zic și eu ca regele Solomon: **"Mai bine un prînz cu verdețuri în pace, decît o masă îmbelșugată cu ceartă"**. Prefer fasole cu zeamă și bună dispoziție, în locul unei mese copioase în tovărășia unor inși care se ceartă.

- De cînd cu pățania cu roșiile și bulionul, se înțeleg mai bine, spuse Pollyanna ca să-l îmbuneze.

- Da, așa mi se pare și mie, răspunse Jimmy pe gînduri. Dacă, înainte să te căsătorești, n-ai învățat să te stăpînești, e mai greu să înveți lucrul acesta, după aceea. Să dea Dumnezeu să reușească, totuși.

Pollyanna schimbă vorba.

- Lizzie vine mîine să facă curățenie. Am s-o invit cu copiii de moș Ajun. Dacă este de acord, cumpărăm pom.

Înțelegerea cu mama copiilor se făcu repede. E drept că femeia fusese invitată la o doamnă care avea musafiri de moș Ajun. Trebuia să fie acolo la ora patru, și avea să rămînă pînă la miezul nopții, dar asta nu avea să încurce cu nimic socotelile Pollyannei.

- Aduc băieții la trei și jumătate, spuse Lizzie, și cînd vă săturați de ei, îi duceți doar pînă jos, în stradă, fără să-i conduceți acasă. Nimeresc ei drumul singuri. Petrică e cuminte și cel mic îl ascultă, așa că n-am grijă de ei cînd sînt împreună.

Jimmy și Pollyanna întrebuițară deci o parte din fonduri pentru pom. Era mic, ce-i drept, dar nici locul n-ar fi permis unul mai mare. Pe de altă parte, Pollyanna nu voia să cheltuiască prea mult pentru împodobitul pomului. Tîrguiră deci numai strictul necesar, iar Pollyanna împleti ea însăși lanțuri de hîrtie colorată. Lucră cu sîrguință cîteva seri de-a rîndul, și Jimmy o ajuta pe cît se pricepea și el. Cumpărară și cîteva mărunțișuri, iar Judit contribui și ea cu două pachete arătoase. Pollyanna se bizuia însă mai mult pe pomul ei, căci era "primul lor pom de Crăciun, de care se vor bucura foarte mult".

În ziua de douăzeci și patru decembrie la ora trei după amiaza, locuința Pollyannei era plină de lume, deși musafirii de vază încă nu sosiseră. Pomișorul, așezat în mijlocul încăperii, strălucea din toate podoabele lui, iar sub crengile de jos se adăposteau daruri frumos înfășurate în foiță și legate cu panglici roșii. Judit și Russel veniseră și ei să se bucure de bucuria copiilor. Gladys Moore adusese Pollyannei o jachetă de lînă împletită de ea, care abia ar fi încăput pe un copil de trei ani. Îi plăcea așa de mult ceea ce-i povestise Pollyanna cu privire la serbarea pomului, încît rămase și ea.

Stăpîna casei nu-și găsea astîmpăr; se învîrtea mereu în jurul pomului, îndreptînd o lumînare ce sta strîmb sau ridicînd cîte un glob ce atîrna prea jos.

- Au cam întîrziat, făcu ea uitîndu-se la ceas.

- Fii fără grijă, răspunse Jimmy ca s-o liniștească. Fii sigură că n-or să lipsească.

- Asta știu eu, dar Lizzie trebuie să plece de aici la ora patru și credeam..., zise ea oprindu-se deodată. Ce-i zarva asta?

Toată lumea trăgea cu urechea. Din vestibul părea că vine o larmă ciudată. Pollyanna fugi la ușa, pe care o deschise în lături. Ce spectacol! O femeie tânără cu obrajii încinși, cu buzele strînse, stăpînea cu greu un băiețuș pe care îl ținea cu amîndouă mîinile lîngă ea; celălalt plîngea înfundat, cu ochii închiși. Din cînd în cînd se opreau amîndoi din plîns să-și tragă răsuflarea, apoi gemetele se porneau din nou.

- Vai, Lizzie, strigă Pollyanna speriată, recunoscîndu-i, ce-i asta? îi doare ceva?

Înainte de a răspunde, Lizzie îi scutură pe amîndoi băieții, apoi intră tîrîndu-i după ea, deși rezistența lor îi stingherea mișcările.

- Vă rog, conîță, să-i iertați pentru purtarea lor, spuse Lizzie gîfîind. Pîna acum i-am bătut de două ori, și dacă n-or să se poarte bine, am să le trag o bătaie să o țină minte; asta o să le dau eu de Crăciun.

- Dar de ce toate astea?

- Le e frică, răbufni Lizzie supărată. N-am mai văzut așa copii; numai cu mine vor; cred că niciodată n-or să se obișnuiască să stea cu altcineva. Ai să taci odată? se repezi ea la mezin, scuturîndu-1.

- Te rog, Lizzie, nu-i lua așa, o rugă Pollyanna. Nu e vina lor; le e frică, așa cum spuneai și dumneata. Ai să vezi că se vor liniști și ei îndată. Lasă-i să se obișnuiască la noi, cu casa noastră.

- Așa mi-au făcut și vara trecută, zise Lizzie supărată. Era vorba să-i trimit la țară pentru cincisprezece zile într-o tabără, dar ce credeți că au făcut cînd i-am dus la gară. Au țipat atît de mult că nu mi-a rămas altceva de făcut decît să-i iau acasă. Ai să taci odată? se repezi ea de astă dată la cel mai mare dintre băieți, scuturîndu-1 de parcă ar fi vrut să-și verse dintr-o dată tot necazul adunat vara trecută.

Pollyanna se uită la ceas.

- Mi se pare că s-a făcut timpul să pleci, îi atrase ea atenția. Ai să vezi că băieții se vor liniști îndată.

Dar nu-i era ușor să plece, fiindcă băieții se agățară de ea cu disperare. În sfîrșit izbuti să se desprindă din mîinile lor, ajunse în vestibul și ieși trîntind ușa. Băieții se aruncară asupra ușii grele de stejar încercînd s-o deschidă ca să-și urmeze mama, dar, văzînd că toate eforturile lor sînt în zadar, se lăsară păgubași.

Plînsetele reîncepură, dar băieții se lăsară duși de mîină în salonaș. Vădit lucru, supunerea lor se datora faptului că mama, singura prietenă, plecase.

- Ia să vedeți voi pomul, încerca Pollyanna să-i încînte. Și mai e și un moș Crăciun mititel.

Băieții stăteau în fața pomului, dar toată frumusețea lui îi lăsa reci; lacrimile le întunecau vederea.

- Mai întîi, luați cîte o bomboană, urmă Pollyanna cu blîndețe, fără urmă de supărare. Jimmy, adu te rog bomboanele din sufragerie.

Jimmy se grăbi să le aducă, dar bomboanele înșiruite frumos pe o tăviță cu alb și albastru au avut aceeași soartă ca și pomul; nu prezentau interes.

- Acum să-mi spuneți ce vă place mai mult, o aca-dea roșie și albă, sau un elefant roșu de zahăr? îi întrebă Pollyanna fără să se dea bătută.

Amîndoi băieții păreau că nu aveau de gînd să ajute la soluționarea acestei probleme. Plîngeau mereu, și cînd Pollyanna puse în mîna celui mai mare o acadea crezînd astfel că îl va face să deschidă ochii, băiețașul deschise mîna, și acadeaua căzu și se sfărîmă pe jos.

Gladys nu se mai putea stăpîni.

- Ȑștia sînt copiii cei mai rîi de pe lume! După toată munca dumatăle ca să le faci pom, atît știi, să urle de parcă i-ai omorî.

- Poate să încerci cu jucăriile, îi șopti Judit. I-am luat un ursuleț celui mai mic, știi că mi-ai spus...

- Bună idee.

Pollyanna scotoci printre pachetele de sub pat, rupse hîrtia care înfășură ursulețul, dar toate strădaniile erau în zadar. Băiețașul ținea ochii închiși cu încăpățîinare și nu voia cu nici un chip să-i deschidă. Cînd Pollyanna îl mîngîie ușurel pe obraz cu căpșorul de catifea al ursulețului, copilul se aruncă în brațele frățiorului mai mare, cuprins de groază. Pollyanna stătea în fața lor, cu ursulețul în mînă, descurajată, privind la copiii cărora voise să le facă un Crăciun mai frumos.

Gladys își spunea tocmai părerăa despre asemenea purtare, cînd Pollyanna, în sfîrșit înțelegînd ce mai rămînea de făcut ca să salveze situația, se adresă copiilor:

- Ia ascultați, băieți. Ce ați zice voi dacă pomul de Crăciun ar veni la voi acasă?

Bineînțeles, nu primi nici un răspuns. Ar fi fost prea mult. Dar Pollyannei i se păru că hohotele de plîns s-au mai domolit și deduse de aici că auziseră, că ascultau. Își repetă deci propunerea cu amănunte.

- Vreți acasă, copii? Mergem și noi, luăm și pomul și celelalte lucruri, îl punem unde o să spuneți voi și pe urmă îl puteți vedea cît veți voi.

Plînsetele conteniră în sfîrșit. Băiețașul cel mai mare deschise ochii umflați de plîns și își privi frățiorul. Celălalt făcu la fel. După cele două fețe schimonosite de plîns se cunoștea că erau încă prea

amăriți ca să zîmbească, dar se vedea că ideea Pollyannei le plăcea.

- Asta-i tot ce putem face, spuse Pollyanna hotărîtă; strîngem podoabele în cutii, punem pachetele în coșul meu de piață și tu Jimmy iei pomul, așa cum ai făcut cînd l-am cumpărat.

S-au pus cu toții la treabă. În scurt timp, pomișorul fusese dezbrăcat, toate ornamentele împachetate, gata să fie transportate. Nemișcați, cei doi copii păreau doi osîndiți la moarte, cărora, pe neașteptate, li se anunță grațierea.

Pollyanna crezuse că ea și Jimmy aveau să ducă pomul și pe cei doi copii, iar musafirii vor rămîne acasă să petreacă așa cum vor crede, în continuare. Văzu însă că aceștia voiau să ia parte și ei la mica expediție. Cînd părăsiră cu toții casa, formau parcă o mică procesiune.

Pollyanna se ocupa de cei doi băiețași care părea că se tem mai puțin de ea decît de toți ceilalți, poate fiindcă ea fusese cu ideea de a-i duce acasă. Jimmy ducea pomul, Russel, coșul cu pachete, Judit, bomboanele, și Gladys, cutiile cu ornamentele pomului, împachetate în grabă. Deși era ajunul Crăciunului, nu trecură neluați în seamă. Cîțiva oameni îi priveau din ferestre, iar trecătorii rîdeau de ei.

În orașele mari, bogații și sărăcimea locuiesc aproape unii de alții. Era scurt drumul dintre cartierul elegant unde locuia Pollyanna cu soțul ei și acela unde se duceau cu copiii. Trecură pe străzi care le păreau a fi din altă țară, străzi unde se înghesuia lumea, unde nu vedeai o față cunoscută, unde răsunau crîmpeie de vorbă în limbi ciudate, străine, încît te puteai crede în turnul Babei. Fețele copiilor se luminau pe măsură ce-

și regăseau mediul obișnuit, iar când ajunseră acasă, erau de-a dreptul voioși urcînd scările.

Locuiau într-o singură încăpere care era și dormitor și sufragerie și bucătărie. Se găsi totuși un loc și pentru pom, Și îl gătiră tot așa de frumos ca prima oară. Lipseau doar globurile de sticlă de care Pollyanna fusese mai mîndră. Cutia în care fuseseră îi scăpase lui Gladys pe cînd urcau scările, și se spărseseră toate. Deși mutat în alt mediu, pomul nu-și pierduse nimic din splendoarea lui.

Băieții, deși liniștiți că erau iarăși acasă la ei și interesați de tot ce se petrecea în jurul lor, se mai aflau încă sub impresia pericolului prin care trecuseră și se temeau să-și manifeste bucuria pe deplin. Cînd toată lumea plecă, Pollyanna, înainte de a trage ușa după ea, se întoarse în prag, și apucînd brațul bărbatului ei, îi spuse:

- Vezi, Jimmy, acum totul e în regulă.

Băieții se tîrau pe jos, pe lîngă pom; cel mare apucase o acadea și o sugea cu plăcere vădită, cel mic strîngea ursulețul cum ai strînge în brațe un copil, iar fețișoara serioasă îi zîmbea cu bunăvoință. Se destinse și obrazul Pollyannei cînd își văzu intențiile realizate.

- Acum au să petreacă cu adevărat! suspină ea. Să-i țină Dumnezeu în paza Lui!

Gladys care o luase înainte, se întoarse, și disprețuitoare zise:

- Să sperăm. Dar eu i-aș fi ținut pînă n-ar mai fi tipat, că doar nu puteau să țipe la nesfîrșit.

Pollyanna scutură din cap.

- Nu, Gladys, te înșeli. Dacă vrei să faci o plăcere cuiva, fă-o astfel încît să se poată bucura de ea. Gîndește-te la celălalt, nu la tine însuți.

- Da, ai dreptate, dar e o decepție să vezi petrecerea sfîrșindu-se astfel, spuse Judit cu simpatie.

- Mie nu mi se pare așa, răspunse veselă Pollyanna.

Ajunseseră cu toții în stradă, și Pollyanna îi impresiona ***prin mulțumirea întipărită pe fața ei.***

- Întotdeauna mi-a fost milă de oamenii care trăiesc într-un astfel de mediu, spunea ea. Am văzut totuși acum că un cămin părintesc nu poate fi nici prea strimt, nici săcărăcios. În loc să fiu decepționată, mă bucur că niște copii care îndură destule lipsuri simt ca noi că acasă e mai bine decît oriunde.

E foarte frumos că iei lucrurile astfel, o necăji Jimmy, dar parcă îți căutai motiv să faci pom; motivul îl mai avem, dar pomul nu.

Ceva mai departe au găsit un om care vindea la preț redus cîtiva brazi ce-i mai rămăseseră. Cu toate împotrivirile Pollyannei, Jimmy insistă să cumpere un pomișor. N-avea cu ce-l împodobi, căci de astă dată Pollyanna se împotrivi cu tot dinadinsul oricărei alte cheltuieli. Se mulțumi să-l împodobească cu lumînările ce-i mai rămăseseră și-i spuse de cîteva ori lui Jimmy că brădulețul, împrăștiindu-și parfumul, dăduse Crăciunului farmecul obișnuit.

De obicei Jimmy pleca de la birou sîmbătă la ora unu, mînca ceva la repezeală într-un restaurant, apoi se întorcea acasă unde o găsea pe Pollyanna așteptîndu-l, gata de plecare pentru o mică excursie. Niciodată nu li s-a întîmplat să invidieze bogătașii care sînt în mare proporție într-o metropolă ca aceea unde locuiau ei.

Această sărbătoare le părea de fiecare dată încântătoare. Se întorceau obosiți, plini de entuziasm și atât de flămânzi, încât Pollyanna nu era în stare să prepare o masă ca lumea. De aceea ea obișnuia să improvizeze pentru aceste zile o masă care se putea pregăti într-un sfert de ceas.

Pentru simbăta aceea nu făcuseră vreun plan anume. Jimmy, numărînd banii din pungă, era fericit că așa se întîmplă și nu altfel. Luni avea să-și primească leafa, dar deocamdată rămăsese în buzunar cu mai nimic. Această constatare, deprimantă pentru un pesimist, pe Jimmy doar îl amuza. Lipsa de bani nu putea influența plăcerile așteptate, căci amîndurora le plăcea să umble, aveau picioare zdravene și nu se lipseau de plăcerile pe care oamenii tineri și le pot oferi fără o cheltuială prea mare.

Jimmy se hotărî deci, din pricina împrejurărilor, să nu intre într-un restaurant, ci să se întoarcă de-a dreptul acasă și să-i ceară Pollyannei să-i dea ceva de mîncare. Luă metrolul și după un drum rapid pe sub pămînt, prin galerii reci, pline de zgomot și de curenți, ieși iar la lumină, vesel și cu inima ușoară, cum se cuvine unui tînăr lipsit de bani.

Buna lui dispoziție se întunecă însă puțin, cînd nu o găsi acasă pe Pollyanna. Crezu la început că se ascunsese undeva ca să-l necăjească. După ce o căută însă zadarnic timp de vreo două minute, își făcu socoteala că trebuie să fie la Judit. S-a dus deci alături la vecini, a sunat de cîteva ori, dar fără succes. În sfîrșit, chinurile foamei l-au făcut să-și caute singur ceva de mîncare, și succesul căutărilor a fost deplin. În frigider găsi o farfurie cu pasăre rece, și fără a mai șovăi, Jimmy hotărî că poate să o înceapă. Dacă ar fi stat puțin să se gîndească, și-ar fi amintit că de la Cră-

ciun nu mai avuseseră pasăre pe masă și că, prin urmare, bucățile din farfurie nu puteau fi rămășițe. Dar foamea îi întunecase, se vede, raționamentul.

Își pregăti deci un sandviș cu piept de pasăre, apoi, plăcându-i, își mai făcu unul mar mărișor. Își turnă, de asemenea, un pahar cu lapte dintr-o sticlă pe care o găsi tot în frigider. De obicei, lumea pretinde că laptele bun se găsește numai la țară, dar de astă dată Jimmy ar fi putut provoca pe oricine de la oricare fermă țărănească cu un lapte mai bun decât acela pe care tocmai îl băuse.

Jimmy puna lucrurile la loc și ștergea masa, când apăru și Pollyanna. O auzi că-1 strigă voioasă - pălăria și pardesiul din vestibul îi anunțau prezența - și a înțeles îndată că ceva s-a întâmplat. Se grăbi spre ea s-o sărute și să afle mai repede ceva vești. Mîncase bine, așa că era bine dispus, iar fața radioasă a Pollyannei îi sporea mai mult buna dispoziție.

- Jimmy, ghici pe cine avem azi la masă.

- Matilda Fisher? Pollyanna rîse cu poftă.

- Nu Jimmy, fii serios.

- Nu cumva pe unchiul John?

- Nu, dar ești pe aproape.

- Atunci, pe tanti Polly?

- Ești așa de naiv, Jimmy. Tot eu trebuie să-ți spun: Jamie cu Sadie.

- Chiar așa?

Jimmy se bucura tot atît de mult ca și Pollyanna. Își amintea vag de tot că a fost cîndva foarte gelos pe bietul infirm, pentru că Pollyanna îl admira. Aceasta era o amintire ștearsă a unei întâmplări din copilăria lui, care acum părea așa de îndepărtată.

- Știi ce bine îmi pare? răspunse el sincer. Afară de unchiul John nu e nimeni altul pe care l-aș primi cu atîta plăcere. O să stea multă vreme?

- Nu știu. Sadie a venit să ne invite să luăm mîine masa cu ei la hotel. Am acceptat și i-am spus că astă seară ei sînt musafirii noștri. Sadie mi-a spus că aveau să dejenze azi cu unul din editorii lui, așa că nu am să pregătesc o masă prea îmbelșugată, ci m-am gîndit să improvizez mai bine o masă rece.

- E perfect, spuse Jimmy.

Deodată, fără motiv, îl cuprinse o teamă.

- Ascultă, urmă Pollyanna, fără să știe de schimbarea neașteptată care se petrecuse în mintea lui Jimmy, ia spune-mi ce părere ai de planul meu. Ei doi sînt deprinși cu bunătăți alese, așa că m-am gîndit să servesc mai întîi supă de roșii, cu frișca deasupra, apoi - și număra pe degete felurile - stridii proaspete cu salată de pasăre, plăcinte calde, o prăjitură cu frișca și cafea. Ce zici, este bine așa?

- Minunat, făcu Jimmy cu o voce stinsă. Salată de pasăre ai zis?

- Da. Știi, n-am putut frige la repezeală puiul, așa că am luat de jos de la prăvălie cîteva bucăți de pasăre și salata o fac eu.

Deodată ridică ochii la Jimmy și încetă să mai vorbească. Soțul ei făcu o mutră atît de nenorocită că se dădu un pas înapoi și izbucni speriată: Pentru Dumnezeu, Jimmy, ce ai?

- Știi, drăguța mea, mă tem că... Jimmy șovăia să-i spună. Ți-am încurcat puțin socotelile. Pasărea era în frigider?

Pollyanna îl privi mirată.

- Da, era pentru salată. Sper că n-ai mîncat-o?

- Ba da! Nu mîncasem și credeam că ți-a rămas.

- Cum ți-a dat prin gînd una ca asta? De cînd n-am mai avut noi pasăre?

Întrebarea era logică, dar îl supăra.

- Mă rog, admit că a fost o prostie din partea mea, mărturisi Jimmy, dar nu m-am gîndit.

Pollyanna se întoarse spre el disperată și continuă cu gîndul la frișca pe care o pregătise ea.

- Dar frișca ai văzut-o. A trebuit s-o bat eu.

Pe fața nedumerită a soțului ei se citea că tot nu înțelegea.

- Un fel de lapte gros, continuă ea, și foarte scump pe care a trebuit să-l bat eu.

- Așa? mormăi Jimmy rușinat. Și mie mi-a plăcut foarte mult.

În clipa aceea se vedea bine că Pollyanna se stăpînea cu greu, dar izbuti. Cînd vorbi din nou, numai tristețea din glas îi mai trăda lupta.

- Îmi pare rău, Jimmy, dar trebuie să te rog să-mi împrumuți ceva bani. Deși ne descurcăm cam greu, dar fiindcă sîntem invitați la masă mîine, și poimîine iei leafa, mi-am permis să cheltuiesc azi aproape tot ce mai aveam. Cred că aş avea nevoie de vreo doi dolari.

Jimmy se strîmbă. Nu era în stare să prindă latura comică a lucrurilor, așa că deocamdată stătea rușinat. Nevestei lui îi trebuiau bani serioși pentru cumpărături și el abia mai avea cîtiva gologani în buzunar. Înțelegea că Pollyanna avea dreptate să fie supărată, însă simțea că dacă l-ar fi certat, nu se mai putea stăpîni nici el. Cea mai mică lipsă de măsură sau bunăvoință ar fi putut să provoace un conflict serios din cauza lui.

Din fericire, Pollyannei nu-i lipseau nici măsura nici blîndețea. Ceva din expresia feței lui Jimmy îi potoli supărarea.

- Ce e Jimmy? îl întrebă ea îngrijorată. Te simți rău? Jimmy scoase din buzunar câțiva bani și-i puse pe masă.

- Iată toată averea mea, ți-o dăruiesc, îi răspune el cu un rîs nefiresc.

Pollyanna îl privi fără să scoată un cuvînt, iar el adăugă rușinat:

- Am venit acasă să mănînc ceva, fiindcă aproape nu mai aveam bani. Dacă aș fi știut că avem musafiri, aș fi trecut pe la bancă și aș fi ridicat atîția bani încît să ne ajungă. Acum e prea tîrziu. Mi-era foame și, ca un nesocotit, am golit frigiderul.

Jimmy își pleda cauza ca un răufăcător în fața judecătorului; Pollyanna înțelese comicul situației, și trecîndu-i prima supărare, spre uimirea lui Jimmy și poate și a ei însăși, izbucni într-un rîs nervos.

- Ai mai pomenit vreodată o situație mai caraghioasă ca asta? Acum ce ne facem?

Jimmy oftă, apoi răspunse strîmbîndu-se încruntat:

- Asta-i problema. N-ai putea împrumuta ceva de la Judit?

- Aș face asta numaidecît, dacă nu mi-ar datora ea cîtiva dolari. Cerîndu-i, aș da impresia că-i amintesc de datorie.

- E drept. Va să zică nu se poate. N-ai putea lua pe datorie?

Pollyanna roși.

- Nu știu. Am plătit întotdeauna, pentru că nu prea cumpăr de pe aici. Ar fi neplăcut să cer să mi se dea pe datorie, fiindcă m-ar putea refuza.

- Mai bine nici să nu încerci. Nu ne mai rămîne nimic altceva de făcut, decît să merg și să duc ceva la Muntele de Pietate.

- Ce vrei să faci, Jimmy? întrebă Pollyanna speriată.

- Să mă duc la o casă de împrumut, să întreb cât mi-ar putea da pe ceasornicul meu.

- Să dai ceasul tău?

Vocea Pollyannei exprima groază.

- E singurul mijloc de a ne procura bani în clipa aceasta și nu e nimic rușinos în asta.

- O fi, zise Pollyanna cu îndoială, dar mie nu-mi place. Și nu mă pot împăca cu gândul că dai zălog tocmai ceasul de la unchiul John.

- Dar rămîne acolo numai pînă iau leafa adică, mai puțin decît ar sta la ceasornicar ca să-i schimbe acul. Sau vrei să duc lingurițele?

- Darurile de nuntă? spuse Pollyanna tresărind, îngrozită la gândul acesta. Nu, nicidecum!

Zbîrnîitul soneriei îi întrerupse.

- Poștașul! făcu Pollyanna indiferentă.

Jimmy coborî la cutia cu scrisori. Cînd se întoarse o găsi pe Pollyanna cu toate modestele ei bijuterii înșirate pe masă.

- O scrisoare din Beldingsville, o lămuri Jimmy întinzîndu-i scrisoarea. De ce ai scos astea?

- Jimmy, vezi ce poți lua pe lucrurile astea.

- Pentru nimic în lume! Eu te-am băgat în încurcătură cu lăcomia mea...

- Lăcomia ta? Sărăcuțul...

Jimmy nu voi să țină seamă de întrerupere și continuă:

- Eu am să te scot la liman. Pînă luni seara n-are să i se întîmple nimic ceasului meu. De altfel e lucrul cel mai simplu pe care îl putem face.

Îi trecu brațul pe după mijloc și adăugă:

- Nu fi tristă, altfel am să mă simt și mai vinovat. Pollyanna făcu un efort și surise, apoi se îmbrățișară ca și cum s-ar fi desprățit pentru multă vreme. În timp ce Jimmy trăgea ușa după el, Pollyanna își aduse aminte de scrisoarea pe care i-o dăduse Jimmy, spunînd că poartă ștampila "Beldingsville". Aruncă o privire pe adresă și recunoscuse scrisul lui Nancy. De obicei o scrisoare de la Nancy stîrnea mare bucurie, dar în după amiaza aceea Pollyanna nu se bucură de sosirea ei, pentru că nu era dispusă s-o citească. Pollyanna se duse să închidă scrisoarea într-unul din sertarele măsuței de scris, cînd deodată îi apărură înaintea fața buclătată și blajină a lui Nancy, și își aduse aminte de prietenia, de duiosia pe care i-o arătase demult, pe vremea cînd tanti Polly își ascundea sentimentele adevărate ca pe ceva rușinos. Ochii Pollyannei i se umplură de lacrimi și deschise plicul.

Peste cîteva clipe, Jimmy care se îndrepta repede spre Muntele de Pietate, auzi pași grăbiți în urma lui. Nu întoarse capul fiindcă nu-i trecea prin minte că ar putea fi cineva pe care să-l cunoască. Deodată, cineva îl apucă de braț. Se întoarse dintr-o dată, supărat, și o văzu pe Pollyanna cu capul gol, gîfîind, dar radioasă. Fiindcă nu putea vorbi încă, îi arătă o bancnotă mototolită de cinci dolari pe care o ținea în mînă.

- Cinci dolari, bîigui Jimmy, unde i-ai găsit?

Trecură cîteva clipe pînă Pollyanna fu în stare să răspundă.

- Scrisoarea lui Nancy..., vrea o centură. Așa-i că am avut noroc?

- Așa e, dar tot nu înțeleg ce e cu centura.

Gîfîind întruna, Pollyanna reuși, în sfîrșit, să-i explice că Nancy văzuse o reclamă într-un ziar de la ei

și că i-a trimis-o prin poștă împreună cu banii, ca să-i cumpere o centură.

- Trebuie să-i scriu... să nu mai trimită bani... în scrisoare simplă, spuse Pollyanna trăgându-și răsuflarea, dar ce bine că de astă dată i-a trimis așa!

Pe la ora cinci sosiră Sadie și Jamie cu mașina. Sadie arăta minunat, dar Jamie era obosit, palid și părea foarte nervos.

- A lucrat așa de mult la cartea cea nouă, se făli Sadie. Știi, Pollyanna, e cea mai bună din cărțile lui!

- Nu știu dacă va fi sau nu cea mai bună, spuse autorul cam necăjit, căci uneori mi se pare cam naivă.

Sadie protestă indignată, și Pollyanna era și ea de partea ei.

- N-am citit cartea, dar sînt sigură că n-ai putea scrie ceva care să nu fie minunat în toate privințele.

Laudele ei erau sincere, căci ținea cu adevărat la Jamie. Se temea totuși că atunci cînd îl compara cu Jimmy, fața ei trăda o satisfacție plină de îngîmfare. Jamie avea talent, dar avea și o fire greu de suportat. Era fericită că Jimmy nu semăna cu el.

Masa era pusă cu gust. Supa de roșii fuse foarte apreciată, iar Jimmy era tot atît de mîndru de nevasta lui, cît era și ea de soțul ei. Cînd apărură pe masă stridiile, plăcintele calde și salata de pasăre, Sadie îi aruncă o privire întrebătoare lui Jamie.

- Ce zici, dragul meu, crezi că vei putea mânca chiar din toate?

- Nu cred că voi putea rezista să nu mănînc din toate aceste bunătăți.

- Ce-ar fi să te mulțumești numai cu stridii și să renunți la salată, propuse Sadie. Sînt sigură că Pollyanna n-ar refuza să-ți dea o felie de pîine în locul plăcintei care ți-ar face rău.

- Nu cred să-i cadă greu plăcintele, Sadie, se împotrivi Pollyanna. Sînt mult mai bune decît pîinea și așa de ușoare!

Dar Sadie scutură din cap și spuse că pentru Jamie ar fi mai bine să nu mănînce plăcintele calde.

- Vezi, pentru că stă mereu la mașina de scris, o lămurea ea, trebuie să fie mai prudent decît unul care ar face mai multă mișcare.

- Cu alte cuvinte, spuse Jamie calm, un infirm trebuie să aibă grijă de digestie.

Felul lui de a fi nu era vrednic de un tînăr scriitor cu reputație, deși toți se străduiau să-l îmbărbăteze și să-l înveselească. Bine că desertul se compunea tot din feluri pe care le putea gusta, numai cafeaua îi era interzisă de Sadie.

- Jamie e așa de nervos! I-ajunge cafeaua de dimineață. Dacă ar mai bea încă una n-ar mai dormi toată noaptea.

Sadie și Jamie au plecat devreme, pentru că pe Jamie îl obosise călătoria și întrevederea cu editorul. Rămași singuri, Pollyanna și Jimmy s-au pus pe lucru ca să spele vasele adunate în chiuvetă. După ce a șters ultima farfurioară și a așezat-o peste teancul celor de pe masă, Jimmy se întoarse deodată spre Pollyanna, o strînse în brațe și o întrebă:

- M-ai iertat fiindcă am mîncat frișca?

- Da, Jimmy, spuse Pollyanna veselă, îmi pare bine că ai mîncat-o, fiindcă, la urma urmei, faptul acesta n-a avut urmări tragice.

Într-o dimineață cu soare din săptămîna care a urmat vizitei lui Jamie, Gladys Moore sosi la Pollyanna foarte amărîtă; se trînti într-un fotoliu și oftă din

adîncul inimii ei de cîteva ori, sperînd că astfel va atrage mai repede atenția asupra ei.

- Ce lume nesuferită! rosti ea cu convingere.

Gladys nu era o companie plăcută, chiar și cînd era bine dispusă. Era violentă și impulsivă cînd exprima unele păreri cu care nu era de acord. Gladys bine dispusă, în comparație cu Gladys prost dispusă, era ca o zi de primăvară, fie ea și ploioasă, față de o zi de iarnă viforoasă și întunecată.

Totuși Pollyanna o iubea, poate fiindcă și Gladys o iubea cu adevărat. De aceea îi răspunse cu dragălașenie la cele cîteva cuvinte îmbufnate.

- Cine te supără, draguță?

- Totul și toți.

Pollyanna zîmbi.

- Nu mi se pare chiar așa. În primul rînd, iată, vremea e splendidă.

Gladys întoarse privirea spre fereastră, și fu surprinsă cînd descoperi printre mulțimea coșurilor, un petec de cer albastru.

- Da, vremea e frumoasă, recunosc și ea, parcă în silă.

- Așa se întîmplă cu multe lucruri. Dacă te-ai chinui să le numeri, ai vedea că sînt mai multe frumoase decît urîte. Nu-i așa?

Gladys părea a se îndoii.

- Tata a venit și ne ceartă întruna...

Pollyanna nu o lăsă să termine.

- A venit tatăl tău? Trebuie să-ți pară bine! Gladys se îndreptă în scaun fără să-i răspundă. După cîtva timp spuse posomorită:

- Îmi pare bine să-l văd, dar nu pricepe o mulțime de lucruri. Se supără și se ceartă din orice. Pe urmă, băieții. Născocesc mereu alte prostii.

- Ce vrei, sînt copii sănătoși, vioi și ar trebui să te bucuri. Cumînțenia la băieți pe mine mai curînd m-ar speria.

Era un lucru vădit că Gladys prezenta cu o oarecare gradație tînguirile ei. Ajungînd la punctul culminant, vorbi atît de repezit încît fu nevoită să se oprească, sleită de puteri. Ea povesti Pollyannei că, acum două zile, o persoană care pînă atunci fusese în strînse relații cu mama ei, dăduse un bal la care ea nu fusese invitată. După felul cum povestea Gladys, Pollyanna recunoscuse ecoul resentimentelor doamnei Moore. Unele cuvinte înțepătoare (de asta era sigură), erau întocmai cele rostite de ea cînd povestea despre jignirea care-i fusese adusă.

- Vezi tu, toate femeile sînt geloase pe ea. Arată așa de tînără și e atît de curtată că le e teamă s-o invite. Mama nu ține de fel la invitațiile lor; o plictisesc grozav. În seara aceea s-ar fi putut duce în altă parte, unde era invitată, dar ea a vrut să fie liberă ca să se poată duce la balul acela.

Pollyanna se ferea să exprime o apreciere la care Gladys părea că se așteaptă. Spuse doar:

- Cred că te-ai bucurat că în seara aceea ai fi putut fi împreună cu mama ta.

Gladys se întoarse spre ea ca s-o poată vedea mai bine.

- Spune-mi te rog, întotdeauna faci așa?

- Ce fac?

- Întotdeauna cauți ***un motiv să fii mulțumită?***

Am impresia că atunci cînd îți povestesc ceva foarte urît și foarte rău, nu uiți niciodată să mă întrebi dacă n-ar exista ceva care să mă poată face fericită.

Pollyanna șovăi o clipă, apoi își spuse că venise momentul s-o învățe și pe Gladys ***jocul mulțumirii.***

În copilărie vorbise tuturor despre jocul ei, ca de un lucru firesc, dar nevinovăția copilărească îi pierise. Uneori se gîndea cu spaimă la ceea ce-și permisesese să spună unor persoane în vîrstă și la uimitoarea indulgență cu care acestea o ascultasera, fiindcă nu-și dăduse seama că pînă și cele mai înăcrite ființe nu se puteau supăra de confidențele unui copil și să le ia drept pretenții de a le face morală.

Acum, pentru că Gladys îi pusese întrebarea, era drept să-i și răspundă. Mai mult decît oricare altul, fetița asta avea nevoie să învețe **jocul mulțumirii**. Pollyanna îi răspunse calm:

- Cînd eram copil, tata m-a învățat să caut totdeauna în tot ce mi se întîmplă, partea plăcută a lucrurilor, ceea ce m-ar putea mulțumi. Am făcut din lucrul acesta un joc.

- Un joc? întrebă Gladys care asculta cu luare aminte. Nu-mi închipui ce fel de joc ar putea fi.

Cel mai bun din lume, o încredința Pollyanna cu convingere. Uite cum a început. Tata era pastor misionar într-o bisericuță misionară și la fiecare Crăciun primeam un butoi cu fel de fel de lucruri.

Tăcu pentru un moment, văzînd fața atentă a lui Gladys care era întoarsă spre ea:

- Nu cred că știi ce e acela un butoi pentru misionari.

Gladys mărturisi că într-adevăr nu știa, și adăugă:

- Eu credeam că tot ce se trimite misiunii e pentru păgîni.

- Nu întotdeauna. Unele biserici trimit pastorilor nevoiași un butoi sau o ladă, o dată sau de două ori pe an. Se pun înăuntru fel de fel de lucruri, nu noi, dar în stare bună: haine care au rămas mici, și alte lucruri asemănătoare.

- Phiii! se supără Gladys, eu n-aș accepta să mi se trimită haine uzate; înseamnă să tratezi pastorii ca pe niște cerșetori.

Pollyanna zîmbi, dar încercă să-i arate că nu greșea.

- Eram foarte agitată cînd sosea butoiul, urmă ea. De fiecare dată speram că voi găsi în el un lucru minunat.

Odată mi-am dorit cu atîta ardoare o păpușă, încît mi se părea că n-aș putea trăi fără ea. Tata scrisese bisericii care urma să ne trimită butoiul. Cred că mă auzise rugîndu-mă și pentru păpușă, așa că atunci cînd a fost întrebat ce lucruri anume ne sînt de trebuință, trecu pe listă și o păpușă. Cînd sosi butoiul, singurul lucru pe care l-am găsit pentru un copil, erau o pereche de cîrje.

Gladys sări de pe scaun.

- Asta-i cea mai grozavă infamie de care am auzit vreodată. Cîrje! De indignare, ochii ei scăpărau fulgere. Se liniști în cele din urmă și privind-o pe Pollyanna zise:

Bietul copil!

- Ajunci am născocit noi jocul, urmă Pollyanna surîzînd la exclamația lui Gladys. Firește, n-aveam nevoie de cîrje, dar tata mi-a spus că trebuie să fiu mulțumită că n-am nevoie de ele. **De atunci, oricît de grea ar fi o situație, găsesc că se poate afla în ea și un motiv de mulțumire.** Tocmai acesta e jocul, și cu cît e mai greu, cu atît mai mare e plăcerea de a-l juca.

Gladys rămase pe gînduri, apoi spuse:

- Și asta e totul?

- Da.

- N-ai încercat niciodată. Nu e altul în lume care să aducă satisfacții.

- Ascultă, spuse Gladys plecându-se spre Pollyanna ca să dea mai multă greutate cuvintelor, te deosebești atît de mult de toți ceilalți oameni, încît îmi vine să cred că ai fi în stare să găsești o plăcere chiar și în faptul de a participa la propria ta înmormîntare.

Pollyanna începu să rîdă.

- Dacă ar fi așa, atunci să știi că nu-1 joc degeaba.

- Oh! exclamă Gladys, apoi se opri cîteva clipe. Ce părere ai, întrebă în cele din urmă, aș ajunge să-ți semăn dacă aș juca și eu jocul acesta?

- Cred că sînt o fire veselă, cum zice lumea, dar firea omului poate fi îngrijită și îmbunătățită întocmai ca o grădină. Am trecut prin multe ceasuri grele: mama mea a murit cînd eram mică, iar tata a murit cînd aveam unsprezece ani. Atunci m-am dus să stau la o mătușă pe care nu o cunoșteam și care nu era obișnuită cu copiii. Mai tîrziu am suferit un accident de pe urma căruia n-am putut umbla doi ani de zile. Am suferit mult atunci. Nu cred că numai cu firea mea veselă aș fi putut învinge totul. De n-ar fi fost **jocul mulțumirii**, cred că aș fi devenit una din persoanele acelea plictisitoare, care se plîng întotdeauna, și-și fac viața o povară pentru ele și pentru cei din jur.

Gladys apucă mîna Pollyannei și și-o puse pe obraz.

- Dacă aș crede că jocul acesta m-ar putea face să-ți semăn (sforțarea de a-și ascunde emoția îi înăsprea vocea), aș începe îndată. Nu prea văd cum m-aș putea socoti fericită cînd frații mei sînt așa de răi, cînd bucătăreasa devine obraznică sau cînd tata se poartă rău cu mama. Totuși, toate aceste neplăceri nu se potrivesc cu suferințele prin care ai trecut tu. Oftă din

adîncul inimii apoi continuă: la urma urmei, n-am ce pierde dacă încerc. Să văd, ajung și eu la același rezultat ca tine?

Pollyanna abia avu timp s-o îndemne să încerce, cînd sosi și Judit, vădit descurajată. O salută cu răceală pe Gladys pe care n-o prea simpatiza, apoi își deschise inima către Pollyanna.

- Știi că iar am încercat să fac prăjiturile acelea și au ieșit mai prost ca oricînd. Nu-mi mai rămîne altceva nimic de făcut decît să renunț la bucătărie. Cît de mult aș vrea să-1 pot convinge pe Russel să nu mai facem menaj și să mîncăm la o pensiune. Nu știu de ce nu vrea, că de altfel e destul de pretențios în privința mîncării și nu înțeleg de ce aș rămîne roabă bucătăriei cînd nici nu-mi place și nici pe el nu-1 pot mulțumi.

- O! exclamă Gladys rîzînd după ce ascultase cu luare aminte la tînguirile acestea, mi se pare că ești mai rea ca mine. Apoi întorcîndu-se spre Pollyanna zise: De ce nu o înveți jocul tău?

Pollyanna roși, dar nu răspunse. Supărarea Juditei se prefăcu încetul cu încetul în curiozitate.

- Ce vrea să spună cu "jocul tău"?

Gladys nu-i lăasă Pollyannei timp să răspundă:

- Îți dai seama și tu că Pollyanna nu e ca noi?

- Așa ea. Cred că ai dreptate.

- Nu face întruna mofturi, nu-i așa? Nu spune că totul e greu și că e mai nenorocită decît toată lumea. Știi de ce? Din pricina unui joc pe care 1-a jucat de cînd era mică.

Judit se întoarse spre Pollyanna, așteptîndu-se la o împotrivire din partea ei, dar aceasta se mulțumi să zîm-bească doar. Gladys i se adresă atunci stăruitoare:

- Povestește, povestește-i odată întîmplarea aceea cu cîrjele.

- Cîrje?! zise Judit trîntindu-se pe scaun. Despre ce e vorba, Pollyanna? Ce legătură e între cîrje și jocul acela?

Pentru a doua oară în interval de o jumătate de oră, Pollyanna povesti istoria unei decepții copilărești, prefăcută dintr-o genială intuiție a tatălui ei într-o minunată prismă care avea să îmbrace de aici înainte toate culorile curcubeului, clipe grele pe care avea să le întâmpine în viață. Judit asculta cu luare aminte, dar se vedea limpede că era încredințată că supărările ei se deosebeau de acelea ale altora. Când Pollyanna sfîrși, Judit șovăi puțin, înainte de a-și spune părerea:

- Metoda asta poate să reușească în anumite cazuri, dar nu prea văd...

Gladys nu se mai putea stăpîni.

- Pentru numele lui Dumnezeu! izbucni ea, nu cumva crezi că, deoarece nu ți-au reușit prăjiturile, ești într-o situație mai rea decît a Pollyannei cînd i-au murit părinții, și a fost bolnavă încît n-a putut să umble doi ani?

Era întocmai ceea ce gîndea Judit, dar nu-i plăcea să i se spună lucrul acesta așa, direct. Răspunse pe un ton tăios:

- Nu, nicidecum.

- ***Mi se pare***, urmă Gladys, ***că dacă ea a reușit să joace jocul mulțumirii, putem să încercăm și noi.*** Eu o duc mai prost decît dumneata. Dacă ai avea ca mine, trei ștrengari de frați de îngrijit, ai avea de ce să te plîngi. Ai un soț, e drept, dar acela e bărbat, nu se poate compara cu niște pușlamale ca Gregor și Malcom. De altfel, adăugă după o clipă de gîndire, cred că nu voi avea un soț cîta vreme nu voi fi scăpat de frații noștri.

Judit nu se putu opri să rîdă de această primă încercare a lui Gladys de a juca **jocul mulțumirii**. Dar fata, vrînd să impresioneze auditoriul cu supărările pe care le avea de îndurat, ca soră mai mare a trei frați, urmă:

- Altă dată Norman era mai cuminte decît ceilalți: se lăsa bătut fără să riposteze cu picioarele, dar acum s-a făcut și el tot așa de rău ca ceilalți. Zilele astea a furat ciocolată dintr-o cutie care fusese trimisă mamei. Știam că el făcuse isprava aceasta, dar nu voia să recunoască. La urmă, i-am spus că pot afla cine a făcut treaba asta, întrebîndu-L pe Dumnezeu.

Judit rîse de ideea aceasta, iar Pollyanna nu părea mulțumită. Hotărî în sinea ei ca la prima ocazie să stea mai mult de vorbă cu Gladys în privința unei astfel de metode de educație. Gladys, nebănuind nemulțumirea ascunsă a prietenei sale, urmă:

- Peste o oră vine la mine, mă privește cu un aer ciudat și mă-ntreabă: "L-ai întrebât pe Dumnezeu cine a luat ciocolata?" I-am spus că încă nu avusesem timp. Ce credeți că-mi răspunde: "Ei bine, nici nu mai încerca. L-am întrebât eu și mi-a răspuns că a uitat numele copilului".

La o asemenea replică nu se putea să nu rîdă. Gladys așteptă să se potolească rîsul, apoi întrebă:

- Mă rog, la ce mulțumire mă pot aștepta de la un copil ca acesta?

- Să fii mulțumită că nu e un copil prost, răspunse Judit rîzînd. Trebuie să fie foarte deștept ca să-1 taie capul la asemenea lucruri.

- O, Norman nu e prost, confirmă și Gladys mulțumită, de altfel nici ceilalți. Au o grămadă de defecte, dar sînt inteligenți.

Apoi, întorcîndu-se spre pendula care într-un interval de liniște bătuse ora, zise:

- Nu cumva vrei să-mi spui că merge bine?

- E înainte cu două minute, l-am confruntat azi dimineață cu ceasornicul lui Jimmy.

- Dacă-i așa, trebuie să plec. Nu pot lipsi cînd se întorc băieții la prînz. Data trecută cînd am fost aici și-au aruncat pîinea cu marmeladă. Bucătăreasa mi-a spus că dacă se mai întîmplă, își ia pălăria și pleacă. Era marmeladă pînă și pe tavan, de parcă ar fi strivit țîntari. La drept vorbind, imediat ce sosesc ei nu mă mai pot duce niciunde; trebuie să plec imediat.

- Pe cît mi se pare, aruncă Judit ca s-o necăjească, nu e așa de ușor să joci jocul Pollyannei.

- Așa e, cred că mi-ar trebui puțină deprindere ca să ajung să-1 joc bine. Totuși îmi pare bine că trebuie să plec, altfel s-ar sătura lumea de prezența mea.

Deși glumea, Gladys luase jocul în serios. Fetiței, nedeprinsă cu lumea, Pollyanna îi apărea ca o întruchipare a tuturor virtuților. Admirația pe care o simțea față de mama ei era oarbă și nerațională, dar cînd era vorba de ceilalți, avea o judecată sănătoasă, dar aspră.

Un simțămînt înalt, închis în sufletul ei, înțelegea firea nobilă a Pollyannei. Era sub influența ei, așa cum un grăunte ascuns în pămînt suferă puterea soarelui de primăvară.

Pînă și Judit se stăpînise cu greu, ca să nu rostească cumva cuvintele de batjocură ce-i veneau pe buze cînd își amintea de cîrjele din butoiul misiunii. Ca mai toți oamenii nervoși, Judit privea supărările ei personale printr-o lentilă care mărește; găsea însă mai ușor cuvinte de îmbărbătare pentru supărările celorlalți. **Pentru prima oară înțelesese că voioșia**

nedesmințită a Pollyannei nu izvora din-tr-o viață mai plăcută decît a celorlalți, ci din obișnuința ei de a căuta partea frumoasă în toate lucrurile, chiar și în lucrurile neplăcute.

- Draga de ea! se gîdea Judit care cu o oră înainte plînsese cu lacrimi amare din pricina prăjiturii nereușite.

Apoi începu să cînte, pe cînd curăța cu cuțitul coca arsă de pe fundul tăvii. La urma urmei, bine că nu trebuie să mîncăm prăjitura asta!"

* * *

Într-o minunată dimineață însorită de ianuarie, masa Pollyannei părea pusă pentru un prînz de gală, iar nu pentru un simplu dejun. Pe locul lui Jimmy, stive de cărți legate în piele, frumoase la înfățișare, dădeau impresia că sînt deosebit de interesante.

Îmbrăcîndu-se, Jimmy cînta în gura mare. În bucătărie, Pollyanna se plimba de colo, colo, luînd un lucru, punîndu-1 jos numaidecît, așteptînd cu nerăbdare ca Jimmy să intre în sufragerie. Nu se mai gîdea la mîncare, ci numai la cărți.

"A", își spunea ea cu sufletul la gură, "să dea bunul Dumnezeu să-i placă! Sper să nu prefere altceva. În sfîrșit, iată-1!"

Luă slănina pentru dejun și o puse în frigider crezînd că o pune în cuptor. N-avea habar ce făcea, fiindcă auzise ușa camerei de la baie închizîndu-se zgomotos și pe Jimmy că intră fluierînd în sufragerie. În pragul ușii se opri și încetă să mai fluiera. Urmă o clipă de tăcere, timp în care Pollyanna rămase nemișcată, abia răsuflînd. Atunci se auzi deodată o izbucnire deosebită:

- Sfinte Dumnezeule! Ce-i asta, Pollyanna?

Pollyanna fugi spre el.

- O, Jimmy, strigă ea aruncându-se de gîtul lui, îţi plac? Ai fi preferat altceva?

Jimmy o strînse în braţe.

- Îmi plac foarte mult. Dar ce-ai făcut? Ai prădat o librărie?

Pollyanna nu respinse acuzaţia.

- Mi se pare că nici nu te-ai uitat la ele. Ți-am luat operele lui Dickens. Jimmy, te-ar interesa cumva vreun alt autor?

- Nicidecum. De n-ar fi scris decît istoria lui David Coperfield şi pe aceea a lui Oliver Twist, cei doi copii ai nimănui, Dickens şi-ar fi putut lungi lista scrierilor cu povestea vieţii mele. Vezi că sînt în măsură să-l apreciez mai bine decît oricare altul.

Pollyanna înăbuşi un suspin lipindu-se de pieptul lui Jimmy.

- Jimmy dragă, îmi pare rău că ți-am amintit de asta, chiar acum de ziua ta.

- Asta nu trebuie să te tulbure, draga mea, trebuie să-mi amintesc de copilul sărman care am fost, pentru ca să mă pot bucura din toată toată inima de fericirea mea de azi.

Tot strîngînd-o în braţe, Jimmy schimbă subiectul despre aceste triste amintiri.

- Ia te uită ce cheltuială! Sînt sigur că ai cheltuit pe cărţi banii tăi de buzunar pe o lună.

- Nu cheltuiesc banii degeaba, se împotrivi ea cu aprindere, n-am plătit totul o dată.

- Aha, acum înţeleg. Doi dolari acum, pe urmă doi dolari pe lună, probabil pentru tot restul vieţii. Îţi închipui că în astfel de condiţii se poate cumpăra ieftin. Nu te mai osteni cu dejunul, Pollyanna, în loc să mănînc fructe, am să citesc cum a scăpat Oliver Twist

de soarta vitregă ce-1 aștepta și în loc de budincă de gris, mă voi documenta cu privire la viața lui David...

- Jimmy, încetează cu fleacurile. Ca desert avem struguri; îi aduc imediat.

Masa fu exact ceea ce trebuia să fie: clipa de fericire deplină și de veselie. Jimmy se plînse că stivele de cărți îl împiedicau să-și vadă nevasta, așa că le așază de o parte și de alta a mesei ca s-o poată privi după pofta inimii lui. Fu și un moment de agitație, din pricina misterioasei dispariții a tigăii cu slănină. O căutară amîndoi. Pollyanna pretindea că asta era suficient să te facă să crezi în vrăjitorie. Într-un sfîrșit, după căutări înverșunate, o găsiră în frigider. Pollyanna se supără fiindcă Jimmy o învinui că ar fi pus-o chiar ea în locul acela. Abia după o discuție lungă și aprinsă, ea reflectă adînc și recunoscuse că fiind atît de emoționată, încît nu mai știa ce să facă, pusese slămina în frigider, în loc să o pună în cuptor. În această atmosferă de deplină veselie și dragoste, începu aniversarea nașterii lui Jimmy.

Pollyanna își făgăduise că din această aniversare avea să facă o sărbătoare a familiei, căci copilăria lui Jimmy era pentru ea mereu o amintire dureroasă. Avea neîncetat în minte imaginea vie a lui Jimmy, așa cum îl zărise prima oară: un biet orfan părăsit, șezînd la marginea drumului, pistruiat, murdar, dar purtînd de pe atunci în el calitățile care aveau să-1 înfățișeze pe Jimmy cel de azi, pe care ea îl iubea din tot sufletul. Își exprimase și atunci dorința de a munci ca să-și câștige existența. Pollyanna își amintea de brațul slăbuț pe care Jimmy îl întinsese ca să-i vadă puterea mușchilor și ochii i se umplură de lacrimi.

E drept că Jimmy a fost binecuvîntat. Mulțumită intervenției ei, își găsise un cămin în casa lui John

Pendleton. Putuse studia și călători și știuse să se facă iubit de tutorele lui. Totuși, ceea ce Jimmy dorise mai presus de toate, fără să-și poată realiza visul, era o adevărată familie și dragostea unei mame. Pollyanna înțelegea că menirea ei este să umple acest gol; trebuia să fie întotdeauna atît soție cît și mamă.

Oricît de departe și-ar fi urmărit amintirile, nu ținea minte ca ziua nașterii lui Jimmy să fi fost sărbătorită vreodată și, de aceea, Pollyanna hotărîse că prima aniversare după căsătoria lor trebuia să fie însemnată și sărbătorită. Dorea ca surpriza să fie deplină, așa că făcu toate pregătirile în ascuns, ca să nu trezească bănuieli bărbatului ei. Un coleg de școală de-al lui Jimmy și soția acestuia, fuseră invitați, și ei primiră cu plăcere. Apoi, o tînră pereche, pe care o cunoscuseră la biserică, completa numărul persoanelor care fuseseră invitate. Trebui să scoată scaune pînă și din dormitor, ca să aibă pe ce să așeze musafirii.

Abia plecase Jimmy, și Pollyanna se și puse pe lucru. Judit, care veni ceva mai tîrziu ca să ajute, fu surprinsă de fața ei radioasă.

- Nu știu cum poți fi atît de veselă, Pollyanna, cînd ai atîta treabă.

- Veselă? repetă Pollyanna. De ce n-aș fi veselă? E ziua cea mai frumoasă din viața mea.

- Nu vād ce mare bucurie poate fi să muncești de dimineața pînă seara.

- Ai dreptate, dar să fac ceva pentru Jimmy nu înseamnă că muncesc și chiar de-ar fi cu adevărat muncă grea, tot n-aș avea de ce să mă plîng.

Judit o privea trecînd de la o treabă la alta, ușoară și voioasă. Pe cînd o urmărea, înțelegea din ce în ce mai limpede că oboseala și supărarea nu depind de lucrul

pe care-1 faci, și nici de felul lui, ci numai de inima cu care-1 faci. Pollyanna putea să muncească pînă la extenuare, putea să se încarce cu sarcini mult mai grele decît posibilitățile ei fizice, însă niciodată ea nu devenea roaba muncii sale.

Judit lucra alături de ea, deși Pollyanna se împotrivea, rugînd-o mereu să nu se obosească, spre a putea fi odihnită seara. La ora unu, cele două prietene mîncară pe fugă ceva, apoi Judit aranja festiv masa, treabă la care ea se lăuda că se pricepe. Și într-adevăr așa era. După ce isprăvi, Pollyanna o trimise acasă pînă la ora șase și jumătate.

- Ești un înger și m-ai ajutat de minune, dar dacă stai încă un minut să știi că mă încurci grozav.

Judit plecă rîzînd, mirată că nu simțea nici o oboseală deși muncise toată ziua.

"Se vede că e cu mult mai plăcut să faci treabă cu încă cineva, își spunea ea, sau poate că felul de a vedea al Pollyannei face minuni."

Își amintea de un cîntec pe care-1 cînta la școală, fără să-i înțeleagă sensul adînc:

"Cu sufletul voios vei merge ziua toată,
Cu sufletu-ntristat oftezi, te-oprești la poartă".

Jimmy se întoarce acasă mai devreme cu trei sferuri de oră decît de obicei. Cînd auzi cheia în broască, Pollyanna se repezi să-1 întîmpine. Purta un șorț cu mîneci ca să nu se vadă rochia ei cea mai frumoasă.

- Jimmy, spuse ea mai mult speriată decît bucuroasă, cum se face că ai venit așa devreme?

- Cum asta? Un om n-are voie să-și serbeze aniversarea? întrebă Jimmy.

— Vezi bine că are voie, dar... dar să rămîi în salon și să nu bagi în seamă mirosurile din bucătărie. Ți-am pregătit o surpriză.

Ferestrele salonului erau deschise pentru că vremea era frumoasă și temperatura destul de ridicată. Portarul, lipsit de judecată, dăduse drumul la calorifer, așa că atmosfera apartamentului ar fi devenit înăbușitoare dacă ferestrele n-ar fi fost deschise. Pe când Pollyanna vorbea cu Jimmy, ușa sufrageriei se deschise fără zgomot în spatele ei, apoi, împinsă de curent se închise pocnind. Totuși, clipa cât se întredeschise fu de-ajuns ca Jimmy să vadă mica lor masă rotundă mărită la o dimensiune neobișnuită, și pe ea mai multe tacîmuri. Jimmy strînse buzele de teamă să nu rostească vreo observație nelalocul ei. Când îndrăzni în sfîrșit să vorbească, întrebă pe un ton smerit:

- Îmi dai voie, doamnă, să citesc "Dombey și fiul"?

Pollyanna îi mîngîie părul cu un gest de mamă.

- Îmbracă-te mai întîi. Pentru o masă de sărbătoare vreau să te văd bine îmbrăcat și cu pantofii lustruiți.

Jimmy se prefăcu că se împotrivește pentru a salva aparențele, apoi spuse:

- Sînt de acord să-mi schimb costumul, dar e curat despotism să-mi pretinzi să-mi lustruiesc și pantofii, picioarele le țin sub masă.

Pollyanna era de neînduplecat.

- Chiar dacă nu-i văd, vreau să-i știu curați.

Jimmy se supuse, iar Pollyanna se întoarce la treburile ei. La ora șase și douăzeci și cinci, se auzi soneria. Jimmy se duse să deschidă. Fusesse mai dinainte stabilit ca musafirii să se adune la Judit, apoi să vină cu toții la Pollyanna. Iar ea nici nu băgă de seamă uimirea simulată a lui Jimmy la vederea musafirilor, când veni în fugă să-i primească și se bucură că surpriza îi reușise.

- Era gata, gata să-mi strice planurile întorcându-se mai devreme acasă, le spuse ea îmbrățișându-l pe Jimmy. Eram îngrozită când l-am auzit. A trebuit să-i spun să nu deschidă ușa sufrageriei fiindcă i-am pregătit o mare surpriză.

- Și dac-o deschidea, tot nu băga nimic de seamă, spuse rîzînd o blondă frumușică, soția colegului de școală al lui Jimmy, doamna Bacon; bărbații nu prea observă ce e în jurul lor. Eu i-am pregătit darul de Crăciun sub ochii lui și Bob tot n-a băgat de seamă nimic.

- I-ascultă Bacon, mi se pare că cucoanele fac observații nu tocmai măgulitoare asupra inteligenței noastre. Ai de gînd să rabzi una ca asta?

- Sînt de părere, răspunse acesta cu seninătate, că pentru a duce o viață plăcută, singura posibilitate e să nu bagi de seamă totul. Dacă asta se cheamă prostie, folosiți-vă de ea cum puteți mai bine.

Pollyanna nu era dintre acele gospodine tinere ale căror cunoștințe recent dobîndite se spulberă la cea dintîi probă. Își învățase lecția prea bine pentru a o uita. Masa fuse minunată, musafirii aveau toți poftă de mîncare, iar în jurul mesei domnea buna dispoziție și o veselie care deosebea această sărbătoare modestă de banchetele de la restaurant, cu mese multe și oameni numeroși care nu reușesc să mănînce tot ce li se servește.

- E prima seară plăcută pe care o petrec de cînd sînt la New York, spuse micuța doamnă Bacon. Ceilalți aprobă.

Pollyanna aștepta cu nerăbdare să afle părerea lui Jimmy. Deși foarte primitoare, ar fi dorit să-și vadă musafirii plecați mai degrabă. De aceea se întoarse spre Jimmy, de îndată ce închise ușa în urma lor.

- Ți-a plăcut masa, Jimmy?
- A fost minunată.
- E prima oară cînd îți sărbătorești aniversarea, nu-i așa?

- Prima oară, dar de-ar fi și ultima, tot ar răscumpăra toate clipele grele din viața mea.

- Jimmy, se împotrivi Pollyanna cu ochii în lacrimi, de ce spui că putea fi ultima?

- Cînd mă vei cunoaște mai bine s-ar putea să-ți dai seama că nu sînt vrednic de atîta osteneală.

Pollyanna, redobîndindu-și pe dată voioșia, rîse de această prostie și-i răspunse că trebuia să se deprindă să-și serbeze, de aici încolo, aniversarea, în fiecare an, atît cît va trăi.

- Firește, de acum înainte n-o să mai fie surpriză, fiindcă știi.

Deodată, amintindu-și de frișca ce mai rămăsese, se repezi în bucătărie s-o pună în frigider. Pe cînd ieșea din cameră, Jimmy scoase oftînd două bilete verzi:

- Fotoliul de orchestră, rîndul 5, suspină Jimmy. Erau de la spectacolul pe care de atîta vreme amînăm să-1 vedem, motivînd mereu că nu ne putem permite cheltuiala aceasta. Surprizele sînt plăcute, dar nu atunci cînd ele coincid.

* * *

Dacă firea ar fi împins-o pe Pollyanna pe altă cale decît pe aceea a iubirii aproapelui, eforturile lui Gladys de a juca **jocul mulțumirii** ar fi putut s-o înveselească. Lupta unei fete needucate de a rămîne la înălțimea țelului propus era însă atît de patetică, încît atunci chiar cînd eforturile ei deveneau comice,

Pollyanna se simțea înduioșată, mai mult decât înveselită.

Într-o zi Gladys îi comunică la telefon plecarea bucătăresei, pe care o scosese din fire una din șotiile lui Gregor. Femeia plecase tocmai cu o oră înainte de dejun, așa că fetița se străduia s-o înlocuiască. Firește că încercările ei nu fuseseră încununate de succes. Urmase întocmai sfaturile din cartea de bucate, totuși mîncarea i se păruse stranie. Cartofii erau fierți numai pe o parte, ceea ce era de neînțeles fiindcă îi lăsase destulă vreme pe foc. În schimb, conopida era așa de fiartă încît tatăl ei crezuse că e supă. Friptura era uscată și de culoare cenușie, în loc să fie bine rumenită. Ca să facă totul cît mai bine, Gladys încercase să prepare pentru desert o budincă, dar în cele din urmă nu avu curajul s-o servească la masă.

- Dar, știi, tot am găsit un motiv să fiu mulțumită, strigă Gladys în receptor, ca și cînd ridicînd vocea s-ar fi făcut auzită mai bine de Pollyanna. I-am spus apoi bucătăresei părerea mea. Iat-o: "îmi faci supărarea cea mai urîță despre care am auzit eu vreodată, dar mă puteam aștepta la una ca asta din partea unei femei de rînd ca dumneata!" Era atît de înfuriată încît credeam că pleznește.

Prezența bucătăresei în casa lui, a domnului Moore, continua să fie privită drept pedeapsă.

- Tata nu-i de fel înțelegător, i s-a plîns Gladys odată Pollyannei. închipuie-ți că-i pretinde mamei să ne mutăm cu toții într-un orașel lipsit de confort, ei care au nevoie de societate ca să poată trăi, așa cum alți oameni au nevoie de hrană. Mama trăiește numai pentru societate, dar tata nu o poate înțelege; face mereu planuri absurde și cînd mama rîde de el, se supără.

Ghicind din tăcerea Pollyannei că o dezaprobă, crezu că aceasta poate fi din cauză că nu ține seamă de regulile jocului, așa că se grăbi să adauge:

- Totuși mă bucur uneori că e aici. Zilele trecute îl trimisesem pe Gregor să cumpere o cutie de conserve de carne. Restul pe care l-a primit l-a cheltuit pe migdale. Când s-a întors acasă pretindea că a plătit un dolar pe cutie, dar gura îi mirosea a migdale prăjite, așa că am înțeles de îndată ce se întâmplase. Tata a sosit tocmai pe când îl certam, l-a luat în baie și i-a tras o bătaie zdravănă. "Da doamnă, îmi pare bine că pușlamaua asta și-a primit o dată pedeapsa bine meritată."

Pînă atunci Pollyanna venise în casa soților Moore numai spre a-i întoarce vizitele lui Gladys. Doamnei Moore nu-i plăcea de ea și se simțea prost în casa lor, deși nu se prea întîlneau. Totuși, în dorința de a veni în ajutor tinerei fete în singurătatea ei, își luă inima în dinți și îi făcu de cîteva ori lui Gladys niște vizite scurte. În cursul uneia din ele făcu cunoștință și cu domnul Moore.

Tatăl lui Gladys părea a fi mult mai bătrîn decît soția lui. Era foarte înalt, dizgrațios, pleșuv. Pollyannei i-ar fi făcut impresia unui om obișnuit, de n-ar fi avut expresia tragică de om înfrînt, în priviri. Nu mai văzuse pe nimeni altcineva să pară așa de descurajat. Când o pofti să intre o privi bănuitor și Pollyanna înțelese că acesta era felul lui obișnuit. Abia după ce o privi mai bine, se schimbă puțin.

Pollyanna se așeză s-o aștepte pe Gladys care întîrziase cu îmbrăcatul. Trecuse de ora patru și domnul Moore se oferă să-i țină de urît.

- Îmi pare rău că Gladys se face așteptată, domnișoară... Scuză-mă, din păcate nu-mi amintesc numele dumitale.

- Doamna Pendleton, răspunse Pollyanna zîbind. Țin foarte mult la fiica dumitale, domnule Moore.

Domnul Moore se lăsă pe un scaun, întinse o pereche de picioare din cale afară de lungi și lăsă brațele să-i cadă. Avea aerul unei jucării mecanice cu resorturile rupte.

- Da, Gladys e fată bună, inteligentă, confirmă el; de altfel, toți copiii mei sînt destul de inteligenți. Ar avea însă nevoie cu toții de cineva care să-i crească, să-i supravegheze și să-i învețe cum să se poarte. Așa, cresc ca niște sălbatici.

Pollyanna era cu totul de părerea lui, așa că se feri să spună vreun cuvînt, dar în ochii ei se citea atîta simpatie și înțelegere, încît domnul Moore, îmbărbătat de atîta interes, continuă:

- Or fi gîndind și-or fi spunînd mulți că sînt un om fericit; am cîștigat mulți bani, e drept, dar ca să fiu bogat în orașul acesta, ar trebui să am douătrei milioane, pe cînd...

Se opri oftînd din adîncul inimii. Apoi își pironi iarăși privirea asupra Pollyannei.

- Dacă ne-am întoarce în orașelul unde m-am născut, n-aș mai avea nevoie să muncesc. Aș face afaceri doar ca să nu mă plictisesc. Mi-aș putea clădi casa cea mai frumoasă din tot orașul, cu terasă, cu încăperi multe, poate chiar și cu un turnuleț. Aș putea avea grădină, curte de păsări, mașini, chiar și una mare de tot cu care să-mi duc familia în excursii. Asta aș mai zice și eu trai. Să stau în orașul ăsta cu nevastă-mea care face pe cucoana și cu băieții care se

poartă ca niște sălbatici, nu cred că asta e o viață vrednică de trăit.

Să ridice moralul domnului Moore, chiar cu prețul oricărei efortări, îi părea Pollyannei cu neputință, la fel de imposibil ca și cum ar fi trebuit să oprească soarele în loc. Neștiind ce să mai spună, se porni să o laude pe Gladys, calitățile ei care îi plăcuseră de prima dată de când o văzuse. Domnul Moore o asculta cu o față tristă, dînd din cap la fiecare observație a ei.

- Da, Gladys e o femeie cu adevărat, adică trebuie să fie. E nevoie ca cineva să le fie băieților mamă, fiindcă dacă nevastă-mea nu e la teatru, e la un joc de cărți sau la o masă, sau la un bal. Gladys ar trebui să fie încă la școală, știu asta. Ce folos că am noroc în afaceri dacă fetița mea crește fără să poată urma o școală și băieții...

Intrarea ca o bombă a lui Gladys îl întrerupse. Se aruncă de gîtul Pollyannei și o sărută ca și cum n-ar fi văzut-o de trei ani, deși trecuseră numai trei zile de la ultima lor întrevvedere.

- Cît de drăguț din partea dumitale că ai venit să mă vezi, se bucură Gladys. Dar de ce nu m-ai anunțat? M-aș fi grăbit cu îmbrăcatul.

Erau multe scaune în cameră, dar Gladys se așeză pe brațul fotoliului de trestie pe care-l ocupa Pollyanna, ca să fie mai aproape de aceea pe care o iubea.

Pollyanna simți mirarea în privirile pe care domnul Moore le ațintea asupra lor și înțelese că ar fi dat mult ca o parte din afecțiunea pe care flica lui o revărsa asupra unei străine, să-i revină și lui. Se sculă și plecă; își dădea seama probabil că prezența lui o stingherea pe Gladys. Ochii Pollyannei se umplură de lacrimi.

- Ce ți s-a întâmplat? întrebă Gladys autoritară aplecându-se să-și privească prietena mai de aproape. Azi mi se pare că nu joci **jocul mulțumirii**. Parcă ești supărată.

Pollyanna se sili să zîmbească.

- Ți se pare, drăguță, îl joc, răspunse ea și-mi pare bine că am făcut cunoștință cu tatăl tău; e un om simpatic. Să fii bună cu el, Gladys, și atentă.

- Bună și atentă! izbucni Gladys nedumerită. Dar tata n-are nevoie de nimic; nu e ca mama. Ca să se simtă în largul lui are nevoie de ziar și de pipă, iar băieții să nu-1 supere cu certurile lor. N-are nevoie de nimeni ca să nu se plictisească; îi place să fie singur.

Se auzi ușa de la intrare închizându-se; plecase domnul Moore. Gladys își privea prietena zîmbindu-i cu înțeles, parcă ar fi vrut să-i spună: "Vezi că am dreptate?"

Îndată după închiderea ușii, ca un ecou, urmă alt zgomot întovărășit de țipete.

- Nu, nu te speria, se grăbi Gladys văzînd fața speriată a Pollyannei. Nu-i nimica; se pare că băieții se joacă de-a pirații sau de-a tîlharii, sau ceva asemănător și s-or fi trîntit unul pe altul.

- Mi se pare totuși că plînge cineva.

- Se prea poate, se bat atîta încît e de mirare că nu-și rup oasele.

În clipa aceea, Norman se năpusti.

- Malcom a căzut din avion, vesti el cu importanța aducătorului de vești proaste.

- Din avion! Doamne! Ce poate fi și asta?

- Se urcase în vîrfurile patului și cu rîșnița de cafea făcea zgomotul motorului; deodată a căzut și s-a lovit la genunchi.

Țipetele disperate ale lui Malcom, care nu mai conteneau, adevereau spusele lui Norman. Scoțându-i ciorapul, descoperiră genunchiul lovit și însîngerat. Pollyannei îi scăpă o exclamație de milă, dar Gladys, introducîndu-și mîna în ciorap, îl cercetă și rămase vădit mulțumită.

- Ascultă Malcom, îi spuse cu o duioșie cam nelalocul ei, să știi că nu ți-ai rupt ciorapul. Nu că-ți pare bine?

Malcom, așteptîndu-se să stîrnească mila sorei sale, se porni iar pe urlete, de data asta mai mult de necaz decît de durere.

- Nu, strigă el, nu-mi pare bine. Aș fi vrut să-i fac o gaură cît mai mare, aș fi vrut să-1 rup în așa hal ca să nu-1 mai pot pune!

Gladys îl mîngîia ușor; ar fi vrut să-1 liniștească.

- În orice caz, spuse ea, sînt sigură că-ți pare bine că nu ți-ai rupt piciorul. Adăugă apoi cu vocea scăzută, către Pollyanna: Vreau să-i învăț și pe **ei jocul mulțumirii**.

Pollyanna vedea că nu era momentul potrivit ca să-1 învețe pe Malcom jocul; propuse deci să vadă mai întîi genunchiul lovit. Îl spălară și-1 legară așa de bine, încît Malcom se potoli.

- Am avut atîtea pînă acum, îi spuse el Pollyannei cînd ea îl lăudă pentru curajul lui, am avut și pojar, și tuse măgărească, apoi mi-am scos doi dinți, acum am căzut; cred că data viitoare am să-mi fac o rană.

După ce isprăviră cu îngrijirile acordate micului Malcom, Pollyanna spuse că trebuie să plece. Izbuti cu greu, căci Gladys, care era deprinsă să privească punctualitatea drept ceva cu totul lipsit de importanță, dorea s-o oprească cu sila. Pollyanna se scuza însă că trebuie să pregătească masa pentru soțul ei.

- Ce s-ar întâmpla dacă o dată masa n-ar fi gata la ora obișnuită? N-ar fi nici o nenorocire, spuse Gladys ținînd-o de braț. Tot el e mai avantajat, fiindcă te vede zilnic pe cînd eu...

Dar Pollyanna nu se lăsă convinsă. Gladys, văzînd că nu folosește la nimic insistența ei, îi dădu drumul făgăduindu-i că va veni în curînd la ea.

- Acum, pentru că e tata să mai vadă de băieți, aș putea veni la tine de dimineată.

- Bine zici, drăguța mea, răspunse Pollyanna gîndindu-se că, dacă ar petrece o zi întreagă împreună, ar putea să îndrepte pe nesimțite ideile greșite ale lui Gladys despre **jocul mulțumirii** Vîno cît mai curînd, stăruia ea.

Gladys îi răspunse bucuroasă:

- Să știi că vin.

Dar nu-și putu ține făgăduința. Peste două zile, imediat după dejun, sună telefonul la Pollyanna. Ea răspunse voioasă:

- Alo, alo!

Iar o voce cunoscută îi vorbi:

- Doamna Pendleton este acolo?

- Da, eu sînt.

- Dumneata ești cumva prietena domnișoarei Gladys Moore?

Pollyanna tresări.

- De ce? Da, eu sînt. Cine vorbește, domnul Moore?

- Da, chiar el, tatăl ei.

Se opri ca și cînd i-ar fi fost greu să continue, apoi se grăbi:

- A avut un accident.

- Un accident? Vai, domnule Moore...

- E la spitalul Randoll, cu mama ei; Gladys e rănită mai grav. Vrea să te vadă.

- Vin numaidecît.

- Vino cît se poate de repede, te rog. Îi e rău...

- În zece minute sînt gata.

Pollyanna auzi la celălalt capăt al firului un suspin sfișietor. În mare grabă ajunsese la spital și găsi salonul cu patul în care micuța Galdys era în agonie.

Cu greu îi venea să creadă că chipul acela mic, alb, înfășurat în bandaje, culcat pe un pat de spital, ar fi cu adevărat Gladys, fetița pe care o cunoștea ea. Era așa de puțintică, încît ai fi zis că-i un copil mic, iar fața era schimbată și îmbătrînită.

Venirea Pollyannei nu-i făcu nici o impresie. Pleoapele grele nu se ridicară, buzele palide nu se deschiseră pentru un zîmbet.

- Își revine cîteva clipe, spune un cuvînt, șoptea tatăl ei lîngă urechea Pollyannei, apoi cade iar într-un fel de agonie. Aș vrea să te vadă cînd își revine, însemni mult pentru ea.

Pollyanna îi promise că va aștepta acel moment.

- Cum s-a întîmplat nenorocirea? Întrebă ea cu vocea scăzută pe cînd se așeză alături de bietul om atît de greu încercat; fața lui i se zbîrcise de atîta chin.

- Asta e cel mai dureros. Aseară a fost chemată s-o aducă acasă pe maică-sa. Eu mă culcasem, n-am auzit telefonul. Nu sînt văzut cu ochi buni de societatea nevestei mele, și dacă o aștept se supără pe mine. Certurile nu folosesc la nimic, asta știu, așa că mă culcasem. Lui Gladys i-au spus să vină la restaurantul unde se duseseră după spectacol; mîncaseră acolo, au dansat și au băut. Nu era prima oară cînd o chemau pe Gladys, așa cred; făcea cu maică-sa ce voia, cînd era...

Pollyanna întinse mîna cu un gest rugător. Nu voia să mai audă. Dar domnul Moore nu băgase de seamă. El continuă:

- Nevastă-mea nu era chiar beată, dar băuse cam mult. Făcea gălăgie, spunea prostii și nu voia să se întoarcă acasă. De aceea au chemat-o pe Gladys. Nu auzisem telefonul și nici pe Gladys n-am auzit-o plecînd. Mi s-a spus că trecuse de ora unu.

Se întoarse pe scaun fără a slăbi din ochi chipul nemișcat de pe pat.

- Cînd au pornit, erau cinci inși în mașină. Gladys reușise s-o convingă pe maică-sa să vină acasă. Bărbații băuseră toți, chiar și cel de la volan și, pe traseu, s-au ciocnit de un taxi. Toți sînt răniți. Nevastă-mea e internată pe cealaltă parte a holului. Cioburile au rănit-o la față, dar starea lui Gladys e mai gravă.

Tăcu. Rămase la locul lui, mut, cu picioarele lui lungi întinse. Părea mult prea înalt pentru scaunul lui, iar degetele i se mișcau nervoase. Lîngă el, Pollyanna tăcea; inima i se strînsese de durere, încît suferea și fizic.

Infirmiera intra și ieșea indiferentă. Din cealaltă parte a coridorului se auzi un țipăt ascuțit. Pollyannei i se păru că recunoaște vocea doamnei Moore, dar nimic nu tresărea pe fața bărbatului de lîngă dînsa.

Abia cînd medicul și infirmiera intrară în cameră, trupul lui Gladys, întins pe pat se mișcă. Deschise ochii, iar mîna bandajată schiță o mișcare. Tatăl se întoarse cu privirea înspăimîntată spre Pollyanna.

- Du-te lîngă ea, să te vadă, se rugă el. Vorbește mereu de tine, și cînd își revine puțin, numele tău îl are pe buze.

Pollyanna se apropie de pat. Tremura ca varga, dar se căznea să zîmbească. Ochii mari se pironiră asupra ei, însă fără a o vedea. Simțea că-i îngheață sîngele. Apoi ochii se însuflețiră, iar buzele se întredeschiseră. Pollyannei îi păru că aude: "îmi pare bine..."

Se aplecă asupra-i cu duioșie.

- Nu vorbi acum, drăguța mea, am să vin în fiecare zi să te văd, și cînd ai să te simți mai bine ai să-mi spui totul.

Dar Gladys, adunîndu-și puterile printr-o sforțare supremă, rosti limpede:

- Îmi **pare bine** că nu i s-a întîmplat mamei ceea ce mi s-a întîmplat mie.

Stăpînindu-și plînsul, Pollyanna încercă să răspundă, dar infirmiera o cuprinse cu un braț și o luă la o parte. Îl văzu pe domnul Moore că se scoală; pironise ochii pe pat iar lacrimile îi șiroiau pe față. Privindu-1, Pollyanna înțelese.

Gladys Moore, un copil cu multe imperfecțiuni și confuzii, care a înțeles nevoia imperioasă a schimbării sale sufletești, **muri, jucînd jocul mulțumirii**, pîna la ultima ei suflare.

În decursul săptămînilor ce urmară morții lui Gladys, Pollyanna avu de luptat contra unei depresiuni nervoase. Calitățile existente în stare latentă în fetița aceasta o izbiseră de la început. Ar fi putut deveni o femeie respectată și bună, așa cum nădăjduse și Pollyanna, în ciuda piedicilor care-i stăteau în cale.

Pe cînd își vedea de treabă, Pollyanna se gîndea mereu, cu inima strînsă, la destinul tragic al fetiței. Adeseori, amintindu-și un oarecare cuvînt al ei, o

podideau lacrimile. Se străduia să-i ascundă lui Jimmy starea ei sufletească, dar asta o făcea să pară mai puțin comunicativă, aproape absentă.

Într-o duminică după amiază, o zi ploioasă și urâtă, Pollyannei i se păru că se trezește din toropeala în care stătuse cîteva săptămîni și într-o clipă îi reveni buna dispoziție. Toată dimineața plouase torențial. Fiindcă era răcită nu se duseseră la biserică; petrecuseră acasă o zi liniștită, bucurîndu-se de confortul unui cămin plăcut și cald.

În cursul după amiezii, Pollyanna, încheind o scrisoare lungă către Sadye, puse jos condeiul și-1 privi pe Jimmy care stătea întins într-un fotoliu, în celălalt capăt al camerei, cufundat în lectura uneia din cărțile pe care le primise de la Pollyanna de ziua lui. Stătuse nemișcat mai bine de o oră. Pollyanna tresări văzîndu-1, ca și cum nu l-ar mai fi văzut în ziua aceea.

- Domnule Jimmy Pendleton, strigă ea muștrător, nu te-ai ras azi dimineață.

Jimmy își trecu degetul arătător pe bărbie, apoi spuse distrat:

- Am să mă rad mîine.

Pollyanna îl studia mereu, cu o privire cercetătoare.

- Dar ieri te-ai ras, Jimmy?

- Nu, mă gîndeam să mă rad azi dimineață, dar la ce bun? Tot nu mă vede nimeni.

Dacă toată atenția lui Jimmy n-ar fi fost concentrată în acel moment asupra lecturii, ar fi băgat de seamă expresia neobișnuită pe care o luase fața Pollyannei; așa însă nu află nimic despre atitudinea ei din momentul cînd auzi că e "nimeni". Continua deci să citească cu tot atîta atenție ca înainte, pe cînd Pollyanna, de pe scaunul ei, îl privea cu interesul pe

care un om de știință l-ar arăta față de o particularitate necunoscută a unei gîze bine cunoscute.

Pollyanna era încredințată că Jimmy e un bărbat frumos, și, deși în momentul acela această părere nu putea fi zdruncinată de cele ce vedea, își spunea totuși, că un străin care l-ar zări acum pentru prima oară ar putea fi de altă părere. Neras de două zile, Jimmy își pierduse din distincția lui: era fără vestă, fapt în sine lipsit de importanță dacă n-ar fi fost cămașa mototolită. În sfîrșit, papucii desăvîrșeau neglijența îmbrăcămînții sale.

Totuși, nu aceasta era cauza supărării Pollyannei, ci vorba lui așa de firească: "tot nu mă vede nimeni". Se gîndea că nu trecuse încă anul de cînd Jimmy se îmbrăca cu cea mai mare grijă numai fiindcă s-ar fi putut întîmpla s-o întîlnească pe ea.

Pollyanna nu era nici descurajată, nici nu suferea de o sensibilitate bolnăvicioasă, iar exagerarea nu intra în obiceiurile ei. Pe zi ce trecea, creștea în siguranța că Jimmy o iubește și știa bine că un cuvînt al ei, de aprobare sau de dezaprobare, cîntărea pentru el mai greu decît părerea lumii întregi. Totuși, răspunsul lui, oricît ar fi fost de nevinovat, mărturisea o atitudine cu care ea nu era de acord. Pollyanna era destul de inteligentă ca să priceapă că relațiile dintre oameni pot dobîndi o calitate superioară în urma respectării anumitor forme. Era încredințată că multe neînțelegeri dintre soți ar putea fi evitate, dacă amîndoi ar consimți să facă, pentru a-și plăcea unul altuia, atîtea eforturi cîte fac pentru a plăcea unor străini.

Pollyanna nu-i mai făcu altă observație lui Jimmy; femeia, nevoită să facă de cîteva ori aceeași observație spre a fi auzită, nu face cinste sexului ei, de

asta era sigură. Se gîndea însă la lucrul acesta și, cînd veni ora culcării, avea planul făcut.

Pollyanna nu era dintre ființele care se agită pentru un fleac; asta o spusese și Judit de cîteva ori cu o invidie pe care n-o ascundea.

- Dacă am pus masa, spunea ea, trebuie să mă pieptăn din nou, să mă aranjez, cu alte cuvinte, să-mi fac toaleta ca să arăt mai ca lumea. Dumneata nu știi cum faci, dar poți să robotești toată ziua, ba chiar să și spoiești bucătăria, că arăți tot așa de bine ca în clipa cînd te apuci de treabă.

Deși Judit exagera puțin, așa cum făcea de obicei, cînd Pollyanna se privi în oglindă pe la vreo patru și jumătate, trebui să recunoască cum că avea o înfățișare destul de aspectuoasă, deși muncise destul.

Cînd se făcu timpul să se îmbrace pentru cină, își desfăcu părul, apoi fără ajutorul pieptenelui îl răsuci într-un coc strîns pe care-l prinse la spate cu cîteva ace. Scoase rochia frumușică pe care o purta și puse alta în schimb, pe care o căută mult ca s-o găsească; era o rochie de stofă bleumarin. O purtase cîtiva ani înainte de a se mărita, așa că nu era de mirare că era roasă în coate. O păstrase cu gîndul s-o dreagă și s-o trimită comitetului care expedia haine sinistraților de război din Europa. De cîte ori nu se mustrase ea însăși că tot amîna lucrul acesta; de data asta însă avea să se bucure ea însăși că procedase astfel.

"Tocmai ce-mi trebuie, își spuse, ea privindu-se în oglindă. Doamne ce urîță sînt!"

Se strîmbă la chipul din oglindă, ceea ce o urîtea și mai mult. Nu-i mai rămînea decît să schimbe pantofii cu o pereche de papuci - nu cu cei de mătase roz păstrați pentru zile mari - ci cu papucii vechi. Apoi se duse în bucătărie să pregătească cina.

Jimmy se întoarce acasă mai târziu cu trei sferturi de oră decît de obicei. Pollyanna îl primi la uşă, ca întotdeauna. Jimmy o sărută, agăţă pardesiul în cuier, apoi întorcîndu-se o privi mirat. Ca să fie mai sigură de rezultat, Pollyanna îşi prinsese înainte un şorţ, legîndu-1 cu mînele în jurul mijlocului.

- Nu te simţi bine? o întrebă Jimmy.

- Dacă nu mă simt bine? Ba da, n-am nimic. De ce întrebi?

- O, aşa doar, mi se părea că eşti altfel, nu ştiu cum...

- Credeam că nu-i nevoie să mai pun şorţ cu mîneacă peste rochia asta, spuse Pollyanna; e o zdreanţă.

- Da, răspunse Jimmy îngîndurat, aşa e.

O urmă la bucătărie, apoi îi spuse pe un ton cam răstit, cum nu obişnuia:

- Îmi place să cred că asta nu e în nici un caz o pieptănătură nouă!

Pollyanna nu se întoarce îndată ca să-i răspundă din cauză că era ocupată să supravehgeze mîncarea. Aşteptă puţin pînă ce să poată întoarce către el o faţă calmă, ca de obicei, apoi spuse:

- Nu, nu e la modă, dar nu m-am mai pieptănat. Cum e afară? S-a încălzit vremea?

Masa fuse mai puţin însufleţită ca de obicei. Pollyanna povestea destule, dar Jimmy nu prea-i răspundea la fel, deşi altă dată era vorbăreţ de felul lui. După ce strînse masa, Pollyanna se duse în salon şi se aseză fără să-şi scoată şorţul. Jimmy îi spuse răstit:

- Sper că n-ai de gînd să rămîi toată seara aşa?

- De şorţ vorbeai? Sigur că nu. Îl scot.

- Scoate-1 numaidecât, te rog din suflet. Mă duc eu să-1 pun bine, să nu te mai scoli tu.

- Mulțumesc.

Pollyanna scoase șorțul și îl întinse soțului ei fără să-1 privească. Jimmy, cam tulburat, îl luă, apoi, în loc să-1 atîrne în cui după cum spusese, îl puse în coșul cu rufe de spălat.

Pollyanna era cufundată în citirea ziarului. Jimmy nu era în stare să-și adune gândurile. Răsfoi două-trei cărți și reviste, se mută de pe un scaun pe altul fără să poată găsi vreunul pe placul lui. Într-un sfîrșit o întrerupse pe Pollyanna din citit.

- Știi, l-am văzut azi pe Bob Bacon, la masă. Nevastă-sa e plecată la părinții ei. E singur și îi e urît.

- Ar trebui să-1 poștești la masă într-una din zilele acestea.

- Mi-a spus că o să vină pe la noi; se prea poate să vină chiar astă seară.

- Astă seară?!

Și Pollyanna sări de pe scaun așa de speriată, încît se miră și bărbatul ei.

- Ce e? întrebă Jimmy.

- Nu cumva crezi că vreau să mă vadă Bob în halul ăsta?

Jimmy nu răspunse. Pollyanna fugi și în curînd se auzi apa în baie, apoi un du-te vino în dormitor, sertare deschise și închise, și scîrțîitul unui dulap. Jimmy își pierdu răbdarea și se duse să vadă ce se întîmplă.

O rochie albastră, proaspătă era întinsă pe pat, o pereche de pantofi de mătase cu cataramă, pregătiți dinaintea patului ca să înlocuiască papucii; Pollyanna se pieptăna în fața oglinzii ocupată să-și așeze cît mai

bine părul, așa că nici nu luă în seamă intrarea lui Jimmy în cameră.

- Știi, nu sînt chiar sigur că vine astă seară.

- Da? Păcat că nu ai stabilit cu dînsul o zi.

- Dacă știam că venirea lui e atît de importantă, aș fi făcut-o, cu siguranță. Ar fi grozav dacă toată munca asta ar fi în zadar, spuse Jimmy pe un ton care voia să fie răutăcios.

- Da, într-adevăr.

- Poate că te vei consola dacă cumva nu vine Bob, cînd îți voi spune că îmi place să te văd cu rochia asta.

Pollyanna întoarse spre el o privire plină de candoare.

- Nu cumva aștepți să pun rochia asta și cînd nu e nimeni?

- Vrei să spui că eu sînt "nimeni"?

Rîsul lui Jimmy suna fals. Pollyanna nu se mai putea stăpîni și izbucni în rîs. Privirea lui Jimmy, încărcată cu muștrare, o făcea să rîdă tot mai mult. Cînd fuse iarăși în stare să vorbească, îi spuse:

- Tu ai început.

- Am început? Ce? întrebă Jimmy morocănos.

- Să-mi spui că sînt "nimeni".

- Să-ți spun eu? Despre ce anume vorbești?

- Ai uitat? Ieri te-am rugat să te razi, și mi-ai răspuns că tot nu te vede nimeni.

- Doamne, Doamne! făcu Jimmy, se prea poate să fi spus!

O privi pe Pollyanna cu luare aminte, apoi fața i se luminează și se porni și el pe rîs.

- Ia te uită, șireata! Mi se pare că pe toate le-ai făcut numai ca să mă faci să-nțeleg că "ce ție nu-ți place, altuia nu-i face".

Pe fața Pollyannei se putea citi dorința de a se mărturisi, totuși, sub masca mai ghicea și altceva. Zîmbetul dispăru deodată și lacrimile îi umplură ochii.

- Nu pot să admit că nu contez de fel, spuse ea cu o voce tremurătoare.

- Nu contezi? Cît mă privește pe mine, tu singură formezi majoritatea.

- Știu că asta e adevărat cînd e vorba de lucruri serioase, dar asta nu-i suficient. Vreau să fie așa și în cele mărunte.

- Și bărbații sînt la fel, Pollyanna. Drept să-ți spun, îmi pare rău că te gătești pentru Bob și că ți-e tot una cum ești îmbrăcată cînd sîntem singuri. Apoi adăugă cu un zîmbet silit: Asta a fost o lecție, dragă, și mi-e rușine că am meritat-o.

Tînărul Bacon nu veni în seara aceea, dar Pollyanna rămase cu rochia albastră și cu pantofii frumoși. Admirația din ochii lui Jimmy îi era răsplata, dar el n-ar fi știut să spună ce anume îi plăcea mai mult, Pollyanna sau Pollyanna cu rochie cu tot.

* * *

Ce nenorocire! Sînt ființa cea mai nenorocită. Aș vrea să știu de ce toate îmi ies anapoda.

Judit avea de ce să fie supărată. De dimineață se arătase că ziua va fi cu ghinion. Mai întîi pusese chiflele pentru dejun la cuptor să se frăgezească și le scoase negre și lucioase, bune de reclamă pentru negreală de mașină de gătit. Apoi, era ziua cînd primea scrisoarea de la mama ei și de data asta nu primise nimic. În imaginația ei inventa fel de fel de nenorociri care ar fi putut explica întîrzierea aceasta. Îi vorbise lui Russel despre o rochie de primăvară pe

care o văzuse în fereastra unui magazin de mîna întîi, la jumătate de preț. Deși nici o femeie nu purta încă rochie de primăvară, Russel în loc să-i spună: "Nu văd de ce ai avea nevoie de o rochie nouă" - răspuns lipsit de bun simț, de care adeseori se fac vinovați soții tineri, el îi răspunse că trebuie să se grăbească să și-o cumpere și, cu o seară după aceea, îi aduse banii.

Cînd însă, în ziua aceea, ziua tuturor nenorocirilor, Judit se grăbise să și-o cumpere, rochia care-i plăcuse era vîndută, iar celelalte care i-ar fi plăcut costau încă de două ori pe atît. După cîteva alergături zadarnice, se înapoiase acasă supărată. În cutia de scrisori găsi cartea de vizită a uneia din puținele persoane care veneau s-o vadă de cînd se mutase în oraș. Cînd se văzu acasă, se trînti pe scaun demoralizată și pentru a se autocompătimi. Dar amintindu-și jocul Pollyannei conteni cu plîngerile.

De cîteva ori încercase să-1 joace, din momentul în care, într-o după amiază memorabilă, Gladys Moore o îmboldise să încerce și ea. Deși nu reușise întotdeauna perfect, nu renunțase cu desăvîrșire să aplice jocul în practică.

Îi trecu prin gînd că tocmai avea prilejul să încerce și să-și dea seama dacă într-adevăr corespunde așteptărilor.

Nu e ușor să-ți refuzi plăcerea de a bodogăni. Mulți își sacrifică lucruri mai prețioase. Judit, ca toată lumea, cu greu se hotărî să se lipsească de această plăcere.

Cîteva clipe șovăi între plăcerea de a se cufunda în micile ei nenorociri și aceea de a încerca jocul Pollyannei. Apoi se hotărî.

"E ora patru, mai sînt vreo șase ore pînă la culcare și orice s-ar întîmpla, chiar de-ar lua foc casa, am să mă străduiesc să caut partea frumoasă a lucrurilor."

Era surprinzătoare schimbarea care se produsese de pe urma acestei hotărîri. Judit și-a dat seama îndată. Se întoarse spre fereastră și i se păru că soarele trecuse printr-un nor gros; iar strălucirea lui neobișnuită de-acum își avea izvorul în pacea din sufletul ei schimbat.

"Mai am o oră pînă să mă pregătesc pentru masă, își spuse ea veselă. Ce bine că mi-a mai rămas ceva de ieri pentru desert. Am să mă odihnesc puțin, iar cînd vine Russel am să fiu bine dispusă."

Se întinse pe fotoliu cu un ziar ilustrat ca să se mai distreze. Publicația cuprindea povestiri vesele de un umor sănătos și fără pretenții. Judit rîdea cu voie bună, pînă ce trebui să lase lectura ca să pregătească masa. Era din ce în ce mai dispusă să joace jocul.

Russel se întoarse la ora cinci, obosit și încruntat.

- Iar s-a stricat blestematul acela de ascensor, spuse el furios. Parcă e un făcut, se strică de obicei atunci cînd sînt eu mai obosit. L-aș pune pe proprietar să urce și să coboare scara pînă ce ar muri de oboseală, ca să repare odată ascensorul.

- Pari obosit, îi spuse Judit cu blîndețe, îmi pare bine că nu ieșim astă seară.

O urmă de mirare trecu pe fața lui Russel; nu se aștepta la un astfel de răspuns. Nu se plîngea pentru prima oară de funcționarea ascensorului, iar răspunsurile lui Judit se potriveau de obicei mai mult sau mai puțin cu plîngerile lui: "Da, îți dai seama de asta cînd ești nevoit să urci tu scara. Dacă ai ști de cîte ori trebuie să le urc eu și adeseori cu un coș de piață greu, ai înțelege că nu suferi numai tu".

Cam acesta era răspunsul la care se aștepta Russel. Avea deci de ce să se mire. Era ca un om care credea că mai are de coborât o treaptă, dar află că este deja la capătul ei.

Hotărât lucru, Russel era prost dispus. Se așează la masă spunând îmbufnat:

- M-am dus azi la un restaurant nou să iau ceva. E cel mai prost dintre toate. Unii dintre ospătari ar trebui pedepsiți pentru grozăviile pe care le servesc. Cred că pînă și eu aș găti mai bine.

- Ei bine, **mă bucur** că mîncarea de la restaurant n-a fost așa de bună, poate că n-ai să fii nemulțumit de ceea ce îți servesc eu, spuse Judit glumind. Știu că mi se întîmplă să stric mîncarea, dar nu întotdeauna.

Judit era încîntată de mirarea lui Russel la auzul unor cuvinte așa de amabile, deși nu era înzestrată cu agerimea Pollyannei. Să pretinzi că toate femeile sînt deopotrivă de inteligente e o prostie egală cu aceea de a pretinde că toți bărbații sînt oameni cuminți. În timpul mesei, Judit înțelese că proasta dispoziție a lui Russel trebuia să aibă o cauză oarecare. Sau era bolnav, sau era supărat; ea trebuia să descurce lucrurile.

- Ești bolnav, Russel?

Dacă era așa, întrebarea l-ar fi mișcat. Puțini sînt oamenii care să rămînă indiferenți cînd le arăți un oarecare interes întrebîndu-i de sănătate. Tentația de a vorbi despre durerile proprii apare astfel justificată și nu trebuie să te mai împotrivești. Văzînd că Russel se încruntă puțin la această întrebare, Judit înțelese că altceva îl apasă.

- Nu, nicidecum. Nu vezi că mănînc? Dacă aș fi bolnav n-aș mîncă.

- Atunci ce te supără?

Șovăielile lui Russel erau de scurtă durată; știa că-i va spune totul. Ca mai toată lumea, ardea de nerăbdare să-și împărtășească supărările unei ființe care-l va asculta cu bunăvoință. Nu era tocmai sigur de felul cum Judit avea să ia lucrurile, dar simțea atît de mult nevoia să-și descarce sufletul încît nu mai stătu la îndoială. Îi povesti totul, fără să se oprească. Împrumutase treizeci de dolari unui coleg, cu condiția să-i restituie în ziua dintîi a lunii. Ziua venise, dar datornicul nu numai că nu-i adusese, dar se mai și su-părase că-i amintea de datorie.

- N-am mai văzut așa nepăsare, spuse Russel scos din fire. Mă crede un zgripturoi, fiindcă vreau să-mi dea banii înapoi, cu atît mai mult că-mi făgăduise că mi-i aduce la întîi. Și problema e că nu știu cum voi face față cheltuielilor noastre.

Pe cînd Russel vorbea, Judit simțise de cîteva ori nevoia să-l cicălească. Nu odată îi stătuse pe limbă să întrebe: "De ce i-ai împrumutat? Doar nu ai bani de prisos". Îi venea să-i spună: "Să știi că nu mai vezi înapoi nici un ban din cei treizeci de dolari de la hoțomanul acela. Păcat că nu i-am cheltuit noi în petreceri. Mai bine i-am fi aruncat afară pe fereastră decît să-i dai unui astfel de om". Dar fiindcă nici una din observațiile acestea nu-i părea a se potrivi cu hotărîrile ce le luase cu cîteva ceasuri înainte, ascultă în tăcere, așteptînd să-i vină o idee bună. Deodată strigă:

- O, Russel!

- Ce-i?

- Știi că aseară mi-ai dat bani pentru rochie? Ei, azi cînd m-am dus să mi-o iau, era vîndută și nu mi-am luat alta. Ai cu ce să-ți acoperi cheltuielile. Ce bine că s-a găsit altul să cumpere rochia înaintea mea!

Russel puse jos furculița și-și privi nevasta într-un fel cu totul neobișnuit. Se sculă deodată, trecu lângă ea și o îmbrățișă. O soție tânără nu se supără niciodată de astfel de întreruperi. Judit se învoi bucuroasă să mănânce carnea rece.

- Judit, spuse Russel cu sfială, am impresia că te judecam greșit. Mi-era teamă să-ți vorbesc de lucrurile astea, gîndeam că ai să-mi spui că trebuie să fi fost nebun să-i dau bani lui Marsh.

Judit își aminti cuvintele usturătoare pe care le avusese pe buze, dar reușise să le oprească, iar bucuria ei era deplină. Îl mîngîie pe Russel, care, aplecîndu-se, o sărută.

- Primesc, spuse el, fiindcă acum n-am încotro. Dar luna viitoare, fie că-mi plătește, fie că nu-mi plătește, îți cumperi rochie de primăvară.

Sfîrșiră masa fără să le pese de oră, iar ceasurile pînă la culcare le petrecură învățînd a se cunoaște unul pe celălalt. Erau amîndoi tineri ai timpului lor. Concepția lor despre viață era să se distreze cît mai mult pe afară, să rămînă cît mai mult departe de casă și să se întoarcă acasă frînți de oboseală. Astfel nici nu mai aveau putere să stea de vorbă mai serios.

În seara aceea însă, dîndu-și seama că soția lui îi e cu adevărat tovarășă, iar nu copil cu toane care trebuie ferit de orice grijă sau supărare, Russel își deschise sufletul așa cum nu o făcuse încă niciodată. Puseră astfel temelia unei înțelegeri prietenești, cheazăsie sigură împotriva pasiunii nestatornice și cea mai bună pavază a vieții conjugale.

Judit adormi cu inima ușoară. Își făgăduise **să fie mulțumită orice s-ar întîmpla**, și un timp anume reuși pe deplin. **Jocul** se dovedise a fi bun. Cel din urmă gînd al ei, înainte de a ațipi, se îndreptă cu

recunoștință către vecina ei. Se întoarse spre peretele îndărătul căruia Pollyanna de bună seamă dormea la ora aceea și șopti:

- Vise plăcute, Pollyanna, draga mea!

* * *

Pollyanna petrecuse una din zilele cele mai frumoase, dar și cele mai lungi din viață. De câte ori privea la ceas părea că i se oprise și apropiindu-se se mira de fiecare dată că-i aude tictacul regulat. Numără clipele pînă la întoarcerea lui Jimmy; avea să-i spună un secret mare de tot. La drept vorbind, gîndea că nici nu va fi nevoie să-i spună, că o sa-i poată citi în ochi vestea cea mare și luminoasă.

Unul din giuvaerurile cele mai de preț ale Pollyannei era o fotografie a lui Jimmy, făcută la scurtă vreme după ce îl adoptase John Pendleton. Omulețul se înfipsea în fața aparatului așa cum o făcuse și în viață. Obrăzorul pistruiat avea o expresie foarte hotărîtă, iar zîmbetul de copil avea o nuanță amară. Luată în sine, fotografia lăsa mult de dorit, dar Pollyannei îi plăcea, fiindcă îi amintea întocmai de băiețaș așa cum îl văzuse ea prima oară. Luă de pe măsuță fotografia în ramă de argint, o privi cu luare aminte, străduindu-se să și-1 închipuie pe Jimmy cu cîtiva ani înainte cu un pufuleț mătăsos în locul părului întunecat, cu un zîmbet dulce care îi descoperea gingiile fără dinți și cu piciorușe grăsuțe care se mișcă mereu dar nu știu încă să umble. Ar fi dat mai tot ce avea pentru o fotografie a lui Jimmy, copil mic.

- Am să-i zic James, comunică Pollyanna fotografiei ce părea că o privește dezaprobat.

Pollyanna n-avea de gând să-i schimbe numele bărbatului ei. Jimmy rămînea Jimmy. Îl cunoștea pe James Pendleton un tânăr vrednic de toată stima pe care îl și admira, dar se îndoia că l-ar putea iubi vreodată atît cît pe Jimmy. Nu vorbea deci despre Jimmy cînd spusese că avea de gând să-i zică cuiva James.

Stătea cu fotografia în mînă, și cu inima plină de o bucurie așa de covîrșitoare, de pură, încît parcă o sfințea. Nu s-ar fi mirat dacă un înger ar fi venit s-o binecuvînteze. Dar nu era nevoie de înger; niciodată nu simțise **prezența lui Dumnezeu** așa de intens ca în clipa aceasta cînd îi încredința răspunderea unei vieți, ca o binecuvîntare peste firea și înțelegerea omenească.

O bătaie în ușă o trezi din visare. Pollyanna își spuse că asemenea lui Moise coborînd de pe Sinai, trebuie să-și ascundă fața care strălucea de o bucurie lăuntrică. Se temea ca lumina feței să n-o trădeze, căci Jimmy trebuia să fie cel dintîi care să afle. Deși se străduia să șteargă urmele bucuriei sale, nu reuși pe deplin, căci Judit, care intră, o privi, apoi clipind din ochi, ca orbită de soare, îi spuse:

- Pollyanna dragă, cît ești de frumoasă azi! S-ar zice că ești o grădină cu flori de primăvară.

- Nu mă măguli Judit, ar fi de-ajuns să mă compari cu o narcisă sau cu un brebenel, nu sînt chiar o grădină întreagă.

Judit își petrecu brațul pe după mijlocul prietenei sale și o cuprinse drăgăstos.

- Pollyanna, știi că mi se pare că într-o bună zi am să fiu și eu în stare să joc jocul tău?

- Mă bucur, răspunse Pollyanna.

- L-am nesocotit multă vreme. Dar acum, în sfîrșit, am început.

Și Judit se apucă să povestească hotărîrea ei din ajun și ce urmase după aceea. Pollyanna plutind într-o lume unde grijile și supărările nu mai există, asculta, zîmbea și izbutea chiar să dea răspunsuri la locul lor, deși i se părea că ea însăși era foarte departe. Vizita Juditei se prelungea, iar Pollyannei îi părea mai lungă decît era în realitate, căci se temea că va dura pînă la întoarcerea lui Jimmy. Judit îi era dragă, dar teama aceasta o stînjenea.

Sînt anumite unghere în grădina lăuntrică a omului unde nu încap decît două ființe. Sînt armonii în viață făcute doar pentru două voci; o a treia, fie ea cît de dulce, ar crea distonantă.

Pollyanna răsufală ușurată cînd Judit își luă rămas bun. Pe cînd ieșea pe scară, Pollyanna auzi vocea lui Jimmy care îi da prietenește bună ziua. Rămase în ușa deschisă. I se părea că, fără să-și dea seama, clipa aceasta o așteptase ea toată viața ei.

Jimmy intră în vestibul și fără cuvinte o cuprinse. Pollyanna simți numaidecît ceva neobișnuit în strînsoarea lui; o îmbrățișa ca și cum ar fi regăsit-o după o lungă despărțire sau ar sta să se despartă acum. O clipă i se păru că ceea ce imaginația ei îi zugrăvisese cu puțin înainte, se întruchipase aievea și că zărind-o, Jimmy ghicise tot ce avea să-i spună. Dar cînd îl auzi că oftează din adîncul inimii, presimțiri întunecate o cuprinseră. Se dădu un pas înapoi, îl privi drept în față, apoi un fior o străbătu prin tot trupul.

- Jimmy, dragul meu, te supără ceva, nu-i așa? Ce e? El șovăi. Pentru ca răspunsul să n-o sperie, în cele din urmă spuse:

- La drept vorbind, nu e nimic.
- Cum, n-ai nimic să-mi spui?
- Ba da, dragă, am să-ți spun ceva.

Șovăi din nou, apoi făcu un gest de nerăbdare:

- Sînt un prost că-ți bat capul cu nimicuri în clipa cînd mă întorc acasă. O să vorbim noi mai tîrziu, după ce vom mânca bine.

Acum nu mai era nevoie ca Pollyanna să-și ascundă strălucirea feței. Toată ziua plutise în nori și acum trebuia să se întoarcă pe pămînt. Se duse la bucătărie, pregăti cina, se îmbărbăta ca să primească tot ce viitorul avea să-i aducă, pentru că strălucirea acelei zile apusese odată cu soarele.

În timpul mesei schimbară cîteva cuvinte. Jimmy se silea să glumească povestind mici întîmplări din cursul zilei, rîse mai mult decît trebuia și luă de două ori din fiecare fel deși se vedea bine că nici nu știe ce mănîncă. Zăboviră mai mult cu strînsul vaselor de la masă. Pollyanna se temea de clipa cînd Jimmy îi va spune secretul; ceva o îndemna să mai amîne. Ascultătoare față de instictul adînc omenesc de a amîna inevitabilul, își găsea o sumedenie de treburi mărunte. Cînd în cele din urmă o urmă în salon și o luă de mînă, înțelese că venise momentul.

- Așază-te aici lîngă mine, dragostea mea, și ajută-mă. Nu-mi vine ușor să-ți vorbesc.

- Jimmy, spuse Pollyanna cu buzele albe, în ciuda cuvintelor curajoase pe care le rostea, Jimmy, orice ar fi, e bine așa cum e. Răspunsul acesta nu-i ușura deloc sarcina lui Jimmy. Întoarse capul, iar Pollyanna zări doi ochi înlăcrimați. Jimmy lăsă să treacă puțin timp ca să se simtă iarăși stăpîn pe voce.

- Pollyanna, intră și America în război. Nu, nu mai încape îndoială. Nu e de-ajuns că au fost rupte relațiile cu Germania. Trebuie să colaborăm și noi la lupta pentru salvarea civilizației, și avem și noi partea noastră de contribuție.

Mîna Pollyannei tresări în mîna lui. El o strînse mai tare și amîndoi rămaseră nemișcați un timp.

- Vine o zi, draga mea, cînd bărbatul înțelege că propria lui viață, că fericirea lui nu sînt totul; e prins într-o mișcare generală care îl duce dincolo de afecțiunile lui, de năzuințele lui omenești. Nu uit cît îți dătoez eu ție. Inima mi se strînge la gîndul că te voi părăsi și că vei avea de suferit, dar n-am dreptul să mă ascund în spatele unor considerații egoiste. Țara noastră a așteptat prea mult. Trebuie să îndreptăm întîrzierea noastră punînd la dispoziție oameni și bani, fără tocmeală. Trebuie să ne facem datoria.

Vorbînd se întoarse de la ea ca și cum n-o putea privi, pentru că inima îi era zdrobită. Tăcu în cele din urmă, o privi și, întîlnind privirea ei caldă și curajoasă, izbucni în plîns. Căzu în genunchi lîngă ea, își ascunse fața pe genunchii ei, iar umerii îi erau scuturați de hohote de plîns. Pollyanna se plecă asupra lui, îi netezi părul șoptindu-i cuvinte blînde, drăgăstoase. Ochii ei n-aveau o lacrimă.

Pollyanna așteaptă cîteva clipe înainte de a pune întrebarea care pentru ea avea atîta greutate. Vocea ei era atît de liniștită, încît nimeni n-ar fi bănuیت teama cu care aștepta răspunsul.

- Cînd crezi că te vor chema, Jimmy?

- Nu aștept. Las slujba și mă deplasez la Plattsburg să fiu gata de plecare cît mai curînd.

Sub mîngîierile soției lui se mai liniștise. Scoase batista, își șterse ochii rușinat, apoi o privi cu un zîmbet deznădăjduit.

- Nu credeam că pot fi așa de copilăros, spuse scuzîndu-se.

Zîmbetul Pollyannei lăsa să se vadă că nu prea pune preț pe cele ce-i spusese. Continua să-i netezească

părul cu același calm, îi luă mîna, sărută încheietura pe care se zăreau venele albastre și fuse cuprins de o adîncă evlavie ca atîția bărbați în fața unei ființe slabe în care se arată totuși o așa mare putere. Cînd se așază din nou lîngă ea, vru să-i dovedească și să-și dovedească lui însuși că era din nou stăpîn pe sine. Începu deci să vorbească despre problemele practice care se cereau rezolvate imediat.

- Nu știi ce vrei să faci, Pollyanna. Dacă vrei, te poți întoarce la tanti Polly, bineînțeles. Dar și aici are să se găsească de lucru pentru toată lumea. Poate ți-ar fi mai ușor să rămîi aici și să-ți cauți vreo slujbă.

Pleoapele Pollyannei se lăsară ca o cortină deasupra scenei luminate.

- Cred că am să plec la tanti Polly, răspunse ea pe un ton liniștit.

- Bine, tu hotărăști, draga mea, spuse Jimmy cu o ușoară șovăială care-i trăda mirarea. Peste o clipă continuă: Cît privește nevoile tale bănești, nu duc nici o grijă. Mă pot bizui pe unchiul John, ca și cum mi-ar fi tată adevărat. Vezi, acesta e încă unul din raționamentele care-mi arată că trebuie să fiu printre primii la datorie. Atîția au neveste și copii de îngrijit. Aceștia oricît ar vrea, nu au dreptul să plece.

Pollyanna înțelegea totul.

- Îmi pare bine Jimmy că ești liber să-ți faci datoria așa cum crezi tu, spuse ea.

- Înțelegi Pollyanna, nu-i așa? înțelegi că nu vreau să plec pentru că nu te iubesc.

Teama de sentimentalism, obsesie a generației sale, îl stingherea pînă și atunci cînd voia să-și deschidă sufletul în ceasul suprem. Urmă șovăind puțin:

- Un poet din vremea reginei Elisabeta, sau cam pe atunci, a spus-o pentru aceia dintre noi care nu sînt în stare să se exprime. Îți amintești?

***"Nu te-aș putea iubi atît, iubită mea,
De n-aș iubi onoarea mai mult decîtpe tine".***

Ca un adevărat copil al secolului adăugă cu o ușoară ironie:

- Să nu rîzi de mine, te rog, că am ajuns să citez versuri.

Cortina se ridică, și ochii pe care-i acoperise se întoarseră spre Jimmy, strălucitori, plini de dragoste și de mîndrie.

- Jimmy, te iubesc, că ești așa cum ești. Nu cred că aș putea răbda să fii altfel.

Pînă la culcare, făcură planuri și se sfătuiră cum ar face mai bine: să trimită mobila la Beldingsville sau s-o vîndă, să rămîna Pollyanna în casă pînă la expirarea contractului, sau să renunțe la el...

Jimmy, ca să-și răscumpere momentul de slăbiciune de adineauri, era foarte calm și natural, acum. Nici Pollyanna nu se lăsa mai prejos. Cine i-ar fi auzit vorbind n-ar fi crezut că despărțirea lor avea să țină mai mult de-cît un voiaj de afaceri. Deși vorbiră de atîtea lucruri însemnate sau banale, Pollyanna nu-i destăinui, totuși, taina cea mare.

* * *

Poliyanna avea treabă cu împachetatul și mutatul.

Dintre toate priveliștile triste, cu excepția dezastrului lăsat de foc, cea mai dezolantă e locuința din care se mută cineva. Tablourile care luminau parcă pereții s-au dus, lăsînd în urma lor cîte o pată mai întunecată. S-au dus și vasele de flori, ramele cu fotografii, figurinele și toate fleacurile pe care nu le

vezi și nu le ții minte, toate fleacurile care alcătuiesc laolaltă un interior. Covoarele făcute sul stăteau într-un ungher. Fotoliile care altădată parcă-ți întindeau brațele să te îmbie la trîndăveală și discuții și-au schimbat locul și, dacă dai de vreunul, e încărcat cu fel de fel de lucruri ce așteaptă să mai fie îndesate într-un cufăr plin cu vîrf. Confortul și ordinea mai sînt doar amintiri din vremuri îndepărtate. Pacea dulce a căminului e un poem învățat pe de rost, uitat cu desăvîrșire.

Pollyanna rămase în locuința lor pînă la expirarea contractului, fiindcă i se părea că orașul New York e mai aproape de Plattsburg. Stătea cu chirie cu încă două femei tinere care lucrau în industria de război dar care știuseră să-și păstreze destulă libertate ca să se ocupe cu ardoare de cîțiva ofițeri tineri despre care vorbeau întruna. Pollyanna dormea pe o canapea de salon, atunci cînd era în stare să doarmă. Nu era noapte să nu stea trează cîteva ore gîndindu-se la Jimmy și la secretul pe care nu voise să i-1 spună deocamdată.

Pollyannei îi era acum de mare folos deprinderea ei cu răbdarea. Trebuia să se gîndească mereu la o viață nouă care începea și la copilul pe care-l aștepta. Se îngrijea mult de sănătatea ei. În fiecare zi se plimba o oră, două, mîncă regulat, deși mîncarea i se părea fără gust. Noaptea, cînd stătea trează, se ferea să plîngă și nu se lăsa doborîită de gînduri negre. Mai mult chiar, se fălea în sinea ei cu loialitatea și curajul soțului ei și mulțumea lui Dumnezeu că-i dăduse putere să nu-i spună nimic din ceea ce l-ar fi putut împiedica să-și facă datoria de cetățean.

După ce se informaseră de tariful transporturilor, renunțaseră la ideea să-și trimită mobila la

Beldingsville. Privind lucrurile din punct de vedere practic, aveau dreptate. Perspectiva unei monopolizări a energiei națiunii în vederea producerii materialului de război avusese ca urmare o scumpire nemaipomenită a tuturor fabricatelor.

Datorită hărniciei Pollyannei, mobila părea nouă, așa că putea fi apreciată mult mai bine decât niște lucruri de ocazie. Din păcate, Pollyannei îi venea greu să privească lucrurile numai din punct de vedere financiar. Lucrușoarele, pe care ea și cu Jimmy le cumpăraseră ca să-și facă un cămin, nu puteau avea nimic în comun cu banii. Aproape uită că trebuia să fie fermă, când, pe neașteptate, se ivi un cumpărător interesat să cumpere vesela.

Deodată, îi trecu, pe dinaintea ochilor, imaginea unei servitoare care, cuprinsă de o emoție puternică, scăpă din mâini ligheanul cu vase, ceștile fragile risipindu-se în cioburi pe dușumea. Trăi simțămîntul unei mame care ar fi dat pe mâini străine un copilăș iubit și răsfățat, iar de-acum poate avea să rămînă neîngrijit...

Puține lucruri din cele pe care le aveau, în afară de darurile de nuntă și cărți, trebuiau să fie trimise la Beldingsville. Pollyannei îi părea bine că nu se găsise nimeni să ofere pentru cărți un astfel de preț, încît să-i vină greu să-1 refuze. În orașul acesta cu oameni grăbiți nimeni n-avea timp să citească. Pollyanna înfășură cu evlavie versurile doamnei Browning într-un ziar și le puse într-o ladă care mai cuprindea alte comori de felul acesta. În clipa aceea se auzi soneria.

Pollyanna primise atîția oameni care voiau să cumpere scaune de sufragerie sau o masă de toaletă din lemn de nuc, încît nu-i dădu prin gînd că s-ar putea să vină cineva cu alt scop.

La ușă nu era Judit. Ea urma cursurile înființate de Crucea Roșie pentru pansamente chirurgicale și se înapoia abia pe la cinci. Pollyanna își scoase repede bonețica, își netezi părul cu mîna și se duse să deschidă fără să mai țină seamă de felul cum era îmbrăcată. Așteptă apoi cu răbdare ca domnul înalt și slab din vestibul să-i spună ce dorește. Deodată își aduse aminte și scoase un strigăt:

- Domnul Moore! Intră, te rog.

Domnul Moore intră și aruncă o privire plină de înțeles asupra dezordinei dimprejur.

- Mi se pare că vă mutați și dumneavoastră.

- Da. Jimmy se înrolează. Acum e la Plattsburg. Îndată ce se va imbarca, voi pleca și eu la mătușa mea.

Pe cînd vorbea, Pollyanna se căznea să găsească un scaun pentru musafir. Luă de pe fotoliu un teanc cu haine strînse cu

grijă, îl trase spre domnul Moore, pe cînd ea se așeză pe o ladă cu cuverturi între care erau puse tablouri. Tatăl lui Gladys se așeză în felul lui pe care Pollyanna îl știa: cu picioarele întinse înainte.

- Parcă plutește ceva în atmosferă, spuse el, ne mutăm și noi.

- Adevărat? Unde vă mutați?

- Ții minte că ți-am vorbit despre orașelul în care am crescut? Acolo ne mutăm.

Fața Pollyannei se însenină.

- Adevărat? Îmi închipui că vă bucurați.

- Da, îmi pare bine. E un loc mai potrivit pentru educarea băieților decît în orașul acesta. Cît va dura războiul n-am să-mi fac casă, dar nu e greu să găsim una potrivită pentru noi și apoi acolo viața e mult mai liniștită. Am să mai lucrez pînă ce s-o sfîrși războiul.

Acum nu e momentul să trăim din ce am agonisit, cred însă că am să gădesc ușor vreo ocupație potrivită.

Pollyanna se întreba cum se împacă doamna Moore cu această schimbare. Își amintea indignarea lui Gîadys cînd vorbea despre o mutare care ar fi silit-o pe mama ei să renunțe la viața de societate pentru care era făcută. Deodată își aduse aminte că încă nu întrebase de doamna Moore și se grăbi s-o facă.

- Sper că soția dumitale și-a revenit cu totul după accident.

Domnul Moore schimbă poziția picioarelor, apoi răspunse:

- Da, soția mea s-a restabilit, numai că...

Se opri și o privi rugător de parcă voia s-o cheme în ajutor.

- N-o să mai fie niciodată așa cum a fost, adăugă el în grabă.

- N-o să mai fie cum a fost?

- A fost rănită la obraz, știi? Am chemat chirurgii cei mai buni, dar a rămas cu semne. Ai să spui desigur că e îngrozitor. E nevasta mea și în ochii mei va fi întotdeauna frumușică, oricum ar fi. Nu se mai întâlnește cu societatea cu care-și petrecea tot timpul; zice că ar rîde de ea. Eu nu știu, dar așa spune ea.

Inima Pollyannei era plină de milă; citea printre rînduri toate amănuntele. Femeia aceasta desfigurată, care se ascundea de cei pe care-i socotise prieteni, ar fi putut inspira milă și unor oameni mai puțin simțitori decît era Pollyanna. Se gîndi cît de mult ar fi suferit Gladys dacă ar fi văzut-o și ochii i se umplură de lacrimi.

Domnul Moore băgă de seamă tulburarea ei, se apropie de ea și-i spuse:

- Am să-ți vorbesc fără înconjur fiindcă ești o ființă în care poți avea încredere, asta ar vedea-o și un orb. De altfel, cunoști destul de bine viața noastră, așa că nu mă tem să-ți spun că accidentul acela nenorocit ne-a apropiat pe toți.

- Îmi pare bine, domnule Moore.

Rămase pe scaun privind țință peretele gol din fața lui, căutînd cuvintele potrivite care să exprime gîndul.

- Dacă ar fi cu putință să fac să dispară semnele de pe obrazul nevastei mele, firește că aş face-o chiar de-ar fi să-mi sacrific mîna dreaptă. Oricare altul în locul meu ar face-o. Mi se pare totuși că nenorocirea asta a risipit neînțelegerile dintre noi. Azi își dă seama că pentru mine e totuna, cum arată în urma accidentului și asta pentru ea este o mare mîngîiere. E nevasta mea și sentimentele mele nu au nimic de-a face cu exteriorul ei.

- Pollyanna citea iarăși printre rînduri și ghicea că pentru femeia aceea, smulsă dintr-o dată din viața ei de petreceri și de curtezani, era o imensă consolare să aibă alături un suflet cinstit care nu se sinchisea de slujirea pe care o suferise.

- Nu-i place să fie văzută, urmă el, nu-i place să iasă fără mine; ieșim mai mult cînd se întunecă și atunci își pune o voaletă deasă. La început purta gînduri de sinucidere, dar a înțeles ce durere mi-ar pricinui și nu mai vorbește de asta.

Pollyanna își trecu mîna ușurel peste brațul lui, ca o mîngîiere, în timp ce domnul Moore scotea batista să-și șteargă ochii. Înțelese că de la el moștenise Gladys sufletul cinstit și puterea de a iubi.

- Îndată ce o să fim instalați, spuse domnul Moore, străduindu-se să pară mai vesel, cumpăr o mașină;

cred că are să-i pară bine. Nevastă-mea spune că pentru ea nu mai poate fi fericire pe lume, dar n-o cred. Vezi, conică Pollyanna, rănilile de pe obraz s-au vindecat, au rămas doar semnele, dar rana din suflet nu se vindecă; pe fetiță n-o poate scoate din gând.

- Așa e, aprobă și Pollyanna.

Niciodată n-avusese o părere prea bună despre doamna Moore, dar dacă ar fi fost acum în stare să se gândească fără remușcare la Gladys, ar fi pierdut cu totul stima ei.

- Recunoaște și dînsa, lămurea domnul Moore, că dacă ar fi fost altfel de mamă, Gladys trăia și azi, de aceea se ocupă cu atenție acum de băieți. Îi mai rămîne mult de învățat; și mie la fel, încheie el cu sfială. Abia acum începem să ne dăm seama că a fi părinte înseamnă mai mult decît să te îngrijești de hrana și îmbrăcămîntea copiilor.

Scoase ceasul din buzunar, îl privi o clipă fără să-și dea seama ce vede, apoi îl puse la loc.

- Băieții îmi vorbeau despre ceva ce învățase Gladys de la tine. Ziceau că e un joc. Mi se pare că e vorba **să găsești un motiv de mulțumire în orice ți se întîmplă**. Le vorbise mult despre asta și băieții au reținut mai mult decît îți închipui. Cred că înțelegi ce vreau să spun?

- Da, răspunse Pollyanna cu o privire radioasă, înțeleg.

- Ei bine, mi se pare că în marea durere care ne-a încercat e și o parte bună: sîntem azi mai uniți decît am fost vreodată. Firește că se vor mai face adeseori greșeli, fiindcă nu putem ști întotdeauna cum să procedăm, dar nevastă-mea și cu mine dorim din suflet ca totul să iasă bine și cred că vom reuși în cele din urmă.

Se uită din nou la ceas, dar de data asta văzu cât era ceasul și se sculă să plece.

- Trebuie să plec. Când te muți ai multe pe cap, dar voiam să te văd înainte de plecare. Știi, nu mi se întâmplă adeseori să vorbesc atît cît azi, dar știu că erai prietenă cu Gladys și apoi ești o ființă căreia i te destăinuiești ușor. Dumnezeu să te aibă în paza Lui, conică Pollyanna!

Îi strînse mîna tare, parcă să i-o zdrobească, și plecă ștergîndu-și ochii fățiș. În picioare, în mijlocul camerei răvășite, Pollyanna plîngea gîndindu-se la Gladys.

- Fetița mea dragă, spuse ea cu glas tare, dac-ai ști tot ce se întâmplă - sînt sigură că un înger ți-a spus - cît de mulțumită ar trebui să fii!

După ce goli apartamentul lor, Pollyanna locui timp de o săptămînă la Judit. Făcea cea mai mare parte din treaba din casă, încît Judit spunea adesea că i se părea că e musafiră în casa ei. Totuși, lucrau amîndouă fără preget petrecîndu-și cea mai mare parte din zi la Crucea Roșie, împletind seara, ațipind uneori de oboseală. Pollyanna știa totuși să-și facă timp să-i scrie zilnic lui Jimmy. Îi scria scrisori foarte lungi, și întotdeauna în așa fel ca să-1 înveselească. Povestea cu ciorapii împlețiți de Judit, pe care nu era chip să-i adune pereche, o povestise într-un fel așa de comic încît timp de o săptămînă Jimmy rîdea cînd o recitea. Totuși, Pollyanna vedea multe lucruri care mai degrabă l-ar fi făcut să plîngă decît să rîdă, dar despre acelea nu pomenea în scrisorile ei. Nu-i spuse nimic despre ceea ce l-ar fi interesat pe soțul ei mai mult decît orice pe lume.

În drum spre Beldingsville, Pollyanna se opri cîteva zile la Plattsburg. I-au plăcut mult acele zile petrecute acolo. Munca pe care națiunea o depunea aici o prețuiau chiar și oamenii cu mai mult spirit critic decît ea, dar convingerea ei că un anumit teterist, James Pendleton, e figura cea mai impunătoare, cea mai nobilă din toată tabăra n-ar fi fost împărtășită de toată lumea.

Jimmy nu prea avea timp pentru ea, dar Pollyannei îi făcea plăcere să urmărească de departe exercițiile soldaților în uniformă kaki, printre care îl știa și pe el. Cînd înceta serviciul și exercițiile, Jimmy se grăbea să părăsească tabăra, ducîndu-se acolo unde știa că se pot întîlni și sta de vorbă în tihnă, deși rareori vorbeau despre ceea ce le era mai aproape de suflet; de obicei vorbeau despre lucruri indiferente pe care toată lumea le-ar fi putut auzi.

Pollyannei, cele mai fericite clipe îi păreau acelea cînd tăceau mîină-n mîină, cocoțați pe vreo piatră în care apa săpase dîre adînci sau așezați la o margine de pădure. Nu avea ochi pentru frumusețile firii în ceasurile acelea, dar mai tîrziu își dădu seama că priveliștile pe care credea că nu le privise cu luare aminte i se întipătiseră adînc în minte. Era de-ajuns să închidă ochii ca să-i răsară limpede înaintea stîncile, apele involburate, cascadele cu stropii care se ridică în aer strălucind în bătaia soarelui în toate culorile curcubeului.

Trecuse ceva mai mult de un an de cînd așteptase împreună cu Jimmy trenul întîrziat care avea să-i ducă spre o viață nouă, și Pollyanna se întorcea singură la Beldingsville. Gara nu se schimbase mult din ziua cînd o fetiță cu sufletul însetat de dragoste și cosițe bălai venise la tanti Polly. Dar viața ei se schimbase. Cînd

se gîndea la copila singuratică, fără prieteni, părăsită, care se străduise totuși să joace **jocul mulțumirii**, își dădu seama cît de bogată era acum.

De data asta n-o mai aștepta Timotei cu trăsura, ci o mașină minunată care făcea să pară gara mai mică și mai sărăcăcioasă ca oricînd. Pe peron aștepta un grup. Pollyanna îi strigă pe rînd, înveselită: Tanti Polly! Draga de ea. Oh, și unchiul John! Și tanti Ruth! Și Sadye cu Jamie! Ce bine îmi pare!

Se adunaseră toți în jurul ei ca albinele în jurul reginei; nu știa pe cine să îmbrățișeze mai întîi, fiecare voia să fie primul.

- Cum se face că sînteți aici? întrebă Pollyanna îndreptîndu-se spre mașina care o aștepta.

- De obicei petrecem aici o parte din vară, răspunse domnul Pendleton. Anul acesta, ar fi fost atîtea de făcut, încît ar fi trebuit să amînăm plecarea noastră. Dar mătușa ta are nevoie de odihnă și am decis că și lui Jamie i-ar prinde bine o schimbare de aer.

Întorcîndu-se, Pollyanna întîlni privirea nedumerită a tînărului. Tocmai era să-1 întrebe cum o duce cu sănătatea, dar privirea aceea o pătrunse, determinînd-o să renunțe, să evite întrebarea care i s-ar fi părut indiscretă.

- Da de unde, răspunse ea veselă, nici unul din voi n-are nevoie de odihnă, nici de schimbare de aer. V-ați adunat cu toții, fiindcă știți că-mi face plăcere să vă văd și de aceea vă iubesc și mai mult.

Într-adevăr, viața avea să fie nespus de plăcută pentru Pollyanna, cît se poate de plăcută. De data asta, tanti Polly era ca o adevarata fortareafa. Nu degeaba era ea din neamul Harrington; unul dintre stramosji ei participase la bătălia de la Bennington, Și

de atunci descendenții familiei luaseră parte la toate războaiele marii. Putea să se tinguie tanti Polly sau să se arate descurajată în fața micilor neplăceri de toate zilele, dar acum, când țara era iarăși în război, era calmă și tare ca o stincă de granit.

- Jimmy a făcut întocmai ceea ce așteptam eu de la el, spuse tanti Polly, îndată ce ramasera singure. Nu e un Harrington, dar reprezintă neamul nostru. Alții vor fi așteptând să se traga la sorti, dar nu ai noștri.

Niciodată tanti Polly nu paruse mai zdravănă decât acum. Lucra la Crucea Rosie cu o rivă ce ar fi făcut cinste și unei femei mult mai tinere. Pentru ea numai țara mai exista; nu-și putea cheltui mila și atenția pentru suferințele și decepțiile individuate. Cum să se ocupe de viața sau moartea unui om, când însăși soarta țării era în joc. Pollyanna își amintea de vremurile când tanti Polly crease pentru cei din jur o atmosferă de primăvară caldă și apăsătoare, obositoare din caleafară; acum însă, ea era învingătoare ca vântul de toamnă.

Pollyanna, cu prima ocazie, caută să afle ce se întâmplă cu Jamie. Tanti Polly stringea buzele și scutura din cap.

- Sînt foarte îngrijorată din cauza lui. Nici nu-i de mirare. După ce că nu e prea voinic, acum se zbugiumă, fiindcă nu se poate pune în slujba țării, bietul baiat!

- Dar desigur că poate, răspunse Pollyanna. Un om care are ca el darul scrisului poate fi de mare folos.

- Mi-e teamă, se împotrivi tanti Polly, că scrisul nu-i poate înlocui acțiunea propriu-zisă. Cel puțin, adaugă ea cu trufie, dacă aș avea un fiu, așa aș dori să gindească.

Pollyanna nici nu incerca sa o faca sa-și schimbe parerea. Ți păstra entuziasmul ca să-1 împărtășească lui Jamie; era sigură că și el va simți la fel. Cind veni a doua zi dimineată s-o poftescă la cina in numele doamnei Pendleton, Jamie i se destăinuie Pollyannei.

- Nu mai pot răbda, Pollyanna, nu mai pot. As, da bucuros cit mai am de trăit ca să fiu sănătos ca Jimmy, numai un an. Gindește-te la cele ce se petrec dincolo de ocean, pe cind eu stau aici legat de cirje ca un copil răsfățat. L-ai auzit pe unchiul John, spunea sj el ca o schimbare de aer mi-ar face bine; vorbe de felul asta mă fac să sufăr. Jimmy poate să plece in Franța, sa se bucure de toate privilegiile care i se oferă acolo; cit despre mine, eu trebuie să depind mereu de alții. Dar nu-i nimic, schimbarea de aer nu poate să-mi faca decit bine.

Pollyanna il privi mișcată de disperarea lui, dar nu îndrazni să-i arate toată compasiunea ei. Ii răspunse doar liniștită:

- Mi se pare ca uiți cit de folositor ai putea sa fii prin scrisul tău.

- Scrisul meu! rise Jamie cu silă, ocupație buna, la adăpostul primejdiilor.

Ocupație necesară, raspunse Pollyanna cu vioiciune. Nu-ți inchipui cumva că toți locuitorii țării sint cinstiți și loiali ca noi cei de aici?

Jamie o privi cu atenție. Expresia feței lui se schimbasesc. Pollyanna își dadu seama de aceasta și continuă pătimaș

- Dacă ai scrie articole care să trezească pe inconștienți și să-i ciștige pentru cauza cea dreaptă, cred ca ți-ai face cu prisosință datoria.

Atenția cu care o asculta dovedea că Pollyanna reușise să-1 miște.

- Da. Poate că ar fi ceva de făcut în direcția asta, recunosc Jamie în cele din urmă.

- Apoi, mai poți scrie și pentru soldații noștri ca să le ridici moralul când vor fi în tabără, în Europa. Gindește-te, Jamie, că după exuberanța începutului, zilele se vor scurge cu greu, plictisitor și că ostașii vor vedea numai primejdia înaintea lor; articolele pe care le vei scrie tu îi va încuraja și le va menține optimismul de care au atîta nevoie.

Vocea Pollyannei tremura, se frînse, dar își recăpătă imediat stăpînirea de sine.

- Va fi foarte greu pentru mulți. Cu speranța de a primi ordin să înaintezi și așteptînd lupta corp la corp, cred că e mai ușor să porți războiul decît acum cînd soldatul se ascunde în tranșee și se așteaptă să fie ucis. Dacă ai fi în stare să scrii articole care să-i înflăcăreze, ai da țării tot atît cît ceilalți la un loc.

- Ia te uită! exclamă Jamie îndreptîndu-se spre jilț, mi se pare că ai dreptate.

- Ai putea chiar să compui ceva pentru ei, urmă Pollyanna înflăcărîndu-se ea însăși de entuziasmul care îl cuprinsese pe Jamie. Închipuiește-ți soldații în tabără, cîntînd ceva compus de tine, Jamie, uitînd de temeri, de îndoieli, de necazuri, uitînd totul afară de dorința de a salva țara. Nu ți-ar plăcea mult să fii autorul "Imnului Republican al Luptei" decît un general oarecare într-o garnizoană de provincie? Eu una așa aș face.

Jamie îi cuprinse mîinile. Era de nerecunoscut; fața îi era înflăcărată și ochii plini de fulgere.

- Pollyanna, dacă aș izbuti să fac una ca asta, ar fi tot așa de frumos ca lupta însăși.

- Poți să faci un lucru bun, întări Pollyanna. Ești pe cale de a deveni un mare scriitor; atîția așteaptă cu

nerăbdare lucrarea ta cea nouă! Scrie ceva care să trezească în inimile noastre vitejia și dragostea de țară. Nu vei mai avea atunci de ce să-i invidiezi pe ceilalți.

- Așa am să fac, strigă Jamie.

Ținea încă mâinile Pollyannei și le strângea cu putere.

Pollyanna îl privi, apoi scutură capul a mustrare.

- Tocmai acum trebuie **să joci jocul** învățat.

Jamie se opri, o privi cu luare aminte și-și mușcă buzele.

- Iartă-mă, Pollyanna. Dacă cineva e mai în măsură să știe lucrul acesta, apoi tu ești aceea. Eram un egoist, mă izolam în supărările mele mărunte fără să fiu în stare să pricep că fiecare are durerile lui. Dacă ești și acum în stare să joci jocul, de bună seamă că și eu trebuie să fiu în stare să-1 joc.

Era uimitor cât de ușor își reluă Pollyanna viața ei de mai înainte. Avea aceleași îndatoriri ca pe vremea când i se zicea Pollyanna Whittier. Camera ei de la tanti Polly rămăsese aceeași; covoarele puțin mai roase, alămurile patului ceva mai puțin strălucitoare, dar tablourile din pereți și cusăturile erau aceleași. Sora lui Nancy îi luase acesteia locul la bucătărie, dar îi semăna așa de bine, încât Pollyanna îi spunea mereu "Nancy", apoi se scuza; când toată lumea continua să-i spună "domnișoara Pollyanna", i se părea că e tot fetița neștiutoare de altădată. În tot orașelul numai familia Fisher îi recunoștea dreptul de a i se zice "doamnă"; când o întâlneau îi spuneau foarte ceremonios "doamnă Pendleton", dar o părăseau îndată cu un aer de înaltă demnitate.

Pollyanna îi scria lui Jimmy:

"Uneori mi separe că viața noastră în doi, în anul din urmă, a fost doar un vis. Dimineața când mă trezesc, când privesc în jurul meu, îmi vine să mă întreb dacă nu e ora să plec la școală și dacă știu lecția. Nu ți se pare stranie constatarea cât de mult ne putem schimba, pe când în jurul nostru rămân toate așa cum au fost?"

Scrisorile Pollyannei se ocupau adeseori și de tanti Polly. I se părea că abia acum începe s-o cunoască mai bine.

"N-ai mai văzut o ființă ca dînsa, îi scrise ea într-o scrisoare lui Jimmy. E în fruntea Crucii Roșii de aici și trebuie să-ți mărturisesc că e uimitor ceea ce poate realiza o femeie. O oarecare doamnă Neumann, venită după căsătoria noastră, e mîna dreaptă a lui tanti Polly. Chiar și persoanele mai puțin pricepute decît mătușa sînt active, încît văzîndu-le la lucru, prinzi curaj și putere. Tanti Polly conduce totul ca un general, și eu sînt mîndră că mă număr printre neamurile ei".

Deși arăta tuturor o față voioasă ca și cum n-ar fi avut griji, deși muncea fără preget, Pollyanna nu trăia decît cu nădejdea într-un apropiat concediu al lui Jimmy. L-ar avea numai pentru ea timp de două săptămîni înainte de a ajunge la regiment și de a fi trimis în cantonament. Se înțelesesă că va pleca împreună cu domnul și doamna Pendleton, cu mașina la Plattsburg și-1 vor aduce la Bel-dingsville, după ce-și va încheia perioada de instrucție.

Uneori clipele pe care le așteptăm cu mai mare nerăbdare sînt tocmai acelea care ne pun speranța la încercarea cea mai grea. Astfel i se întîmplă și Pollyannei. Cînd plecară toți trei la Plattsburg, inima Pollyannei cînta de fericirea revederii, dar Jimmy avea să-i comunice o veste care să-i înăbușe bucuria. Fusese înaintat la gradul de locotenent (Pollyanna se mira că nu la acela de căpitan) și ceruse să fie înscris pentru plecarea imediată. Armata avea nevoie de ingineri, așa că fusese acceptat și deci pleca în curînd. Pollyanna își apăsă mîna pe inimă, ascultîndu-1. Războiul pune la încercare pe femei ca și pe bărbați, dar nici un soldat mergînd la luptă nu avusese atîta nevoie de îmbărbătare cît Pollyanna în clipa aceea. Totuși, cînd Jimmy îndrăzni s-o privească, ea îi zîmbi.

- Te rog să reții, Jimmy drag, că avem timp suficient. Gîndește-te: ne stau în față două săptămîni. Cîte zile și cîte ceasuri crezi că înseamnă asta?

Se mira întotdeauna că Jimmy era în stare să facă socoteli destul de complicate, fără creion. Îi răspunse pe dată că paisprezece zile fac trei sute treizeci și șase de ore! își spunea mereu cifra în gînd, fără să îndrăznească a se gîndi cît de repede trece o oră. Simți o părere de rău, ca în copilărie, cînd venea ora de culcare; Îi părea rău să piardă în inconștiența somnului atîtea ceasuri pe care le-ar fi vrut trăite cu adevărat.

Trei sute treizeci și șase de ore par un timp îndelungat, dar cînd fiecare zi ce trece răpește cîte douăzeci și patru de ore odată, timpul se scurge repede. Pe măsură ce treceau zilele, Pollyannei i se părea tot mai greu să-și păstreze calmul. Era geloasă de fiecare clipă pe care Jimmy nu o petrecea lîngă ea și se supăra pe Jamie care-1 reținea ca să-i citească

vreun articol. De cîte ori o privea, Jimmy zîmbea, dar zîmbetul nu-i oferea totul.

În ajunul plecării lui Jimmy, nu închise ochii toată noaptea. Se întinsese pe sofa, în timp ce amintirile o năpădeau și n-o lăsau să ațipească. Din cînd în cînd auzea răsuflarea regulată a bărbatului ei; ea se ruga pentru el, mulțumindu-i lui Dumnezeu că o învrednicise să fie pentru totdeauna a lui, orice s-ar întîmplă. Dimineața, un locotenent din trupele expediționare își pierdu cumpătul și plînsese; doar ochii Pollyannei erau fără lacrimi.

- Dragostea mea, nevestica mea iubită, iartă-mă că te întristez așa de mult.

Pollyanna își ridică privirea, și Jimmy duse cu sine, pînă la sfîrșitul zilelor sale, imaginea unei fețe palide, luminată de un zîmbet supraomenesc.

- Jimmy, scumpul meu, vreau să-ți spui mereu, să-ți amintești că orice s-ar întîmplă de acum înainte, ceea ce mă bucură mai mult din tot e că am trăit împreună cu tine un an de zile.

În fața casei se auzi mașina lui John Pendleton; le mai rămînea timp să se mai îmbrățișeze o dată.

* * *

Cei ce stăruie asupra nevoii de a trăi prezentul, s-ar fi lovit la Pollyanna de o împotrivire de neînfrînt în lunile care urmară după plecarea lui Jimmy. Prezentul nu-i oferea mare lucru, iar la viitor nu se încumeta să se gîndească. Zi de zi, pe cînd își urma cursul regulat al activității, se cufunda în trecut vorbindu-i lui Jimmy, plimbîndu-se cu el, bucurîndu-se de privirea lui luminoasă, deschisă, ascultîndu-i rîsul vesel. În schimb, orașelul și locuitorii lui îi păreau a fi departe,

Îi vedea ca prin vis. Viața cea adevărată era în trecut, trecutul în care se găsea alături de Jimmy.

Primi la timp vestea că Jimmy sosise cu bine la destinație, apoi la intervale lungi, scrisorile foarte valoroase. Ea îi scria zilnic, așa cum îi scrisese la Plattsburg și întotdeauna scrisorile erau pline de veselie. Avea ce să-i scrie de vreme ce Jimmy cunoștea pe toată lumea, iar pe el veștile, desigur, că-1 distrau. Așa că, Pollyanna era sigură că oricât de tragic ar fi fost mediul în care trăia Jimmy, nu se putea să nu rîdă aflînd că Nancy e încredințată că va ajunge comandantul trupelor americane din Franța. Nancy o asigurase: "Generalul Pershing arată foarte bine în fotografie, dar nu se compară cu domnu' Jimmy. Da de unde! Și nu-i așa că pe cal trebuie să-i șadă de minune?"

Cu timpul, Pollyanna îi încredință lui tanti Polly secretul ei și dînsa fu nevoită să recunoască faptul că fusese nedreaptă cu nepoata ei. O privi pe Pollyanna cu admirație multă vreme, ca și cum nu i-ar fi venit să-și creadă urechilor. Apoi o întrebă mișcată:

- Lui nu i-ai spus nimic?

- Nu, mă temeam... nu voiam să-1 stînjenesc în a merge să-și facă datoria.

Tanti Polly se sculă și se duse la fereastră, părea așa de absorbită de cele ce-i vedeau ochii și-i auzeau urechile, încît Pollyanna se întrebă neliniștită ce putea să fie. Cînd în sfîrșit se întoarse spre dînsa, avea întipărită pe față o duioșie pe care nu o arăta decît rareori. În sfîrșit, rupse tăcerea:

- Pollyanna, familia noastră poate fi mîndră de fiecele ei. E drept că tatăl tău... Dar, totuși, să nu vorbim de asta. Te tragi din neamul Harrington care numără

o mulțime de femei cu suflet călit în lupte. Așa de plidă Molly Stark...

- O tanti Polly... și eroina izbucni în plîns.

Să fie trecută în rîndul femeilor tari care se fălesc cu Molly Stark fusese mai mult decît s-ar fi putut aștepta. O văzu pe tanti Polly că o privește speriată și muștrătoare și se strădui să-i explice cauza plînsului ei.

- Nu plîng de supărare, îmi pare bine - zise ea, suspinînd mereu, îmi pare foarte bine că ești mîndră de mine, dar mă tem că mă crezi mult mai curajoasă decît sînt. Uneori tot ce pot face e să fiu mulțumită de cîte ceva.

- Te cred, drăguța mea, oftă tanti Polly.

Din ziua aceea, în purtarea lui tanti Polly față de nepoata ei, se vedea tot mai mult o duioșie plină de tandrețe.

Amîndouă își petreceau o mare parte din timp la Crucea Roșie. Pollyannei îi era groază de pregătirea pansamentelor chirurgicale din pricina gîndurilor pe care le trezeau într-însa, dar se străduia să uite la ce servesc și, pe cînd degetele se mișcau neconținut, se lupta să-și îndrume gîndurile pe altă cale. În grupul cu care se întîlnea zilnic, mai erau și alte soții tinere. Cu șorțurile albe și vâlul pe cap, păreau ucenicele vreunui ordin religios. Erau printre ele și mame cu feciorii pe front, femei în puterea vîrstei, înzestrate cu eroism, neobosite la muncă și care totodată se străduiau să ridice moralul celorlalte, insuflîndu-le curaj și nădejde. Pe Pollyanna o susținea gîndul că nu e singură, ci doar una dintre milioanele de femei din toate neamurile care jertfesc totul pentru o cauză mai scumpă decît viața însăși.

Zilele se depanau astfel, fără alte schimbări decît acelea ale timpului, ale zilelor scurtate, ale frigului crescînd, ale transformării cîmpiilor și livezilor verzi în întinderi moarte. Apoi, totul se ascunse sub zăpadă. Pollyanna nu se temuse niciodată de ger, de data asta însă i s-a întîmplat să tremure sub plapuma caldă, gîndindu-se la Jimmy și întrebîndu-se dacă are cu ce să se învelească.

Scrisorile lui erau mereu vesele, prea vesele, ca să fie convingătoare, de aceea cînd vîntul bătea afară Pollyanna își înfunda fața în pernă, rugîndu-se lui Dumnezeu ca soțul ei să nu sufere de frig.

Pentru ea a fost o adevărată ușurare cînd Crucea Roșie suspendă cîtăva vreme prepararea pansamentelor, ca să se ocupe de pachetele soldaților ce plecau pe front. Fondurile fuseseră adunate de pe urma unei serbări organizate la primărie, urmată de alte cîteva, mai puțin importante, în casa notabililor. Pollyannei îi plăcea noua îndeletnicire. În loc să fugă cu gîndul la scopul lucrului ei, așa cum făcuse cu prilejul pansamentelor, îi plăcea să-și închipuie bucuria destinatarului. Deși e greu să bagi așa în ac cînd nu ești priceput, soldații aveau să se bucure găsind în pachet lucrșoarele acestea atît de trebuincioase uneori.

- Dar știi că pari mulțumită? îi spuse într-o zi Milly Snow pe cînd lucrau alături. Zîmbești ca și cum... Ce faci ca să fii mereu așa de mulțumită?

Pollyanna întrebă înveselită:

- Chiar zîmbeam? Mă gîndeam la vremea cînd soțul meu se muncea să coasă un nasture. Era așa de caraghios. Tocmai frămîntam pîine, știi, și nu voia să aștepte pîină ce isprăvesc...

Se opri din lucru, ca să rîdă mai în voie. Milly Snow o privi cu admirație. Seara îi spuse mamei sale:

- Pollyanna e tot așa cum era în copilărie. Istoria pomeneste de cele șapte minuni ale lumii? Eu cred că Pollyanna e a opta.

Tanti Polly avu o idee bună cu privire la completarea pachetelor pentru soldați și o comunică, într-o după amiază, într-o adunare deosebit de numeroasă a Crucii Roșii.

- Cred că ar fi bine să punem în fiecare pachet cîte un mesaj, nu o scrisoare lungă, doar cîteva cuvinte de îmbărbătare.

Doamna Neumann, din celălalt capăt al sălii, luă cuvîntul. Era tot așa de neobosită ca și tanti Polly, prezentă întotdeauna, avînd grijă să-și facă datoria pe deplin și chiar mai mult decît datoria.

- E o idee minunată, doamnă Chilton, spuse dînsa și dacă sînteți de acord, aș fi bucuroasă să mă achit eu de această însărcinare.

Deși cunoștea activitatea neobosită a colaboratoarei sale, doamna Chilton nu-și putu ascunde mirarea la auzul acestei propuneri.

- Nu cumva vrei să spui că ai de gînd să le scrii pe toate?

- Ba da, sigur, chiar eu le voi scrie.

- Bine, dar asta e o muncă grozavă. Intenția mea era ca scrisorile să se deosebească unele de altele, astfel ca soldații dacă le-ar compara, să aibă impresia că le sînt a-dresate personal. S-or fi săturat, bieții băieți, de scrisorile oarecum standard, în care erau exprimate aproximativ aceleași sentimente, parcă scrise la indigo.

- Sînt de acord cu dumneata, se grăbi să spună și doamna Neumann, și-ți promit că fiecare bilet va fi altfel.

- Iei asupra dumitale o treabă destul de anevoioasă, răspunse doamna Chilton aprobînd, și-ți sîntem toate foarte recunoscătoare. Deci, dacă nimeni nu se opune, lăsăm scrisorile în sarcina doamnei Neumann.

Nu se opuse nimeni. Pentru majoritatea femeilor prezente, condeiul era o unealtă greu de mînuit; erau mai deprinse cu mătura, cu lingura sau cu acul. Ar fi fost stîngace, dacă ar fi trebuit să înșire cîteva cuvinte calde pentru un soldat necunoscut care avea să treacă oceanul. Sala fremăta de entuziasm cînd auzi hotărîrea președintei.

Peste cîteva zile, doamna Neumann aduse scrisorile care trebuiau puse în pachete și care păreau corespondență comercială așezată în teancuri de cîte douăsprezece scrisori. Doamna Chilton luă un teanc, dar fu surprinsă văzînd că toate scrisorile sînt pecetluite cu ceară roșie.

- Ah, credeam că le lași deschise, spuse ea.

- Da, într-adevăr, ar fi trebuit să le las, spuse doamna Neumann cam stingherită. Credeam, însă, că închizînd plicurile voi da fiecărui soldat impresia că scrisoarea îi este adresată personal. O scrisoare deschisă pare mai degrabă o reclamă, nu vi se pare și dumneavoastră așa?

- Ne-ar fi făcut plăcere să auzim și noi cîteva.

Părerea de rău a doamnei Neumann creștea mereu.

- Nu ne-am înțeles din capul locului și-mi pare rău, dar mi-ar veni peste mîină să aud scrisorile mele citite în fața unui auditoriu așa de numeros. Fiți sigure,

doamnelor, că am făcut scrisorile cît se poate de personale și că mi-am dat toată osteneala.

Tonul rugător cu care aceste cuvinte fuseră rostite făcu pe cîteva doamne să-și spună că doamna Chilton nu știa să prețuiască abnegația unei ajutoare așa de prețioase ca doamna Neumann.

"Polly Harrington crede întotdeauna că numai ea are dreptate, șopti o doamnă către vecina ei. Uite sărăcuța, îi vine să plîngă".

Simțind priviri dezaprobatore îndreptate asupra ei, aceasta se grăbi să adauge:

- Firește, e un lucru fără importanță, se grăbi să adauge, cunoscînd-o pe doamna Neumann, așa cum o cunoaștem noi, putem fi încredințate că scrisorile ei sînt tocmai așa cum trebuie să fie, ca să înveselească și să îmbărbăteze pe soldații noștri. Poate că are dreptate cînd spune că o scrisoare închisă face destinatarului impresia că a fost scrisă anume pentru el.

Pachetele fură făcute după amiază, și fiecare din ele conținea cîte o scrisorică. Doamna Pendleton, care se înapoiase la Beldingsville pentru două săptămîni, se oferî s-o aducă pe doamna Chilton la poștă, împreună cu lada cu pachete.

- Mi-ar face plăcere să vii acasă cu mine să auzi imnul patriotic al lui Jamie. La New York a fost cîntat toată săptămîna trecută. Acum or să-1 cînte în toate taberele. Compozitorul nu mai poate de bucurie.

- Mi-ar face plăcere și mie să-1 ascult. S-o luăm și pe Pollyanna.

Dar de data asta, Pollyanna nu primi invitația.

- Aș vrea să mă întorc acasă, tanti Polly, sînt cam obosită. Apoi vreau să-i scriu lui Jimmy.

- Te simți bine, Pollyanna, nu-i așa? Întrebă tanti Polly privind-o cercetător. Părea că îi ascunde ceva.

- Bine de tot, numai cam obosită.

- Atunci lasă-mă să te duc acasă înainte de a trece pe la poștă, propuse doamna Pendleton. Mai avem timp, trenul pleacă abia la șase fără un sfert.

Pollyanna făcu semn că nu primește.

- Mulțumesc tanti Ruth, dar aș vrea să mai iau aer. Nu am obosit de prea multă mișcare, ci fiindcă am stat prea mult într-un loc. Sper că în curînd voi auzi și eu imnul lui Jamie. Transmite-i salutări și felicită-1 din partea mea cînd îi scrii.

Mașina se depărta într-o direcție, iar Pollyanna într-alta. Făcuse abia cîțiva pași și-și aminti că uitase blana de la gît. Se întoarse muștrîndu-se în sinea ei că era uitucă. Să te expui unei boli cînd atîția medici sînt înrolați, iar ceilalți supraîncărcați de muncă, i se părea o faptă nepatriotică.

Adunările Crucii Roșii se țineau în capela bisericii părintelui Paul Ford, aceeași în care Pollyanna pledase cauza lui Jimmy Bean în fața doamnelor de la Societatea de Ajutorare.

Deși Pollyanna se întorsese repede, toată lumea era plecată. Singur, bătrînul paracliser aduna cu mătura rămășițele activității de după amiază. Pollyanna se opri să-i spună de ce se întorsese. Bătrînul răspunse morocănos:

- Așa sînt femeile, întotdeauna uită cîte ceva. Noroc că au capul lipit de umeri, altminteri și-ar uita și capul.

- Ei, domnule Pott, se împotrivi Pollyanna veselă, nu mai fi așa aspru cu noi.

Dar bătrînul își susținea învinuirile:

- Uite, una a lăsat să-i pice o scrisoare. O recunoscui îndată, era din cele scrise și sigilate de doamna Neumann. Îi păru rău, mai întâi, că un pachet avea să plece fără scrisoare; un soldat va fi înșelat în așteptările lui. Apoi își aminti faptul că tanti Polly voise să citească din scrisori și acum avea prilejul.

Pe când privea plicul închis și fără adresă, o poftă nebună o cuprinse să-l deschidă. Se mira ea însăși. Deși își spiona aproapele, credea pe drept cuvânt că gestul e mai presus de o curiozitate nelalocul ei. Pe când mai lupta încă împotriva ispitei, începu să găsească o scuză.

"Nu e vorba de o scrisoare adresată unui insumă. Poate s-o citească oricine vrea. Nu văd de ce n-aș citi-o și eu".

Nu se mai împotrivi; rupse plicul. Citi totul, dintr-un capăt într-altul, apoi duse mîna la gură. Paracliserul care se învîrtea pe acolo, se întoarce, deodată, auzind un sunet ciudat, înăbușit.

- Ei, hei! Doar n-or fi cumva vești proaste?

Pollyanna nu răspunse. Era prea ocupată de nemaipomenitele cuvinte pe care le avea sub ochi:

"Te felicit, biet nebun care te amesteci într-un război împotriva unui popor ce vă este superior. Peste șase luni vei fi prizonier sau un hoit care putrezește în pămîntul pe care vrei să-l salvezi. Biet nebun, nu ești în stare să te salvezi pe tine însuși, ești dinainte condamnat".

Uitînd cu totul de supărările lui, bătrînul Pott se grăbi să sară în ajutorul Pollyannei, cînd o văzu așa de emoționată.

- Era într-adevăr a dumitale? Sper că nu-s vești rele.

Dar Pollyanna nu-1 auzea, nu da ascultare cuvintelor lui. Înțelese că trebuia să intervină îndată. Scrisorile acestea îngrozitoare nu trebuiau să plece. Trecu grăbită pe dinaintea bătrînului înmărmurit și se pomeni afară. Tocmai trecea tînărul Jerry Reed cu o sanie trasă de un cal murg. Iarna lucra la băcanul Greyson pe care-1 ajuta să ducă acasă clienților marfa. Pollyanna sărise în mijlocul drumului și-i făcu semn. Băiatul opri și o privi mirat.

- Întoarce Jerry și du-mă la poștă imediat.

- Nu se poate, îmi pare tare rău domnișoară Polly... doamnă Pendleton, scuzați. Am întîrziat, trebuia să duc niște pachete la doamna doctor Warren. Dacă mai întîrziu pe drum, mă așteaptă o săpuneală...

Pe cînd mai vorbea băiatul, Pollyanna se urcase lîngă dînsul.

- Întoarce numaidecît, spuse ea, și mergi repede, cît poți de repede. Ia biciul.

Jerry căsca gura așa de uimit încît era de-a dreptul caraghios. Ascultă totuși porunca energică. Nu mai puse întrebări, nu se mai împotrivi, ci întoarse sania pe drumul pe care venise. Fiindcă Pollyanna îl îndemna mereu să meargă mai repede, văzu cum calul aleargă ca niciodată. Zurgălăii sunau și lucrurile doamnei Warren jucau în ladă.

Pe stradă drumeții se întorceau să vadă mai bine. Da, era într-adevăr Pollyanna Pendleton, cocoțată lîngă băiatul de la băcănie. Încotro se grăbeau oare?

La poștă, Pollyanna făcu cunoștință cu împotrivirile administrației. Ea crezuse, auzind că lada adusă de doamna Chilton înainte cu un sfert de oră se afla acolo, că-și atinsese scopul. Dar funcționarul îi spuse că trebuia să o trimită numaidecît la gară, deoarece

doamna Chilton stăruise să plece negreșit cu trenul de șase fără un sfert.

- Bine domnule Cooper, dar am descoperit un lucru pe care mătușa mea nu-1 știe; acum sigur, n-ar mai vrea să trimită lada.

Domnului Cooper îi părea foarte rău că nu poate să-i satisfacă această dorință, Pollyannei. Personal, ar fi dorit din suflet să-i facă acest serviciu, dar ca șef de birou trebuia să se conformeze regulamentului. Știa că e nepoata doamnei Chilton și că e o persoană onorabilă, dar ca funcționar nu o putea considera îndreptățită să dispună de un colet a cărui expeditoare nu era ea.

Timpul trecea. Pollyanna înțelese că trebuia să-i explice lucrurile în amănunt.

- Domnule Cooper, coletul conține pachete pentru soldați și în fiecare e câte o scrisoare scrisă de o doamnă de aici. Le-a adus pe toate închise. Noroc că una s-a pierdut. Am deschis-o și am citit-o, și acum te rog să citești și dumneata.

Domnul Cooper o scoase din plic, își potrive ochelarii, și începu să citească. Se întrerupse cu un strigăt de mînie. Nu-i mai păsa de regulament; avea și el un băiat în Franța.

- Cine a scris scrisoarea asta? întrebă el bătînd cu pumnul în masă. Spune-mi numele!

- Cred că e mai bine să nu-1 spun deocamdată, domnule Cooper. Dar cred că există un mijloc s-o pedepsim. Atîta te rog numai, reține coletul pînă ce trimite mătușa mea să-1 ridice.

- Dacă vrei îl țin pînă la sfîrșitul războiului, răspunse domnul Cooper. Apoi adăugă înfuriat: Ghicesc eu lesne cine a scris. Noi ăștia de aici ne

cunoaştem cu toţii şi nu sînt mulţi străini printre noi. Sînt sigur că o cunosc.

Pollyanna se miră găsindu-1 pe Jerry Reed la uşă căruia îi spuse:

- Oh Jerry, nu credeam că mă aştepţi. Îmi pare rău. Mă grăbeam să ajung la poştă, dar acum mă întorc pe jos acasă.

- Vă rog, urcaţi în sanie, domnişoară Polly..., scuzaţi, doamnă Pendleton. Şi aşa o fi supărată doamna Warren, n-are cum să se supere mai tare. Şi-apoi, mi-e tot una acum.

Pollyanna se urcă lîngă băiat. Începea să simtă oboseala şi o impresiona mai puţin necazul doamnei Warren decît ar fi impresionat-o altă dată. Ea îl lăsa pe băiat să vorbească în timp ce acesta o ducea acasă. Deşi calul nu mai alerga ca la ducere, înaintau totuşi destul de repede, în sfîrşit, ajunseră.

O maşină aştepta în faţa casei. Înăuntru, tanti Polly, vădit enervată, puneă întrebări lui tanti Ruth, deopotrivă enervată şi ea.

- Ruth, ce o fi asta? Era timpul să se întoarcă.

- Poate şi-o fi amintit de vreo tîrguială urgentă, spuse doamna Pendleton cu un calm ce contrasta cu faţa ei speriată. N-ai de ce te înspăimînta aşa.

- Dar zicea că e prea obosită ca să mai vină cu noi, nu-mi închipui de ce...

- Uite-o! în sfîrşit!

Uşurarea care se simţea în vocea doamnei Pendleton o trăda; fusese şi ea mult mai îngrijorată decît voia să arate.

Pollyanna intră în casă. în mîină avea plicul cu sigiliul roşu.

- Citeşte tanti Polly, citeşte!

Era atît de agitată încît lui tanti Polly îi trecu pofta să mai întrebe ceva.

- Dar... e o scrisoare de-a doamnei Neumann!

- S-a rătăcit, am deschis-o eu și m-am dus imediat la poștă. Domnul Cooper reține lada pînă ce trimiteți s-o luați.

Se așeză la repezeală pe un scaun, pe cînd doamna Chilton scotea scrisoarea din plic. Strigătul pe care-l scoase aproape numaidecît o făcu și pe doamna Pendleton să vină lîngă ea. Citiră și recitiră amîndouă uluitoarea epistolă, întrerupîndu-și lectura cu strigăte de groază și de indignare, cînd înțelesesă în ce fel fusese înșelată încrederea lor.

- Femeia asta n-are să scape așa, cu una cu două, izbucni doamna Chilton, mînioasă. Poate că a mai încercat și altele mai rele. Noroc că există legi care pedepsesc astfel de ființe.

- Îi telefonez lui John, spuse doamna Pendleton. O să ne spună el tot ce trebuie să facem.

Întoarseră amîndouă capul. Atenția le fuse atrasă de un zgomot ușor. Ca o barcă ce lunecă pe apă cînd îi dai drumul, Pollyanna lunecase de pe scaun și zăcea pe podele, cu ochii închiși. Pentru prima oară în viața ei, leșinase.

* * *

Locotenentului James Pendleton, batalionul X Geniu.

"Băiat splendid. Patru kilograme jumătate; mama sănătoasă.

Felicitări.

John Pendleton"

Din partea doamnei Thomas Chilton.

"Dragul meu Jimmy,

Zilele din urmă au fost atît de agitate, încît nu sînt sigură că voi fi în stare să-mi adun gîndurile îndeajuns ca să-ţi pot scrie o scrisoare pe înţeles. Deşi unchiul dumitale ţi-a telegrafiat, durează destul pînă ce o telegramă ajunge la destinaţie, şi chiar de ai fi primit-o la timp îmi închipui că doreşti să afli amănunte.

Dragul meu Jimmy, ai un băiat minunat. Ştii bine că nu sînt pătinitoare şi nici nu-mi pierd capul aşa uşor. Îţi pot spune deci foarte sincer, că n-am mai văzut un nou născut, care să-mi pară a fi cu adevărat extraordinar, ca băiatul tău. E un Harrington, din cap pînă-n picioare. E surprinzător cum în acest ultim vlăstar al neamului nostru se întrunesc toate trăsăturile familiei. Fruntea bombată mi-l aminteşte pe bunicul meu Harrington, iar bărbia energică e a tatălui meu.

Scumpa noastră Pollyanna e răbdătoare ca un inger, aşa cum a fost ea întotdeauna, şi atît de fericită că mă podidesc lacrimile cînd o privesc. Dar ai un motiv să fii mîndru de soţia ta, dragul meu nepot. Crucea Roşie din oraşul nostru a încălzit la piept o viperă, o doamnă Neumann, venită de curînd la Beldingsville. Părea că se interesează mult de activitatea noastră şi se oferise să scrie scrisorile ce trebuiau să însoţească pachetele pentru soldaţii noştri. Am primit toate cu plăcere propunerea ei. Datorită Pollyannei s-a descoperit că în locul cuvintelor

de îmbărbătare, aceste scrisori conțineau născocirile pline de venin ale unei ființe perfide. Îmi pare rău că venirea moștenitorului tău, care ne-a reținut cu probleme mai importante, a permis acestui monstru să fugă. Se pare că unele cuvinte scăpate de băiatul care o dusesse pe Pollyanna cu sania la poștă, au ajuns la urechile acestei femei. Aflînd astfel că fapta ei a fost descoperită, a plecat chiar în noaptea aceea, luînd doar cîteva valize cu ea. Locuia într-un apartament mobilat, așa că n-au rămas decît cîteva haine. Pentru moment se pare că a scăpat de pedeapsă, sper însă că va putea fi găsită și arestată.

Lada cu pachete fusese predată la poștă. Mulțumită Pollyannei, n-a mai fost expediată. După naștere, mătușa dumitale, Ruth, și cu mine, am deschis lada, am distrus scrisorile trădătoarei și am pus altele în loc. După ce ve-gheasem o noapte înainte, am stat și astă-noapte pînă la două cu scrisorile. Așa că să nu te mire dacă pe alocuri scrisul meu nu e tocmai citeț.

Ne gîndim mereu la tine și vorbim de tine. Să dea Dumnezeu să se sfîrșească mai repede războiul, ca să te întorci sănătos la acei ce te iubesc. Pentru asta mă rog neîncetat.

A ta devotată mătușă,

PollyH. Chilton".

P.S. M-am dus o clipă să văd copilul. Dormea, dar nu știu ce are în expresia feței, că îmi amintește

foarte mult de David Harrington, fratele bunicului meu."

Din partea doamnei Durgin:

"Conașule Jimmy și scumpe domn,

Vă rog să iertați îndrăzneala mea, că Timotei zice că trebuie să vă zic "domnul locotenent Pendleton", da chiar de ați fi general, pentru mine tot conașu' Jimmy sînteți. Și vă scriu ca să spun că mama a făcut unsprezece, că așa era legea la noi. Da trebuie să vă spun că n-am mai văzut copil frumos ca ăsta, e leit conîța Pollyanna, bat-o norocul!

Fruntea ei, gura ei, bărbia ei și tot, și cred că o să fie tot așa bun cum e ea.

Noi facem așa precum ați spus dumneavoastră și-l îngrijim cum se poate mai bine. Timotei e tare supărat că nu vă zic "locotenent Pendleton". Dacă v-aș zice așa mi s-ar părea că scriu unui străin și n-aș mai putea scrie la fel. Timotei și cu mine vă salutăm cu profund respect,

A dumneavoastră devotată,

Nancy

Durgin".

Din partea lui James W. Carrew, scriitor:

"Dragul meu,

Hotărit lucru, ești unul din fericiții lumii. Când te-ai imbarcat să pleci în Franța aș fi fost în stare să te urăsc de invidie, de nu aș ține așa de mult la tine. Acum iată-te și tatăl unui băiat zdravăn. După spusa unchiului John și a lui tanti Ruth, e un copil așa de frumos, că ar lua premiul întâi la orice concurs.

E oarecum o îndrăzneală dacă vorbesc despre modesta mea creație unui om care se află în slujba țării. Fac și eu ce pot, să ocup timpul. Tot ce scriu servește unui scop unic: acela de a contribui la victoria împotriva dușmanului, închipuiește-ți că am descoperit, spre marea mea mirare, că sînt în stare să țin un discurs. Asta s-a întîmplat cu prilejul celui mai recent "împrumut pentru Libertate". La o întrunire a comitetului lipsea un orator. Deși nu eram pregătit, m-am achitat destul de bine, așa că am fost rugat să mai vorbesc o dată. De atunci am ținut o mulțime de discursuri și îți spun drept că niciodată nu m-aș fi crezut în stare să fac una ca asta.

Alăturat este o copie a imnului meu care separe că are succes și — vorba Pollyannei — îmi pare bine. Precum vezi, nu e clasic, dar a fost primit bine de public. Muzica e de Dixon, autorul atîtor lucrări devenite populare. Ritmul îmi place și aș dori ca tineretul nostru în haine ostășești să-l cînte; mi s-ar părea că am făcut și eu ceva.

rietene dragă, închipuiește-ți cum o să mai petrecem cînd ai să vii să-mi spui părerea ta despre lucrările mele. Cucoanele vor fi așa de ocupate cu copilașul încît n-or să mai aibă timp de noi. Sadye îți transmite urări prietenești. Să fii sănătos, Jim!

Prieten

devotat, P. W.C

Din partea doamnei James Pendleton:

"Scumpul meu Jimmy,

Azi e o zi mare. Fiul tău a împlinit o săptămână și infirmiera care întrunește într-însa calitățile unui înger și pe cele ale unui groaznic tiran, mi-a dat voie să-ți scriu câteva rînduri. E ridicol, fiindcă mă simt în stare să scriu un dicționar întreg; sînt așa de fericită că aș scrie un poem plin de recunoștință și un imn de laudă lui Dumnezeu. Punctele pe care le vei găsi pe alocuri în scrisoarea asta indică întreruperile ce mi-au fost impuse pentru odihnă. Uite-o, a venit răutăcioasa să-mi ia condeiul din mînă...

Jimmy dragă, copilul e o minune. Mai întîi, îți seamănă leit; are pînă și expesia aceea serioasă și hotărîtă pe care o aveai cînd erai mic. Are fruntea și bărbia ta. Un năsuc de copil e un năsuc de copil și atîta tot, dar îmi dau seama de pe acum că al lui o să fie drept și distins ca al tău, și cînd se supără (e foarte violent pentru un pui așa de mic) parcă te văd pe tine, mînios. Să mor de rîs și mai multe nu. O dragule, iarăși infirmiera asta...

Am primit ieri o scrisoare încîntătoare de la Judit ca răspuns la aceea a lui tanti Polly, unde-i comunica marea veste. Russel s-a înrolat, precum știi, și Judit s-a înfundat pînă peste urechi în munca pentru război. Cînd îmi amin-

tesc ce se mai supăra cînd trebuia să-și facă gospodăria ei! Aproape nu-mi vine să cred că e aceeași femeie. Oricît ar fi de groaznic războiul acesta, trebuie să recunoaștem că multe fete ușurate s-au transformat în femei serioase, și tineri fără căpătîi în oameni folositori. Nu-i așa dragă? Judit nu mai poate de curiozitate să vadă copilul; crede că va putea veni pentru o săptămîină-două, cînd se va încălzi vremea. Judecînd după activitatea pe care o desfășoară, cred că în curînd va avea nevoie de o mică vacanță. A sosit ora mesei pentru fiul nostru, e copilul cel mai mîncăcios...

Cred că e mai bine să mă deprind încetul cu încetul cu marea fericire de a vă avea pe amîndoi. Jimmy dragă, cînd îmi amintesc de copilul părăsit care a venit aici fără tată, fără mamă, fără prieteni, și mă gîndesc cît de bogată sînt acum, trebuie să mă stăpînesc să nu plîng de atîta fericire.

Puiul a plîns, are plămîni zdraveni. Infirmiera spune că e semn bun, te rog să mă crezi scumpul meu, nu fiind-că-i sînt mamă, dar e un copil extraordinar și toată lumea spune la fel. O dragul meu, cum mai aștept ziua fericita cînd Dumnezeu mi te va da înapoi și ai să-l poți vedea pe micuț! Te iubesc din tot sufletul,

Pollyanna.

P.S. Am să-i zic James; Jimmy nu poate fi decît unul singur, la noi cel puțin. Îmi amintesc că acum cîțiva ani spuneai că Jamie nu-ți place.

Sună cam femeiește, de aceea o să-l chem James. Dar nu-i așa că deocamdată o să-i spunem "puiu"?

* * *

Trenurile din Beldingsville au întotdeauna întârziere, acesta e lucru bine cunoscut. Dacă războiul nu mai putuse adăuga la aceste întârzieri, cel puțin le justifica, iar locuitorii se împăcasera cu această situație fără să cîrtească.

Într-o zi frumoasă de primăvară, Pollyana aștepta în gară privind ceasornicul cel mare de pe perete și intervalele dintre secunde îi păreau din cale afară de lungi. Aproape să se supere pe mecanic, fiindcă nu ghicea că trenul pe care-l conduce e un tren special și nu se grăbea să intre în gară la ora fixă.

Spre marea lor surprindere, telegrama lui Jimmy sosise în dimineața aceea. Spre a preîntîmpina decepțiile, pomenise în scrisorile lui de o dată mai îndepărtată cu vreo cincisprezece zile ca fiind momentul cel mai probabil cînd îl puteau aștepta.

Ședea cuminte într-un colț urmărind mersul acelor pe cadran, iar pulsul repezit parcă ar fi voit să stimuleze tic-tacul ceasului. Din cînd în cînd, Pollyanna se muștra ea înșăși, deoarece nu avea răbdare. Jimmy sosea cu două săptămîni înainte de data stabilită și ea se supăra, fiindcă trenul întârzia cu trei sferturi de oră!

În sfîrșit auzi și șuieratul locomotivei. Pollyanna se sculă, tremurînd toată. Era lume multă la gară, deoarece parte din locuitori obișnuiau să vină la gară la ora cînd trecea trenul din Boston; aveau astfel impresia unei legături cu metropola. Apoi, pleca

vreunul sau sosea cîte cineva și aveau despre ce vorbi la masă. De data asta se împrăștiase zvonul că trebuia să sosească Jimmy Pendleton și se găsiră o mulțime de oameni pe care treburile să-i aducă pe la gară, tocmai pe la ora patru. Priviri prietenoase o urmăreau pe Pollyanna în timp ce se plimba pe peronul gării, dar prietenii mai înțelegători nu se apropiau de ea. Era mai cuminte să nu încerce să-i vorbească; i-ar fi fost prea greu să-i asculte. Trenul se opri. Apoi, ca de obicei, o clipă de așteptare pînă ce apărură călătorii. în zgomotul locomotivei, Pollyanna își auzea limpede bătăile inimii. Simțea că dacă Jimmy nu venise acum, după atîtea luni de despărțire, n-ar mai fi fost în stare să aștepte pînă la trenul următor ca să-1 vadă.

Cîteva persoane coborîră din vagoanele dintîi și priveau mirate la mulțimea de pe peron. Apoi strigătele izbucniră dintr-un capăt al peronului pînă în celălalt. Pollyanna își duse mîna la piept. Un bărbat în uniformă coborî din ultimul vagon, dar nu putea fi Jimmy. Era mai înalt, mai brunet ca Jimmy și avea ținuta foarte marțială. Apoi își dete seama că, în ciuda schimbărilor, era totuși soțul ei. Înainta spre el, apoi se opri cuprinsă de o timiditate copilărească. Nu îndrăznea să alerge înaintea acestui Jimmy splendid, așa cum ar fi alergat spre Jimmy cel de altădată. Trebuia să vină spre ea.

Se pare că la fel gîndea și Jimmy. Măsură peronul din cîteva pași și în văzul tuturor își cuprinse soția. Cunoscuții îl salutară, apoi fluturară batistele.

Jimmy și Pollyanna nu mai știau unde se află.

- Te bucuri că mă vezi? întrebă Jimmy între două sărutări.

- Da, grozav de mult, răspunse Pollyanna gîfîind. Numai că, știi, mi se pare că sînt puținel cam

speriată; mi se pare că ești altul de când te-au făcut căpitan.

Căpitanul Pendleton nu binevoi să răspundă. Trecu brațul în jurul Pollyannei și privi împrejur parcă ar mai fi căutat pe cineva.

- Eh, spuse el nedumerit, credeam că...

- Da, răspunse Pollyanna rîzînd, știam că ai să te aștepți să-ți găsești fiul la gară, dar s-a nimerit că are azi alte întîlniri mai serioase.

Fața căpitanului Pendleton se întunecase.

- Ce vrea să zică?

- E vina ta Jimmy.

Pollyanna pierduse din sfială acum cînd îl vedea omenеște tulburat.

- Ne-ai scris că vor trece cincisprezece zile pînă să te poți înapoia. Trebuia să facem ceva, să nu ne ieșim din minți. Tocmai de ziua lui James, cîtiva copii zăceau de pojar și tanti Polly a spus că o vom serba mai tîrziu cînd va fi cald și toată lumea sănătoasă; așa că hotărîserăm serbarea pentru ziua de azi.

Jimmy chibzui o clipă.

- Bine, spuse el, haidem la recepție. Sînt gata.

Înaintau încet de-a lungul peronului. După prima revedere a soților, prieteni vechi și cunoștințe se grămădeau în jurul lor. Orășelul urmărise cu interes sosirea lui Jimmy. Știau toți pentru ce anume fusese decorat și cu toții erau de părere că ar fi trebuit să fie înaintat maior, cel puțin. Pollyanna asculta radioasă urările lor de bun venit. Îi venea să-i îmbrățișeze pe toți bărbații care strîngeau mina iui Jimmy, spunîndu-i că orășelul era mîndru de el și să sărute pe toate femeile care-1 făceau să roșească cu laudele lor. În clipa aceasta orășelul îi era mai drag decît îi fusese vreodată.

La capătul peronului îi aștepta o surpriză. Birja veche a lui Lew Carroll trăsesese la ieșire cu steagul înfipt în locul biciului. Birjarul care luase parte la războiul trecut, luă poziția de drepti când se apropie căpitanul.

- E o zi însemnată pentru noi toți, domnule căpitan. Hodoroaga mea vă așteaptă. Pînă și caii sînt năbădăioși ca niște mînji.

Așteptă să se urce, apoi se sui pe capră și pocni din bici. În trăsură, Pollyanna vorbea fără să se oprească și numai de lucruri fără însemnătate. În clipele cele mai pline ale vieții, vorbele ușoare sînt niște supape pentru emoția care, altminteri, ar fi de nesuportat. Jimmy îi strîngea mîna, încît o durea și totuși lui i se părea că n-o strînge destul de tare.

- Cînd am primit telegrama, azi dimineață, spuse Pollyanna, voiam mai întîi să amînăm serbarea; pe urmă tanti Polly a spus că e mai bine să nu schimbăm nimic fiindcă făcuserăm prăjiturile și înghețata era comandată -pentru mame, nu pentru copii! Astfel, timpul a trecut mai repede.

Jimmy îi sărută mîna.

- Dar eu ce crezi că simțeam? Atîtea ceasuri în trenul ăsta infernal, să tot ascult nesfîrșitele povestiri ale tovarășilor de drum! Nici nu-i auzeam.

- Dragul de el! Ți s-a părut drumul lung, nu-i așa?

- Cît o viață de om! răspunse Jimmy și lăsînd mîna pe mîna soției lui, se plecă să o sărute.

Acasă, o găsiră pe tanti Polly așteptîndu-i în ușă; era roșie, emoționată, dar, în același timp, conștientă că într-un astfel de moment trebuia să se gîndească la faima familiei Harrington. La spatele ei, Nancy cu un sort cu volane, alb strălucitor, fața îmbujorată,

strângînd batista ghem în mîna și înghițind într-una ceva care o înăbușea. Tanti Polly luă cuvîntul demn:

- Fii binevenit acasă, băiete; sîntem mîndri de tine!

Apoi îl îmbrățișa pe Jimmy ca și cum i-ar fi conferit o decorație pentru eroism în luptă. În clipa aceea, tanti Polly avu un șoc, cel mai puternic din viața ei. Emoția lui Nancy ajunse la culme; nu o mai putea stăpîni. Cuprinse gîtul lui Jimmy, îl sărută cu zgomot și izbucni în plîns.

- O conașule Jimmy, din cîte zile ne-a dat Dumnezeu asta e cea mai frumoasă și cea mai fericită. Așa e, nu e altfel.

- Nancy! strigă tanti Polly cu o voce tunătoare, pe cuvîntul meu!...

Se opri. Căpitanul Pendleton îi răspundea cu dobîndă îmbrățișînd-o cu aceeași căldură cu care îl cuprinsese și ea, spunîndu-i "buna mea prietenă". În loc să-și sfîrșească observația, tanti Polly dădu ușor din cap cu aerul de a spune că purtările tinerei generații depășeau puterea ei de înțelegere.

În sfîrșit, sosise și momentul culminant al zilei. Pollyanna îl trase de mîneacă, și Jimmy se întoarse s-o urmeze. Mamele se duseseră în sufragerie unde era servită masa, iar salonul rămăsese la dispoziția copiilor. Erau opt la număr, adunați de prin vecinătate; toate jucăriile lui James Pendleton fiul fuseseră aduse ca să-i distreze. Salonul lui tanti Polly părea o grădiniță de copii.

Jimmy se opri în prag privind uimit în jurul lui. Copiii nu-l băgară în seamă. Camera fremăta de un șopot încîntător din care o ureche mai deprinsă ar fi putut desprinde cînd și cînd un cuvînt mai pe înțeles. Dar din cei opt copii, cei mai mulți vorbeau o limbă pe

care nici un adult nu putea s-o priceapă, deși își dădeau multă osteneală.

Lîngă ușa, un băiețaș își plimba pe genunchi un urs aproape la fel de mare ca el, cîntîndu-i pe un ritm improvizat. Alături, unul mai mărișor pune cuburi unele peste altele, dar de cîte ori stîlpul ajungea la patru cuburi, se dărîma. Alții scuturau cîte o jucărie cu patimă. O fetiță mărunțică strîngea la piept o păpușă de lemn și o legăna duios.

În picioare lîngă soțul ei, Pollyanna îi citea pe fața uluirii. Copiii aveau toți între șase luni și un an și jumătate, dar Jimmy era neobișnuit cu copiii ca să-și poată da seama cam cum ar trebui să fie un copil de vîrsta fiului său. Vedea căpșoare aproape golașe, altele doar cu cîtiva cîrlionți, altele cu cîte o chică zdravănă. Băgă de seamă că unele guri n-aveau dinți de fel, pe cînd altele arătau în gingia de sus un șir de boabe de orez. Dar care din ființele acestea încîntătoare era a lui? Nu știa. Afară de fetița în care se vedea vădit feminitatea prin dragostea pentru păpușă, nu era în stare să deosebească băieții de fetițe.

Jimmy o privi pe Pollyanna cu sfială.

- Pollyanna, arată-mi-1, nu mai pot suporta așteptarea.

Pollyanna îl privi rîzînd. Reacția tensiunii și a groazei, din cei doi ani din urmă, o prefăcuseră iarăși în fetiță; în ochi avea toată șiretenia copilăriei. copilul? Mai mare rușinea!

- Alege Jimmy; nu cumva vrei să-mi spui că nu ești în stare să-ți recunoști copilul? Mai mare rușinea!

Jimmy dădu din cap, apoi făcu cîtiva pași spre mijlocul camerei ca să privească mai de aproape copiii. Atunci copilașii băgară de seamă prezența lui.

Ursulețul, cuburile, jucăriile, o văcuță de cauciuc care mugea când o apăsa, fuseră date uitării. Numai fetița cu păpușa se legăna încetișor cîntîndu-i ca unui copil, ca și cum Jimmy n-ar fi fost acolo.

Bărbatul acesta înalt, tăcut, într-o haină cu care nu erau deprinși, nu le plăcea. Copilașul bălai, care pîna la intrarea în salon a lui Jimmy se jucase cu ursul, scoase înainte buza de jos, gata să se pornească pe plîns. Cel care se jucase cu cuburile îl privi o clipă pe Jimmy întrebător, apoi întoarse capul clipind din ochi. Alți doi, după ce îl priviră cu luare aminte, izbucniră în țipete asurzitoare. În cele din urmă, se porniră toți pe plîns ca și cum ar fi fost înțeleși între ei.

Totuși, un băiețaș din grup părea că-și păstrează un fel de independență. Privi țintă la necunoscutul care nu se mișca, apoi gurița i se deschise într-un zîmbet voios arătînd doi dințișori microscopici. Zîmbetul se accentua în obrăjorii trandafirii în care se săpară două gropițe, și deasupra plînsetelor se auzi deodată un rîs voios. Căpitanul Pertdleton înainta repede doi pași și-1 luă în brațe. În spatele lui, Pollyanna oftă ușurată.

- Jimmy, ești extraordinar. După ce-ți spuseseam să alegi aș fi dat orice să-mi iau cuvîntul înapoi. Nu știi ce m-aș fi făcut dacă nu ți-ai fi nimerit copilul. Dar cum l-ai recunoscut?

Ținînd mereu în brațe copilul care rîdea, Jimmy se întoarse spre soția lui cu o față radioasă.

- Cum? E ușor, spuse el cu mîndrie. Uită-te la ceilalți și privește-l pe al nostru. Auzi-1 cum rîde, Pollyanna; mi se pare că ștregarul a și început să **joace jocul fericirii**.

-Sfîrșit-

